

HAFTALIK BİLGİLENDİRME

RAPORU

2022

18 - 24 Nisan Günleri

i

İçindekiler sayfasındaki konu başlıklarına tıklayarak istediğiniz konu hakkında bilgi alabilirsiniz.

**Medya ve Kurumsal İletişimden Sorumlu
Genel Başkan Başkanlığı**

İçindekiler

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	3
18-24 NİSAN 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	3
YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLELE ÇÖKÜŞÜ	4
DIŞ TİCARET AÇIĞI ÜÇ AYDA 26 MİLYAR DOLARI AŞTI!	9
ENFLASYON KARŞISINDA ÇARESİZLİK...	10
YABANCIYA 'KELEPİR' VATANDAŞLIK 'YERLİ' VATANDAŞA YARAMIYOR!	11
"DÜNYADA DA FİYATLAR ARTIYOR" YALANI SÖNDÜ!	12
İKTİDARIN YENİ EKONOMİ MODELİ, 'ORTA DİREK'İ ÇÖKERTTİ!	13
YABANCILAR 9 YILDA TÜRKİYE'DE 293 BİN KONUT SATIN ALDI	14
CHP İKTİDARINDA ENFLASYONLA MÜCADELE İÇİN ATILACAK ADIMLAR	15
ÜLKEDE İŞSİZLİK AZALMADI AKSİNE İŞ BAŞVURUSU KUYRUKLARI ARTTI	16
İŞSİZE CİMRİ, PATRONA CÖMERT FON	16
SORULARLA ASGARİ ÜCRET GERÇEĞİ	17
AVRUPA'DAKİ ASGARİ ÜCRETLİLER BOLLUK ÜLKEMİZDEKİ ASGARİ ÜCRETLİLER İSE SEFALET İÇİNDE YAŞIYOR	19
2021'DE MİLYONLARCA VATANDAŞIN ELEKTRİK VE DOĞALGAZI KESİLDİ	20
YOKSULLUK ARTIYOR TRAVMA BÜYÜYOR	21
HALKA SABIR, YANDAŞA HUZUR	23
CUMHURBAŞKANLIĞINDAN ÖRTÜLÜ HARCAMADA REKOR ÜSTÜNE REKOR!	23
BİR BARAJ PROJESİ, BEŞLİ ÇETE VE MİLYAR LİRALIK RANT...	24
KENDİLERİ ÇALIP OYNAYACAKLAR	25
AKP'DEN ŞİRKET DENETİMİNE ENGEL	26
ZARARIN FİLMİ	26
PANDEMİDEN ÇOK DAHA KÖTÜ OLACAK	27
MEB'İN KAYNAĞINI MAARİF VAKFI YUTTU	28
SINIR ZEKA DÜZEYİNDEKİ ÇOCUKLARIN ÖZEL EĞİTİM MERKEZLERİNE YÖNLENDİRİLMESİ	29
DOWN SENDROMLU BİREYLERİN EĞİTİMİ VE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR	31
EPDK'DAN ELEKTRİKTE 'TEMİN ZORUNLULUĞU' KARARINDA GERİ ADIM	34
ORMAN YANGINLARINDA İKTİDAR, YİNE SORUMSUZLUK VE AYMAZLIK İÇİNDE	35
BU ZİHNİYET ORMAN BIRAKMAZ	36
YEŞİL EKONOMİDE, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ YÖNETİMİNDE TÜRKİYE İRTİFA KAYBEDİYOR	38
SKANDAL!	39
PAHALI VE YAVAŞ İNTERNETİN GENÇLİĞİN KADERİ OLMASINA İZİN VERMEYECEĞİZ	40
İKTİDAR, ÜLKEYİ YARI AÇIK CEZAEVİNE ÇEVİRDİ!	41
NATO ABD VE RUS OLİGARKLARIN KİRLİ PARASI	41
EL İYİSİ ERDOĞAN'IN TUNUS HAMLESİNİN SAMİMİYETSİZLİĞİ	43
TÜRKİYE İLE MACARİSTAN ARASINDAKİ FARKLILIKLAR YANDAŞ MEDYAYI VE İKTİDARI ÜZERİ	44
HÜKÜMET EVE DELİ, ELE İYİ	46

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu unutulmamalıdır. Doğruda olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı, hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti içi sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkeleri kapsar olmasıdır. Aynı zamanda unutulmaması gereken bir diğer önemli hususta; söylemleriniz tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiğidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir. Zira; Doğru, doğru yerde ve doğru zamanda doğrudur.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemi paylaşımın hedef kitlesi ve paylaşım yapılan mecraya göre belirlenmeli.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşındakinin duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşınızdakinin ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlışı gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

18-24 NİSAN 2022 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

*18 Nisan 1960'da CHP'yi ve basını soruşturmak üzere TBMM'de Tahkikat Komisyonu kuruldu. İnönü, "bu demokratik rejim istikametinden ayrılıp onu baskı rejimi haline götürmek tehlikeli bir şeydir. Bu yolda devam ederseniz ben de sizi kurtaramam" dedi.

***21 - 28 Nisan Ebeler Haftası**

***22 Mart Dünya** Dünyamızın yaşamı ve güzelliğini kutlayarak karşı karşıya kaldığı çevresel tehditlere dikkat çekmek amacıyla düzenlenen bir gündür.

***23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı**

*23 Nisan **Dünya Kitap Günü**

*24 Nisan **Dünya Laboratuvar Hayvanları Günü**

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLELE ÇÖKÜŞÜ

- **Reel sektörün, döviz pozisyonundaki açık**, kur korumalı mevduatların da döviz varlığı sayılmasına rağmen Ocakta 4 milyar dolar büyüyerek 120 milyar dolara yükseldi.
- **Dış ticaret açığı**: Türk lirasının değerinin yarısından fazlasını kaybetmesine rağmen, Türkiye'nin dış ticaret açığı, dolayısıyla da cari işlemler açığı büyümeye devam ediyor. Türkiye'nin enerji başta olmak üzere girdilerde dışa bağımlılığı, sadece Türk lirasına değer kaybettirerek, dış dengenin fazla vermesinin sağlanamayacağını bir kez daha gösterdi
- **Merkez Bankasının brüt rezervi** 108,9 milyar dolara yükseldi. Tamamı borçlardan oluşan Merkez Bankasının brüt rezervin yüzde 56,8'ini swap borçları oluşturuyor. **Swap borçları hariç net rezervi ise 1 milyar dolar artarak (eksi) -46,5 milyar dolardan (eksi) -45,5 milyar dolara yükseldi.**
- Kur ve fiyat hareketlerinden arındırıldığında toplam 7,8 milyar dolarlık bir **yabancı yatırım** çıkışı yaşanan 31-Aralık 1 Nisan döneminde hisse senedi, iç borçlanma kâğıdı, banka mevduatı ve swaplardan oluşan sıcak para stoku, kur ve fiyat hareketlerinden arındırılmamış olarak 6,4 milyar dolar azalarak 48,4 milyar dolara geriledi.
- **Mevduatın** yüzde 11,6'sı Hazine ve Merkez Bankasının, kur artışı kadar faiz garantisi verdiği kur korumalı mevduata sığındı. Dolarizasyon oranı tüm mevduatlar için yüzde 58,1, gerçek kişi mevduatlarında ise yüzde 63,2 oldu. KKM dahil dolarizasyon oranı yüzde 69,8'i buluyor.
- Enflasyonun üç haneli oranlara yaklaştığı bir dönemde, iktidar teşvik ettiği kredi genişlemesiyle, bir yandan küçük tasarruf sahiplerinden kullananlara kaynak aktarırken bir yandan da enflasyon yangınına benzin dökmeye devam ediyor.
- **Tüketici borçları**: Türk lirası tasarrufların enflasyon karşısında erimeye bırakılması, enflasyonun gelirleri eritmesi vatandaşların borçlanma hızını artırıyor. Vatandaşların sadece bankalara olan kredi kartı ve tüketici kredisi borçları, 1 Nisan itibarıyla 1 trilyon 77 milyar lira oldu.
- **Faiz oranları**: Hem döviz hem de Türk lirası cinsinden kredi notu yatırım yapılamaz seviyede bulunan Türkiye'nin risk primi (CDS) geçen hafta yeniden 600 puana yaklaşırken Hazine'nin dış borçlanma faizleri de yükselmeye devam etti.
- **Enflasyon**: 2021 yılını yüzde 30'lu oranlarda tamamlayıp, ocakta yüzde 40'lı, Şubatta yüzde 50'li ve martta yüzde 60'lı oranlara yükselen tüketici fiyatlarındaki yıllık artışın, iktidarın enflasyonla mücadeleye yönelik herhangi bir programının olmamasının etkisiyle bu yıl kasım ayına kadar üç haneli oranlara yükselme olasılığı artıyor. Türkiye enflasyonda hem Avrupa hem G20 ülkeleri hem de OECD ülkeleri arasında açık ara birinci konumunda bulunuyor.
- **Tasarrufların getirisi**: Yüksek bir dolarizasyon eğilimi yaşanan ve buna bağlı olarak parasının değerini koruyamayıp, dünyanın en yüksek enflasyonlarından birini yaratan iktidar, (faize karşıymış görünümü altında) tasarruflarını Türk lirası cinsinden tasarruf araçlarında tutanları cezalandırarak, tasarrufların döviz ve altına yönelmesini teşvik ediyor.
- **İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı** son bir yılda 1 milyon 702 bin adet artarak 8 Nisan itibarıyla 23 milyon 500 bine çıktı.

KUR KORUMALI MEVDUAT DA DÖVİZ VARLIĞI SAYILDIĞI HALDE REEL SEKTÖRÜN DÖVİZ AÇIĞI BÜYÜYOR

Reel sektörün, döviz pozisyonundaki açık, Türk lirası mevduat olarak sınıflandırılmasına rağmen, kur korumalı mevduatların da döviz varlığı sayılmasına rağmen büyüdü.

- Türk lirasına dönüştürülüp (Merkez Bankasına satılarak yerine Türk lirası alınan) kur korumalı mevduata yatırılan TL mevduatlarında da "döviz varlığı" olarak kabul edilmesine rağmen şirketlerin döviz pozisyonlarındaki açık ocakta geçen yılın sonuna göre 4 milyar dolar artarak 119,8 milyar dolara kadar yükseldi.
- Döviz pozisyonundaki açığın büyümesi reel sektörün döviz varlıklarında yaşanan azalmadan kaynaklandı. Türkiye'nin bir döviz krizi yaşadığı bu dönemde sektörün döviz varlıkları 3,4 milyar dolar azalarak 154,7 milyar dolara geriledi. Döviz varlıklarındaki azalma da şirketlerin döviz mevduatları ve ihracat alacaklarının azalmasından kaynaklandı.
- Döviz yükümlülükleri ise 652 milyon dolar artarak 274,5 milyar dolara yükseldi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- Reel sektörün de ocak ayında 31 Aralık 2021'den önce açılmış döviz hesaplarını kur korumalı mevduat uygulaması kapsamında Türk lirasına dönüştürmeleri vergi avantajı da sağlanarak (1 dolara 1 lira 3 kuruş kurumlar vergisi avantajı sağlandı) teşvik edilmişti.
- BDDK ve Merkez Bankasının hazırladığı mevduat istatistiklerinde Türk lirası olarak gösterilen kur korumalı mevduatlar, Merkez Bankasının hazırladığı finansal kesim dışındaki firmaların döviz varlık ve yükümlülükleriyle ilgili istatistiklerde ise "döviz varlığı" olarak kabul etti.
- Merkez Bankasının bu kabulü kur korumalı mevduatın, "liralaşma" propagandasına da bir dolarizasyon unsuru olduğunu gösteriyor. "Dolarizasyonu önleyeceğiz diye çıkılan yolda Türk lirası mevduatların da dolarize edilmesine neden olduğu gözleniyor.
- KKM'lerin "döviz varlığı" olarak nitelendirilmesi, şirketlerin kur riskinin de Merkez Bankası tarafından üstlenildiğinin de itirafı olarak değerlendirilmeli.

DIŞ TİCARET AÇIĞI BÜYÜYOR

Türk lirasının değerinin yarısından fazlasını kaybetmesine rağmen, Türkiye'nin dış ticaret açığı, dolayısıyla da cari işlemler açığı büyümeye devam ediyor. Türkiye'nin enerji başta olmak üzere girdilerde dışa bağımlılığı, sadece Türk lirasına değer kaybettirerek, dış dengenin fazla vermesinin sağlanamayacağını bir kez daha gösterdi.

- "İhracatı artırıp, cari işlemler fazlası vereceğiz" söylemiyle Türk lirasının değerinin yarısından fazlasını kaybetmesine rağmen, Türkiye'nin dış ticaret açığı, dolayısıyla da cari işlemler açığı büyümeye devam ediyor.
- Türkiye'nin ihracatı ocakta geçen yılın aynı ayına göre yüzde 19,8 oranında artarak 22,7 milyar dolara yükselirken, ithalat ise yüzde 31 oranında artarak 30,9 milyar dolara kadar yükseldi. Dolayısıyla dış ticaret açığı yüzde 76,7 oranında büyüyerek 8,2 milyar dolara çıktı. Türkiye'nin martta 4 milyar dolara yakın cari işlemler açığı verdiği tahmin ediliyor.
- Dış ticaret açığı 2021 yılının ilk 10 aylık döneminde azalmış, Türk lirasının değerinin tarihindeki en düşük noktaya indiği kasım ve aralık aylarından itibaren artmaya başlamıştı. Geçen yıl kasımda yüzde 7,5, aralıkta yüzde 50,1, bu yıl ocakta yüzde 235,5, şubatıta ise yüzde 135,5 oranında büyümüşü.
- Türkiye, Türk lirasının tarihindeki en değersiz noktaya indiği son dört ayda (Kasım 2021-Mart 2022) toplam 38,7 milyar dolar açık verdi. Açık, bir önceki aynı döneme göre yüzde 87 oranında artış kaydetti.
- Ocak-mart döneminde ise Türkiye'nin toplam ihracatı yüzde 20,8 oranında artarken, ithalat ise yüzde 42,1 ile ihracat artışını oldukça geride bırakan bir hızla büyüdü.
- 60,3 milyar dolar ihracat yapılan ilk üç ayda ithalat ise 86,7 milyar doları buldu. Dış ticaret açığı ise yüzde 138,4 oranında arttı. İhracatın ithalatı karşılama oranı da yüzde 81,8'den yüzde 69,6'ya geriledi.
- Hem aylık hem de yılın ilk üç aylık döneminde ithalatta yaşanan yüksek oranlı artışın arkasında ağırlıklı olarak enerji ithalatı bulunuyor. Uluslararası piyasalarda enerji fiyatlarındaki yüksek artışlar, Türkiye'nin ilk üç aylık enerji ithalat faturasını yüzde 188,3 oranında artarak 25 milyar dolara yükseldi.
- Türkiye'nin enerji başta olmak üzere girdilerde dışa bağımlılığı, sadece Türk lirasına değer kaybettirerek, dış dengenin fazla vermesinin sağlanamayacağını bir kez daha gösterdi.

MERKEZ BANKASI DÖVİZ REZERVİ

Merkez Bankasının brüt rezervi 108,9 milyar dolar oldu. Tamamı borçlardan oluşan Merkez Bankasının brüt rezervin yüzde 56,8'ini swap borçları oluşturuyor. Swap borçları hariç net rezervi ise 1 milyar dolar artarak (eksi) -46,5 milyar dolardan (eksi) -45,5 milyar dolara yükseldi.

- **Brüt Rezerv:** Merkez Bankasının, brüt rezervi (altın + döviz); 25 Mart -1 Nisan günleri arasında 923 milyon dolar daha azalarak **109 milyar dolara yükseldi**. Brüt rezervde, geçen yılın sonuna göre ise 2,1 milyar dolar azalma yaşandı. 17 Aralıktaki seviyesine göre ise 8 milyar dolar azaldı.
- Söz konusu haftada brüt **döviz varlığı 1,2 milyar dolar artarak 66,9 milyar dolara yükselirken, altın varlıkları 295 milyon dolar azalarak 42,1 milyar dolara geriledi.**
- Merkez Bankasının swap borçları dahil toplam döviz ve altın borçları 1 Nisanda önceki haftaya göre önemli bir değişiklik yaşanmadı 166,5 milyar dolar oldu. Bu yükümlülüğün 136,7 milyar doları kısa vadeli yükümlülüklerden oluşuyor.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

- 61,9 milyar dolara gerileyen swap borçları hariç net rezervi ise 1 milyar dolar iyileşerek (eksi) **-46,5 milyar dolardan (eksi) -45,5 milyar dolara yükseldi.**

Swap borçlarının brüt rezerv içerisindeki payı ise 1 Nisan itibarıyla yüzde 56,8 olarak hesaplandı.

- Merkez Bankasının kısa vadeli yükümlülükleri ise 21 milyar doları Merkezi Yönetim Bütçesi ve Merkez Bankasının bir yıl içerisinde yapması gereken dış borç servisi, 62,6 milyar doları swap borcu ve 3,3 milyar doları bir yıl içinde yapılacak Hazine garantili dış borç servisi ve 49,7 milyar doları ise zorunlu karşılıklardan oluşuyor.

Sıcak Para

- Yabancı yatırımcılar, 25 Mart -1 Nisan haftasında da kur ve fiyat hareketlerinden arındırıldığında Türkiye'deki hisse senedi ve iç borçlanma kağıtları portföylerini uzun bir aradan sonra net olarak 110 dolar artırdılar. Ancak 1 Ocak -1 Nisan Mart günleri arasında net olarak 2,4 milyar dolarlık hisse senedi ve iç borçlanma kağıdı sattılar.
- Yabancı bankaların Türkiye'deki swap pozisyonlarında 130 milyon dolarlık bir değişim yaşandı ve Türk bankalarına 2 milyar dolarlık swap borçlusu konumuna geldiler. Yıl **başından bu yana swap borçlanmaları nedeniyle Türkiye'den net çıkış 5,6 milyar doları buldu.**
- Kur ve fiyat hareketlerinden arındırıldığında toplam 7,8 milyar dolarlık bir yabancı yatırım çıkışı yaşanan 31-Aralık 1 Nisan döneminde hisse senedi, iç borçlanma kağıdı, banka mevduatı ve swaplardan oluşan **sıcak para stoku**, kur ve fiyat hareketlerinden **arındırılmamış** olarak 6,4 milyar dolar azalarak **48,4 milyar dolara** geriledi.
- Yabancı yatırımcıların 1 Nisan itibarıyla Türkiye'deki portföylerinin 18,5 milyar dolarlık kısmı hisse senedi, 3,3 milyar dolarlık kısmı kamu ve özel sektör borçlanma kağıdı ve repo, 28,5 milyar dolarlık kısmı döviz ve TL mevduatlarından oluşuyor.

KREDİ VE MEVDUAT GELİŞMELERİ: KKM DOLARİZASYONU YÜKSELTİYOR

Mevduatın yüzde 11,6'sı Hazine ve Merkez Bankasının, kur artışı kadar faiz garantisi verdiği kur korumalı mevduata sığındı. Dolarizasyon oranı tüm mevduatlar için yüzde 58,1, gerçek kişi mevduatlarında ise yüzde 63,2 oldu. KKM dahil dolarizasyon oranı yüzde 69,8'i buluyor.

Mevduat

- Bankalardaki toplam mevduat, 74,4 milyar lira azalarak 5 trilyon 966 milyar liraya geriledi. Mevduat hacmi geçen yıl sonuna göre ise yüzde 12,5 oranında genişledi.
- Aynı günler arasında TL cinsinden mevduatlar, 27,7 milyar lira azalarak 2,48 trilyon lira oldu.
- 1,5 milyar dolar azalarak 237,8 milyar dolara gerileyen döviz cinsinden mevduatların TL karşılığı ise kurda yaşanan düşüşün de etkisiyle 64,7 milyar lira azalarak 3,47 trilyon lira oldu.
- **Dolarizasyon:** Döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payını gösteren dolarizasyon oranı **tüm mevduatlar için 58,1** oldu.
- **Dolarizasyon oranı gerçek kişilere** ait (vatandaşın tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 63,2 oldu.
- *(Kur korumalı Türk lirası mevduat uygulaması kapsamında açılan mevduatların döviz kuruna endekli olması nedeniyle gerçek dolarizasyon oranı ise yüzde 69,8'e ulaştı.)*
- Gerçek kişilere ait döviz mevduatları 25 Mart – 1 Nisan günleri arasında 436 milyon dolar azaldı ve 156,8 milyar dolar oldu. *Gerçek kişilere ait döviz mevduatlarının TL karşılığı ise 34,6 milyar lira azalarak 2,28 trilyon liraya geriledi.*
- 1 Nisan 2022 tarihli verilere göre kur korumalı mevduat kapsamında açılan hesaplar bir önceki haftaya göre 85,3 milyar lira artarak 695,7 milyar lirayı çıktı. KKM'de ilk üç aylık vadeler söz konusu haftada dolmaya başlamıştı. Tasarruf sahiplerinin çoğunun faiz ve Devletin ödediği kur farklarını da ekleyerek vadelerini yeniledikleri izleniyor.
- *Bankalardaki mevduatın yüzde 11,7'si kur korumalı mevduat olarak Merkez Bankası ve Hazine'nin garantisine sığınmış bulunuyor. Bu mevduatlara verilen garantinin kamuya olan yükü mart ayında realize olmaya başladı. Martta vadesi dolanlar için Hazinesin bütçeden 15 milyar liraya yakın, Merkez Bankasının da 2 milyar liraya yakın bir kur garantisi ödediği tahmin ediliyor.*
- *Şirketlerin vergi istisnası nedeniyle yoğun ilgi gösterdiği uygulamanın asıl büyük etkisinin ise ağustos ayı sonunda hissedilmesi bekleniyor.*

KREDİLER

Kredi stoku yılbaşından bu yana yüzde 11,63 oranında arttı. Sadece ilk iki aylık enflasyonun yüzde 16,5 olduğu dikkate alındığında krediler reel olarak azalıyor.

- Bankaların verdiği krediler (*bankaların bankalara verdiği krediler hariç*) 25 Mart – 1 Nisan günleri arasında, 28,3 milyar lira genişleyerek 5,49 trilyon liraya çıktı.
- TL krediler 58 milyar lira artarken, döviz kredilerin TL karşılığında, kurda yaşanan düşüş yüzünden ise 30,1 milyar liralık azalış oldu. Döviz kredilerinde dolar cinsinden ise önemli bir değişim yaşanmadı ve 155,6 milyar dolar oldu.
- **Enflasyonun üç haneli oranlara yaklaştığı bir dönemde, iktidar teşvik ettiği kredi genişlemesiyle, bir yandan küçük tasarruf sahiplerinden kullananlara kaynak aktarırken bir yandan da enflasyon yangınına benzin dökmeye devam ediyor.**
- **Batık Krediler:** Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise 162,7 milyar liraya indi.

VATANDAŞ TAM GAZ BORÇLANIYOR

Türk lirası tasarrufların enflasyon karşısında erimeye bırakılması, enflasyonun gelirleri eritmesi vatandaşların borçlanma hızını artırıyor. Vatandaşların sadece bankalara olan kredi kartı ve tüketici kredisi borçları, 1 Nisan itibariyle 1 trilyon 77 milyar lira oldu.

- Türk lirası tasarrufların enflasyon karşısında erimeye bırakılması, enflasyonun gelirleri eritmesi vatandaşların borçlanma hızını artırıyor.
- Bireylerin bankalara ve finansman şirketlerine olan (konut, taşıt, ihtiyaç ve kredi kartı) borcu (takiptekiler de dahil) 1 Nisan itibariyle 1 trilyon 77 milyar lira olarak belirlendi.
- Vatandaşların bu borcunun 837 milyar lirası bireysel (konut, otomobil, ihtiyaç) kredilerinden, 239 milyar lirası da kredi kartlarından kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 5,1 milyar liralık, kredi kartı borçlarında ise 8,5 milyar liralık artış yaşandı. **Bireysel kredilerdeki bu artış da tüketimi körükleyerek enflasyonu azdırıyor.**
- **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen takipteki borçları ise 27,7 milyar lira düzeyine indi. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine devrediyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor.
- **Vatandaşların varlık yönetim şirketlerine 30,7 milyar, TOKİ'ye ise 27 milyar lira borcu bulunuyor.**
- **Toplam Borç:** **Vatandaşların**, bankalara, finansman şirketlerine, varlık yönetim şirketlerine ve TOKİ'ye olan (tahsili gecikmiş borçlar da dahil) **toplam borcu 1 trilyon 134 milyar lira** düzeyinde seyrediyor.

FAİZ ORANLARI

- Hem döviz hem de Türk lirası cinsinden kredi notu yatırım yapılamaz seviyede bulunan Türkiye'nin risk primi (CDS) geçen hafta yeniden 600 puana yaklaşırken Hazine'nin dış borçlanma faizleri de yükselmeyi devam etti.

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

- 1 Nisan itibariyle bankaların **vadeli TL cinsinden mevduata** uyguladığı ortalama faiz oranı 25 Mart'a göre göre 0,35 puan artarak yüzde 15,95'e çıktı. Ancak kur korumalı mevduat nedeniyle bu oran gerçek durumu yansıtmıyor.
- Merkez Bankasına göre, tüketici kredilerinin ortalama (ihtiyaç + taşıt + konut) faizi 0,29 puan azalarak yüzde 25,64'e indiği 1 Nisan'da ticari kredi faizleri ise 0,37 puan artarak yüzde 20,95'e çıktı. Bankalar tüketicilere ihtiyaç kredisini yüzde 28,04, taşıt kredisini yüzde 24,95, konut kredisini ise yüzde 17,9 yıllık faiz oranıyla kullandı. (*Ancak bankaların ilan ettiği tüketici kredisi faiz oranları, Merkez Bankasının hesapladığı bu oranların oldukça üzerinde bulunuyor. Örneğin, İş Bankası ihtiyaç kredisini yıllık yüzde 33,3, konut kredisini yıllık yüzde 26,5, tayit kredisini yüzde 31,3 faizle kullanıyor.*)
- Dolar cinsinden ticari kredi faizi yüzde 4,26'dan yüzde 7,06'ya çıktı.

İç Borçlanma Faizi

- İki yıl vadeli devlet tahvilinin (**gösterge faiz**), 1 Nisan’da 24,99 olan faizi 8 Nisan’da yüzde 24,17’ye indi.
- Beş yıl vadelinin faizi 0,34 puan artarak yüzde 26,48’e, 10 yıl vadeli tahvilin faizi ise 0,17 puan artarak yüzde 25,42 oldu. (**Merkez Bankasının para basıp bankalardan tahvil alması, iç borçlanma faizlerinin yapay olarak bu seviyelerde kalmasını sağlıyor.**)
- Hazinenin dolar cinsinden 5 yıl vadeli Eurobondlarının yıllık faizi de yüzde 7,74’ten yüzde 8,32’ye kadar yükseldi.

Risk Primi (CDS) Yükseliyor

- Türkiye’nin dış borçlarını geri ödeme (temerrüt) riskini gösteren CDS (*Kredi temerrüt sigortası- 5 yıl vadeli*) ise 7 Nisan itibariyle **bir önceki haftaya göre** yüzde 5,72, oranında artarak 580,8’e kadar yükseldi. Yeniden 600 puana dayanan risk primindeki bu yükseliş, Türkiye’nin hem dış borçlanma olanaklarını azaltıyor hem de maliyetlerini artırıyor.

ENFLASYON YENİDEN ÜÇ HANEYE DOĞRU GİDİYOR

2021 yılını yüzde 30’lu oranlarda tamamlayıp, ocakta yüzde 40’lı, Şubatta yüzde 50’li ve martta yüzde 60’lı oranlara yükselen tüketici fiyatlarındaki yıllık artışın, iktidarın enflasyonla mücadeleye yönelik herhangi bir programının olmamasının etkisiyle bu yıl kasım ayına kadar üç haneli oranlara yükselme olasılığı artıyor.

Türkiye enflasyonda hem Avrupa, hem G20 ülkeleri hem de OECD ülkeleri arasında açık ara birinci konumunda bulunuyor

- TÜİK, tüketici fiyatlarının (TÜFE) martta önceki aya göre yüzde 5,46, son bir yıllık dönemde ise yüzde 61,4 oranında arttığını açıkladı. Yurt içi üretici fiyatları (Yİ-ÜFE) ise aylık olarak yüzde 9,19, yıllık olarak ise yüzde 114,97 olarak açıkladı.
- Tüketici ve üretici fiyatları arasındaki makas 53,8 puana kadar yükseldi. Endekslerin kapsamındaki farklılık, (üretici fiyatlarının vergi hariç, tüketici fiyatlarının ise vergiler dahil hesaplanması, tüketici fiyatları endeksinde hizmet kalemleri bulunmasına rağmen üretici fiyatları endeksinin sadece mallardan oluşması v.s) nedeniyle bire bir yansıması beklenmese de, iki endeks arasındaki bu fark, tüketici fiyatlarının gelecek aylarda da yüksek oranlarda artmaya devam edeceğine işaret ediyor.
- 2021 yılını yüzde 30’lu oranlarda tamamlayıp, ocakta yüzde 40’lı, Şubatta yüzde 50’li ve martta yüzde 60’lı oranlara yükselen tüketici fiyatlarındaki yıllık artışın, iktidarın enflasyonla mücadeleye yönelik herhangi bir programının olmamasının etkisiyle bu yıl kasım ayına kadar üç haneli oranlara yükselme olasılığı artıyor.
- Sadece üretici fiyatları (mal) değil, hizmet üretici fiyatları da TÜFE’den yüksek artıyor. Henüz mart ayı sonuçları açıklanmamakla birlikte hizmet üretici fiyatlarındaki yıllık artış da şubat sonu itibariyle yüzde 78,09 olarak açıklandı.
- Türkiye, tüketici fiyatlarına göre yapılan sıralamada dünyada enflasyonu en yüksek yedinci ülke oldu. İktidarın, “enflasyonun dünyanın sorunu olduğu, Türkiye’nin durumunun diğerler ülkelere göre daha iyi olduğu” şeklindeki propagandasına rağmen, dünyadaki 177 ülkenin enflasyonu Türkiye’den düşük.
- Türkiye enflasyonda hem Avrupa, hem G20 ülkeleri hem de OECD ülkeleri arasında açık ara birinci konumunda bulunuyor.
- Diğer ülkelerde de enflasyon nispi olarak yükseliyor. Ancak bu ülkelerin merkez bankaları ve hükümetleri, enflasyonla mücadele için yüksek güvenilirliği bulunan programlar uyguluyor.

TÜRK LİRASI TASARRUFLARI CEZALANDIRAN İKTİDAR DÖVİZ VE ALTINI TEŞVİK EDİYOR

- Yüksek bir dolarizasyon eğilimi yaşanan ve buna bağlı olarak parasının değerini koruyamayıp, dünyanın en yüksek enflasyonlarından birini yaratan iktidar, (*faize karşymış görünümü altında*) tasarruflarını Türk lirası cinsinden tasarruf araçlarında tutanları cezalandırarak, tasarrufların döviz ve altına yönelmesini teşvik ediyor.
- Son bir yılda nominal olarak TL mevduat yüzde 16,5 faiz getirisi sağladı, Borsa yüzde 41 arttı, Devlet iç borçlanma kağıtlarının getirisi ise sadece yüzde 1,3 oldu.
- TÜİK’in hesaplamalarına göre tasarrufunu Türk lirası mevduatta tutanların birikimi mart son itibariyle son bir yıllık dönemde, yüzde 61,14’ü bulan enflasyon karşısında (reel olarak) yüzde 27,7 oranında eridi. Borsa

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

İstanbul'daki hisse senedine yatırım yapanların anaparası reel olarak yüzde 12,5 oranında, Devlet iç borçlanma kağıdı (DİBS) alanların parası da yine reel olarak yüzde 36 oranında azaldı.

- Türk lirası cinsinden tasarruf araçlarının bu büyük reel kaybı, tasarruf sahiplerini, döviz ve altın gibi araçlara yönlendirdi. Bu yüzden Türk lirası son bir yılda değerinin yarısından fazlasını kaybetti.
- Tasarruflarını son bir yıllık dönemde altın olarak değerlendirenler nominal olarak yüzde 115,3 oranında getiri sağladı. Euro alanların nominal kazancı yüzde 76,3, dolar alanların nominal kazancı ise yüzde 90,4 oldu.
- Söz konusu nominal getiriler yüzde 61,14 olan yıllık enflasyondan arındırıldığında altın tasarruf sahibine yüzde 33,6, Euro yüzde 9,4 ve dolar yüzde 18,14 oranında reel getiri sağladı.
- Türk lirasındaki yüksek reel kayıplar ve altın ve dövizin yüksek oranlı reel getirisi birlikte değerlendirildiğinde tasarruf sahiplerinin, Türk lirasında kalıp tasarrufunun erimesini seyretmek yerine döviz ve altına yönelmesinin nedenini açıklıyor.

İCRADAKİ DERDEST DOSYA SAYISI 23,5 MİLYON

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre bu yıl 1 Ocak – 8 Nisan günleri arasında icra ve iflas dairelerine toplam 2 milyon 850 bin yeni dosya geldi. 1 milyon 921 bin dosya ise sonuçlandırıldı.
- **Yeni gelen dosya sayısı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 28,8 oranında arttı.**
- İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı son bir yılda 1 milyon 702 bin adet artarak 8 Nisan itibarıyla 23 milyon 500 bine çıktı.

DIŞ TİCARET AÇIĞI ÜÇ AYDA 26 MİLYAR DOLARI AŞTI!

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 'yeni paradigma' diye pazarladığı modelin ihracat artışı ve cari fazla ayakları peş peşe çöktüğü gibi ithalatın katlanarak artması, dış ticaret açığındaki artışın yüzde 138 düzeyine ulaşması, ekonominin her alanında kontrolün kaybedildiğini gösteriyor. İhracatın lokomotifi konumundaki otomobile martta yüzde 7, üç ayda yüzde 3 düşüş yaşanırken, kayıp 500 milyon dolar! Dış ticaret açığı üç ayda 26 milyar doları aştı!

Mart ayına ait dış ticaret rakamları dış ticaret açığında ve buna paralel olarak cari açıda tehlikeli bir gidişin söz konusu olduğunu sergilerken dış ticaret açığı aylık 8,2 milyar dolar tutarında gerçekleşti. Ocak-mart döneminde üç aylık dış ticaret açığı 26,3 milyar dolara yükseldi. İhracat martta geçen yılın aynı ayına kıyasla yüzde 19,8 artarak 22 milyar 708 milyon dolar, ithalat yüzde 31 yükselişle 30 milyar 948 milyon dolar oldu. Dış ticaret açığı aylık yüzde 76,7 artışla 8 milyar 240 milyon dolar olurken, ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 73,4. Bu yılın ilk üç ayında ihracat geçen yılın ocak-mart döneminde göre yüzde 20,8 artarak 60 milyar 288 milyon dolar, ithalat yüzde 42,1 artarak 86 milyar 681 milyon dolar tutarında gerçekleşirken, dış ticaret açığı geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 138,3 artış göstererek 26 milyar 393 milyon dolara ulaştı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın 'yeni bir paradigmaya geçtik' diyerek pazarladığı yeni ekonomi modelinin en kritik iki ayağı TL'nin rekabetçi bir düzeye gelmesi, TL'deki değer kaybıyla ihracatın artarak, ithalatın azalması ve dış ticaret açığının gerilemesiydi. İhracat artışıyla döviz gelirleri artırılacak, kur artışlarının önüne geçilecek, cari fazla verilecekti. Ocak ayından bu yana dış ticarete gerçekleşen süreç, bu ayaklarda ağır çöküş yaşandığını, yeni modelin hızla iflasa doğru gittiğini, kurgulanan ekonomik senaryonun ve öngörülen çemberin dağıldığını gösteriyor. Otomotivde ihracat geliri kaybı 500 milyon doları bulurken, çip krizi de hem üretimi hem ihracatı darboğaza sürüklüyor. Yıllık dış ticaret açığı geçen yıl sonunda 44 milyar dolar iken bu yılın mart sonu itibarıyla yüzde 40 artarak 61,5 milyar dolara yükseldi. Bu dış ticaret açığında oldukça tehlikeli ve riskli bir sürece doğru gidildiğinin işareti.

İktidar dış ticaretteki bu tabloya yine Rusya-Ukrayna savaşı bahanesini öne sürüyor. Bu bahane doğru değil. Ukrayna savaşının 24 şubatta başladığı göz önünde tutulduğunda dış ticarete ocak ayından bu yana kesintisiz yüksek tutarlı açıklar söz konusu. Savaş nedeniyle enerji ithalatı faturasının yükseldiği iddiası da geçerli değil. Bu iddia sadece savaş sonrası dönem için mart ayında makul sayılabilir. Oysa savaşın olmadığı ve petrol-doğalgaz fiyatlarının henüz bugünkü seviyelere varmadığı ocak ayında 10,3 milyar dolar dış ticaret açığı verildi. Ardından şubatta 8,1 ve martta da 8,2 milyar dolar dış ticaret açığı gerçekleşti. Buna bağlı olarak ocak ayında cari işlemler açığı 7,1 milyar dolar tutarında açıklandı.

✓ Dış ticaret açığındaki şubat ve mart gelişmeleri dikkate alındığında, bu iki ayda da en az 5'er milyar dolar veya üzerinde cari işlemler açığı verileceğini öngörebiliriz. Yılın ilk üç ayında iktidarın yeni modelinde iddia ettiği gibi cari fazla değil, en az 17-18 milyar dolarlık cari açık verileceği görülüyor. Yıllık cari açığın mart sonunda 26 milyar

doları bulacağı anlaşılıyor. Dış ticaret açığının ve cari açığın düşüşe geçerek cari fazla verileceğine ilişkin bir emare ortada görünmüyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'a göre bu yeni paradigma ve Türkiye'ye özel yerli-millî modellerle 2023'ten sonra dünyada ilk 10 ekonomi arasına girilecek! Kendilerinden başka kimsenin inanmadığı, kanımca kendilerinin de inanmadığı ancak artık söylemleri tükendiği için sürekli yineledikleri bu iddiaları, **bizzat kendi uyguladıkları modelin her alanda çöken sonuçları yalanlıyor!**

ENFLASYON KARŞISINDA ÇARESİZLİK...

Enflasyon karşısında çaresizlik içindeki iktidar, bazı temel gıda ve ihtiyaç maddelerinin fiyatlarını 'Maduro-Orban Modeli' ile yılsonuna kadar sabitlemeyi planlıyor. Aradaki fiyat farkının hazine tarafından üreticiye ve marketlere ödenmesini içeren bu model hayata geçirilirse, hazineye yeni bir yük daha bindirilecektir. Karaborsa, stokçuluk vb. sonuçlar ortaya çıkacaktır!

TÜİK'in hesap oyunları ile gerçek düzeyinin altında gösterilen enflasyon rakamlarına ilave olarak, şimdi de TÜFE enflasyon sepetindeki bazı gıda maddelerinin fiyatları sabitlenerek TÜFE'nin düşük çıkması sağlanacak. İktidar da 'işte enflasyonu düşürdük' diyecek. Kendi içinde çelişkili ve tutarsız bu yöntemle fiyatları yılsonuna kadar sabitlenecek malların gerçek fiyatlarıyla sabit fiyat arasındaki milyarlarca liralık fark, üreticilere, marketlere hazine tarafından ödenecek. Kur Korumalı Mevduat (KKM) hesaplarıyla dövizli olanların zarar etmemesi için halkın sırtından ve vergilerinden hazineye bindirilen on milyarlarca liralık yüke ilave olarak, şimdi de halka sözcü sabit fiyatla mal ve ürün satışı için market zincirlerine üreticilere hazineye milyarlarca liralık ödeme yapılacaktır.

KKM hesap sahiplerine, market zincirlerine bu milyarları ödemek yerine bu paralar, üreticinin girdi maliyetlerinin, nakliyecinin akaryakıt zamlarına, elektrik-doğalgaz faturalarının, **temel girdilerin sübvansiyonunun karşılanmasına aktarılsa çok daha anlamlı ve kalıcı fiyat düşüşleri, enflasyonda gerileme sağlanır.**

Bu yöntem Venezuela'da Başkan Nicolas Maduro yönetimi tarafından yıllardır uygulandı. Sabitlenen fiyatların denetimi için ordu bile devreye sokuldu. Ancak sonuç alınamadı. Öyle ki petrol zengini ve ihracatçısı Venezuela'da akaryakıt bile bulunamaz hale geldi. Tuvalet kâğıdından, ete, süte varana kadar pek çok mal raflardan yok oldu, stokçulara, depolara, karaborsaya gitti.

Macaristan'da Viktor Orban hükümeti 3 Nisan seçimleri öncesinde şubat ayından itibaren 6 temel gıdada (un, şeker, yumurta, domuz budu, ayçiçek yağı, süt) fiyatları geçen yılın 15 Ekim'indeki düzeyi üzerinden sabitledi. Farkın devlet tarafından ödenmesi suretiyle 2 milyar euroluk sübvansiyon kararı alarak 6 üründe fiyat sabitlemesine gitti. Seçim öncesi uygulamaya konulan bu modelle fiyatı sabitlenen ürünlere hücum yaşandı. Devletin yaptığı ödemeler ve artırılan harcamalar sonrasında **geçen hafta Macaristan'da 2007'den bu yana son 15 yılın en yüksek yıllık enflasyonu yüzde 8,5 olarak açıklandı.** Macaristan Merkez Bankası, haftalık repo faizini yüzde 6,15 olarak belirledi. Bu faiz oranı AB ülkeleri içindeki en yüksek faiz.

Çaresizce Maduro-Orban modelini gündemine alan İKTİDAR, hayat pahalılığını dizginleyemedi. Ekonomiyi krizden çıkarabilecek olumlu hiçbir adım atmadı.

✓ İktidarın ortaya inandırıcı ve güven verici bir enflasyonla mücadele politikası, bir program koyması elzemdir. Merkez Bankası; para ve faiz politikalarını yeniden bağımsız şekilde kullanabilmeli, enflasyonla mücadele ve fiyat istikrarı görevini yerine getirmelidir. Göz boyama amaçlı uygulamalar yerine kapsamlı bir destekleme, sübvansiyon paketiyle tarladan market rafına varana kadar her aşamada girdi maliyetlerini aşağı çekecek adımlar atılmalıdır.

İktidar ve ekonomi yönetimi; enflasyon, yokluk, kuyruk, karaborsa felaketine yol açacak bu yöntemi, gündeminden çıkartmalıdır. Aksi halde hazineye binecek ilave yüklerle bütçe açığı artacak, enflasyon üç haneli rakamlara yükselecektir. İktidarı, halkın sırtından kaynak aktararak servet transferi yapılması dışında bir işe yaramayacak bu akıl dışı yöntemden yol yakinken vazgeçmeye çağırıyorum. Tıpkı KKM sisteminin yakında yeni bir kur ve döviz krizine yol açacağını öngördüğüm gibi, **temel gıda ve ihtiyaç maddelerinde fiyat sabitlemesinin gıda krizine, stokçuluğa, karaborsaya, süper-hiperenflasyona yol açacağı konusunda iktidarı uyarıyoruz!**

YABANCIYA 'KELEPİR' VATANDAŞLIK 'YERLİ' VATANDAŞA YARAMIYOR!

Yabancılara 250 bin dolarlık konut satışı karşılığında T.C. vatandaşlığı verilmesi, konut fiyatlarını Türk vatandaşları için erişilemez düzeylere taşıdı. Dünyada en fazla göçmen alan ülkelerden Kanada'da hükümet, kendi vatandaşlarının öncelikli ev sahibi olabilmesi için yabancılara konut satışını yasakladı. Türkiye'de konut sahipliği karşılığında vatandaşlığın 'kelepir' düzeye indirilmesinden vazgeçilmelidir!

Türkiye'de ağır ekonomik kriz koşulları ve TL'nin döviz karşısında aşırı değer kaybıyla ortaya çıkan tablo konut sektörünü yabancı alıcılar lehine çevirirken, TÜİK verileriyle 2021 yılında yabancılara yapılan konut satışları önceki yıla kıyasla yüzde 43,5 artarak 58 bin 576 adet oldu. Toplam konut satışları içinde yabancılara yapılan satışların payı yüzde 3,9 olmasına karşılık, yabancıların değer yitiren TL nedeniyle fiyat pazarlığına girişmemesi, yabancılar açısından Türkiye'nin çok ucuz hale gelmesi konut piyasasında fiyatları yukarı çekerek olağanüstü düzeylere yükseltti. Dünyadaki örneklerle bakıldığında yüzden fazla ülkede yabancılara konut satışı söz konusu uygulamasına karşılık bunların yüzde 90'a varan bölümü vatandaşlık yerine öncelikle ikamet veya çalışma izni veriyor.

AB üyesi ülkelerin konut alımı ya da yatırım karşılığı vatandaşlık programları, yabancılara pasaport, ikamet veya çalışma izni verme uygulaması en çok tercih edilenlerin başında gelirken bir AB üyesi ülkede bu hakkı elde edenlere 27 Avrupa ülkesinin birden kapılarının açılması söz konusu.

Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY), Malta gibi AB üyesi olan aynı zamanda Euro ve Schengen bölgesinde yer alan ülkelerin pasaportları, ikamet ve çalışma izinleri en az 2,5 milyon dolar yatırım koşulundan başlarken iktidarın T.C. vatandaşlığını 250 bin dolar karşılığında yabancılara sunması dikkat çekici!

İktidar bu uygulamayı 2016'da ilk başlattığında 3 yıl satmama koşuluyla konut yatırımı karşılığında vatandaşlık tutarı 1 milyon dolar, sabit sermaye yatırımı karşılığı vatandaşlık 2 milyon dolardı. Döviz mevduatı karşılığı vatandaşlık koşulu ise en az 3 milyon doları Türkiye'ye getirip 3 yıl boyunca hesabında tutmak ya da aynı tutarda Hazine tahvili satın alıp en az 3 yıl portföyünde tutarak satmamak idi. Bunun dışında en az 100 kişilik istihdam sağlayan doğrudan yatırım yaptığı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca saptanan yabancılara da vatandaşlık verilecekti. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçiş sonrası, ağustos ayında ABD ile yaşanan Rahip Brunson gerilimi ve ardından gelen yaptırımlarla ağırlaşan döviz krizi, kurları olağanüstü yükseltip, döviz talebinde patlamaya yol açtı. 2018 Eylül'ünde yayınlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla tüm parasal tutarlar ve koşullar dörtte bire düşürülüp istihdam koşulu 50 kişiye indirilerek, **T.C. vatandaşlığı ucuzlatıldı.**

Türkiye'yi Ortadoğu, Afrika, Orta Asya ülkeleri için ucuz vatandaşlık cennetine dönüştüren Cumhurbaşkanlığı kararıyla 250 bin dolarlık konut alan vatandaşlık hakkı elde etmeye başladı. İktidarın tüm kuralları ve koşulları birkaç yüz bin dolara indirgeyen vatandaşlık pazarlaması, T.C. vatandaşlığının saygınlığını zedeledi.

İskandinav ülkeleri İsveç, Norveç, Danimarka, Finlandiya pasaport ve vatandaşlık yerine çok yüksek meblağlar karşılığında sadece dijital ikamet veriyor. Aynı şekilde AB üyesi Estonya, Letonya gibi ülkelere uzaktan dijital ikamet izni verirken, bu ikamet izniyle kendi ülkenizden Estonya'da dijital ikamet üzerinden şirket kurup bunun üzerinden AB üyesi ülkelerle ticaret yapılabiliyor. Özetle gelişmiş ülkeler, AB üyeleri vatandaşlık konusunda çok yüksek tutarlar, uzun süreler, ciddi yatırımlar talep ederken öncelik sadece ikamet izni ve istihdam yaratacak yatırım yapmak. Bu yatırımlarda da yine öncelikli tercih yüksek teknoloji yatırımlar, bilişim teknolojileri vb. ile ikamet izni. Vatandaşlık çok daha sıkı kurallara bağlı.

Kanada yabancılara konut satışını yasaklarken Türkiye'de iktidar konut alana bir de vatandaşlık, ikamet ve çalışma izni, pasaport vererek kendi vatandaşlarını konut alamayacak konuma getiriyor. Konut fiyatlarının yanı sıra yabancıların kiralık konut talepleri de kira artışlarında etken olan unsurlardan birisi.

İktidarın kelepir fiyata konut ve vatandaşlık politikası; Türkiye'nin uluslararası itibarının yanında, küresel gayrimenkul değerini de aşağı çekiyor. İstanbul'un orta halli semtlerinde yabancıların çoğunlukta olduğu yerleşimler artarken, kendi yurttaşlarımız konut fiyatlarına ve kiralara yetişemedikleri için semtleri terk etmeye zorlanıyor.

İktidar;

✓ Süratle yabancılara vatandaşlık kurallarını ve parasal kriterleri yeniden gözden geçirmeli, yabancılara konut satışına bazı yasaklar, kısıtlamalar ve daha sıkı koşullar getirilmelidir.

✓ Doğrudan vatandaşlık değil öncelikle asgari 5 yıldan başlamak kaydıyla konut alana sadece ikamet veya çalışma izni verilmelidir.

✓ Eğitim, kültürel uyum, dil vb. kriterlerin sağlanmasından sonra vatandaşlık başvurusunun yine en az beş yıl içinde değerlendirilmesi söz konusu olmalıdır.

✓ Yatırım karşılığı vatandaşlıkta stratejik sektörler, yüksek teknoloji alanlar, bilişim öncelikli olmalı istihdam sayısı koşulu artırılmalıdır.

İktidarın günü kurtarmak, döviz darboğazı çaresizliğiyle getirdiği bu **indirimli vatandaşlık politikası**, önümüzdeki dönemde çok daha ağır ekonomik-sosyal sorunları önümüze çıkartacaktır!

“DÜNYADA DA FİYATLAR ARTIYOR” YALANI SÖNDÜ!

BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), dünya gıda enflasyonunu martta yıllık yüzde 33,6 olarak açıkladı. TÜİK’in gıda enflasyonu bunun iki katı ve yüzde 70,33! FAO, Rusya ve Ukrayna arasındaki savaşın, önümüzdeki yıl tüm dünyada tahıl sıkıntısını ve açlık sorununu artıracığı uyarısında bulundu. Tarımsal üretimin en geniş şekilde desteklenmesi çağrılarımıza kulak tıkayan iktidar, yeniden et ve canlı hayvan ithalatını gündemine alıyor. Tarım ve Orman Bakanı, ülkede aç-açık olmadığını, gıdanın siyaset malzemesi yapılamayacağını söylüyor!

FAO’nun dünya gıda fiyatları endeksi, martta Ukrayna-Rusya savaşının etkisiyle yüzde 12,6 artarak 159,3 puanla 1990 yılından bu yana en yüksek rekor seviyeye çıkarken, dünya gıda fiyatlarındaki yıllık enflasyon artışı ise yüzde 33,6 olarak açıklandı. Türkiye’de TÜİK’in açıkladığı mart ayı gıda enflasyon artışı FAO’nun da dünya rekorunu kıırarak yüzde 70,33 oldu.

Raporda 333 milyon tonluk dünya tahıl üretimi ve ticaretinde Ukrayna ve Rusya’nın payının yüzde 25’in üzerinde olduğunu kaydeden FAO, Ukrayna-Rusya savaşı öncesinde dünya gıda fiyatlarının aylık yüzde 3,9, yıllık yüzde 20,7 arttığını, savaş sonrasında ise aylık gıda enflasyonun yüzde 12,9 oranında gerçekleştiğini, yıllık yüzde 33,6’ya çıktığını vurgulayarak, dünya gıda enflasyon artışının daha da yükselmesinin beklendiğini duyurdu.

FAO’nun dikkat çektiği bu riskleri teyit eden gelişmeler son bir aydan bu yana ülkemizin gündeminde de ciddi şekilde yer alıyor. Toprak Mahsulleri Ofisi, buğday ve diğer tahıl ürünlerinin ithalatı için artık neredeyse haftada bir ihale açmasına karşılık, olağanüstü fiyatlarla ve talep edilen ithalat miktarının çok altında ürün almak zorunda kalıyor. Her ne kadar Cumhurbaşkanı Erdoğan Rusya ve Ukrayna limanlarında bekleyen buğday ve ayçiçek tohumu yüklü gemilerin limanlardan ayrılarak Türkiye’ye gelebilmesi için Putin ve Zelenskiy ile görüşmeler yapsa da bu gemiler geldikten sonra ürünlerin devamının gelmesi savaş koşullarında olanaksız görünüyor. Her iki ülke de tarımsal ürünlerin ihracına yasak ve kısıtlamalar getirdi, ağır vergiler koydu. Özellikle savaş altında olan Ukrayna’da bu yıl ekim yapılması, ürün hasat edilmesi güç. Rusya, ileride daha da ağırlaşması olası koşulları da gözeterik önceliği kendi iç talebinin ve halkının gıda ihtiyacının sağlanmasına verecektir. Rusya’da üretim yapılsa da bu ülkeden buğday, arpa, mısır, ayçiçek tohumu vb. ürünlerin ithalinde sıkıntı yaşanacaktır. Türkiye’nin ABD, Güney Amerika, Afrika ve bazı Avrupa ülkelerinden buğday ve diğer tahılları ithal etmek için araya girmesine karşılık FAO’nun gıda krizi ve açlık uyarısı nedeniyle pek çok ülke ürününü satmak istememektedir. Geçen yıl yapılan toplam 8,1 milyon tonluk ekmeçlik buğday ithalatının yüzde 78’i Rusya’dan, yüzde 12’si Ukrayna’dan yapıldı.

Şu anda her iki ithalat pazarı da kapandı ve Türkiye’nin başta buğday olmak üzere hububat-tahıl açığı çok büyük. Bu iki ülkeden ithalatın durması, daha uzak pazarlardan daha yüksek fiyata ithalatın zorunlu hale gelmesi, lojistik sorunlarının yanı sıra navlun ve taşımacılık fiyatlarını da katlayacaktır. Uzak pazarlarda ithal edilecek ürün bulunsa bile döviz kurundaki, tahıl fiyatlarındaki, navlun-lojistik fiyatlarındaki bu yükselişler **içeride gıda fiyatlarına zam olarak yansıtacaktır.**

İktidar hâlâ tarımsal üretimin desteklenerek artırılması, gelecek yılın ürün destek ve teşviklerinin bugünden ilan edilmesi, hayati ürünlerde üretim planlaması yapılarak üreticiye teşvik ödemelerinin peşin yapılması vb. sorunların ciddiyetinin farkında değil. Benzer şekilde et ve sütte de tablo giderek ağırlaşıyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan ülke çapında kesimlik hayvanların kesilerek et fiyatlarının düşürülmesi talimatı verdiğini, gerekirse Uruguay’dan canlı hayvan ve et ithal edileceğini söylüyor.

Tarım ve Orman Bakanlığı Hayvancılık Genel Müdürlüğü illere gönderdiği acele talimatla 29-30 Mart arasında ildeki besideki canlı hayvan sayısının ve kesimlik erkek büyükbaş hayvan sayısı ile ilgili raporların iletilmesini istedi. İki günde hayvan sayımının nasıl yapılacağı meçhul. Böylesine plansız ve alelacele uygulamalarla ülke tarımı ve hayvancılığı yönetiliyor. Bir yandan ülkenin canlı hayvan envanterinin ne olduğu bilinmiyor. Diğer yandan iki günde sayım yapılması isteniyor. Ardından et ve canlı hayvan ithalatı yeniden gündeme taşınıyor.

Et ve canlı küçük-büyükbaş hayvan ithalatının sorunu çözemediği yıllardır yapılan binlerce ton et ve milyonlarca canlı hayvan ithalatına rağmen et fiyatı düşmedi. Önce besici düşman ilan edildi, ardından kasaplar vurguncu olarak suçlandı, Et ve Süt Kurumu (ESK) ucuz et tanzim satış mağazaları açtı, ayrıca ihaleye çıkılıp ESK'nın verdiği ucuz etin üç market zinciriyle tüm ülkede satışa sunulması kararlaştırıldı. Yine et fiyatı düşmedi. Sonunda ESK kuşbaşı ve kıyma fiyatına önce yüzde 48, bir hafta sonra yüzde 10 zam yapmak zorunda kaldı.

İktidar tıpkı tarımda olduğu gibi hayvancılıkta da 2008'den bu yana neredeyse tüm destekleri kaldırarak besicinin üretimden vazgeçmesine zemin hazırladı, ithal et ve canlı hayvana kapı açtı. Devlet besiciye destek vermesi gerekirken önce Tarım Kredi Kooperatiflerine, sonra ESK'ye et ve canlı hayvan ithal izni verdi. Sonra bu izinleri özel sektör şirketlerine yaygınlaştırarak ülkeyi ithal et ve canlı hayvan cennetine çevirdi.

TÜİK'in ve Ziraat Mühendisleri Odasının verileriyle et ve canlı hayvan ithalatının başladığı 2010 yılından bu yana geçen sürede, 6 milyon büyükbaş, 3 milyon 100 bin küçükbaş canlı hayvanın yanı sıra 303 bin ton karkas kırmızı et ithal edildi. Et ve canlı hayvan ithalatına ödenen tutarın toplamı 9 milyar 576 milyar dolara ulaştı.

Canlı hayvan ve et ithalatına ödenen 9,5 milyar dolar (141 milyar 724 milyon TL) ile yerli besici desteklenseydi, ihtiyaçları ucuz karşılsaydı, damızlık ve kesimlik hayvan üretiminin teşvikiyle canlı hayvan ve et-süt üretimine kaynak aktarılırdı bugün Türkiye'de halk en pahalı eti-sütü tüketmekle karşı karşıya kalmazdı.

2010'dan bu yana kesintisiz olarak sürdürülen et ve canlı hayvan ithalatının sorunu çözmediği, et fiyatları ucuzlamadığı gibi, on binlerce besicinin hayvancılığı terk etmesine, milyonlarca tüketicinin gramla et ve kıyma almaya mecbur kalmasına, çoğu dar gelirli aile için et tüketiminin lüks hale gelmesine neden olduğu apaçık. Buna rağmen iktidarın tek çözümü yine ithalat. Kaldı ki et fiyatları artmasa bile bugün gelinen noktada alım gücünün düşmesi nedeniyle et tüketiminin güçleşmesi yanında ete-süte erişimin çok geniş kesimler için olanaksız hale geldiği görünen bir gerçek!

İKTİDARIN YENİ EKONOMİ MODELİ, 'ORTA DİREK'İ ÇÖKERTTİ!

İktidarın yeni ekonomi modeli, 'orta direk' olarak tanımlanan ve ülkenin en geniş kesimini oluşturan ücretli, dar gelirli, emekli, küçük esnaf, çiftçi, KOBİ vb. çökertti. Tüketici ve üretici enflasyon artışının hiperenflasyona doğru ilerlediği somutlaştı. Enflasyon, 2018'den önceki dönemde gerçekleşen ortalama yıllık enflasyonun 7 katını aştı!

TÜİK'in 4 Nisan'da açıkladığı mart ayı rakamlarıyla tüketici enflasyonu aylık yüzde 5,46, yıllık yüzde 61,1 artarken, üretici enflasyonu yıllık yüzde 114,9'a yükseldi. Tüketici-üretici enflasyon makası 53,8 puana çıktı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ne olduğu belirsiz, ortada bir somut hedefi olmayan yeni modele geçişi öncesinde Ağustos 2021'de yıllık enflasyon yüzde 19,25 idi. Küresel finansal krizin yaşandığı 2008 ile Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilen 2018 arasındaki 10 yılda ortalama yıllık enflasyon yüzde 8,5 olurken, yeni sisteme geçiş sonrası Ağustos 2021'de bu ortalamanın iki katını (yüzde 19,25), Mart 2022'de ise ortalamanın 7 katını aşan (yüzde 61,1) enflasyon düzeyine gelindi. Merkez Bankası'nın yılsonu için öngörülen yıllık enflasyon hedefi yüzde 23,2 idi. Mart rakamlarıyla birlikte ilk üç aydaki enflasyon toplamı yüzde 22,8'e ulaştı.

✓ **Bir anlamda Merkez Bankası'nın 12 aylık enflasyon hedefi üç ayda gerçekleşti!**

Sadece bu gelişme bile Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, Merkez Bankası'nın, ekonomi yönetiminin ve Hazine Maliye Bakanının söylediği, açıkladığı hiçbir şeye inanılmaması, güvenilmemesi gerektiğini, ortaya attıkları hedeflerin iddiaların anlamsız olduğunu gösteriyor. **Enflasyonda 'makul seviye' nedir?** Türkiye beş yıldır çift haneli enflasyon sarmalında. İktidarın makro hedefleri ve Orta Vadeli Planda (OVP), Merkez Bankası'nın enflasyon raporlarında sürekli vurgulanan yüzde 5'lik enflasyon hedefi makul seviye midir? Şayet yüzde 5 makul seviye ise o zaman bunun iki katı olan yüzde 10 ve üzerindeki enflasyon oranları yüksek enflasyondur. Şu anda açıklanan yüzde 61'lik enflasyon ise yüksek enflasyonun 6 katı ve **makul seviyenin 12 katı düzeyindeki hiperenflasyondur!**

✓ AB'de ortalaması yüzde 7,5 olan enflasyon bile çok yüksek bulunarak, hükümetler önlem alıyor. Türkiye'de ise iktidar; yüzde 61 TÜFE'yi, yüzde 115'e varan Yİ-ÜFE'yi makul göstermeye çalışıyor!

Almanya'da hükümet, akaryakıt ve enerji fiyat artışları karşısında kişi başına 300 Euro karşılıksız destek kararı alıyor. İktidar, herhangi bir nakit desteği sağlamadığı gibi, KDV indirimleriyle günü kurtarmaya çalışıyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Et ve Süt Kurumu'nun, Toprak Mahsulleri Ofisi'nin, Türk Şeker'in ete, süte, buğdaya, una, şekere yüzde 20-31-48 zamlar yapmasına onay veriyor!

Enflasyon ve hayat pahalılığında Türkiye’de mi Avrupa’da mı durumun daha vahim olduğunu anlamak için çekirdek enflasyona bakmak yeterli. Yüzde 7,5 olan AB enflasyon ortalamasında gıda ve enerji fiyat artışlarından arındırılmış çekirdek enflasyon yüzde 3! TÜİK’in açıkladığı yüzde 61’1’lik enflasyonda ise enerji, gıda, alkolsüz içecekler, alkollü içecekler ve tütün hariç yıllık artış oranı (C Çekirdek enflasyonu) TÜİK’in resmi rakamıyla yüzde 48,39! Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın ve iktidar sözcülerinin; ‘dünyadaki enerji, emtia fiyat artışlarından dolayı her yerde olduğu gibi Türkiye’de de fiyatların, enflasyonun arttığı, hatta Avrupa ülkelerinde durumun çok daha vahim olduğu’ iddiası kocaman bir yalandır!

✓ AB-Türkiye çekirdek enflasyonları arasındaki 16 kata varan fark, iktidarın yalanını açığa çıkartmaktadır.

✓ İktidar; küresel fiyat artışları, Ukrayna savaşı vb. yalanların gölgesine sığınmasın. Türkiye’de hipere doğru giden enflasyon, dış kaynaklı değil iktidar yapımı, yerli malı ve Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın sevdiği tabirle yerli-milli enflasyondur!

✓ Uygulanan bu model, üç ayda toplam yüzde 22,8’e ulaşan enflasyon artışıyla ücretlerin, maaşların, her türlü kazancın dörtte birini buharlaştıran akıl dışı bir intihar modelidir!

Üretici-Tüketici enflasyon artışı arasındaki farkın 53,8 puana çıkmış olması ve çekirdek enflasyonun yüzde 48,4 düzeyinde gerçekleşmesi, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın ‘geçici’ iddiasının geçersizliğinin, TÜFE’deki yüksek artışların devam edeceğin kanıtıdır.

Orta direk hızla eriyor. Ücretli, maaşlı, emekli, küçük esnaf, çiftçi, KOBİ’ler enflasyon karşısında ağır gelir kayıplarıyla, kazançlarının buharlaşmasıyla, alım güçlerinin dibe doğru inmesiyle karşı karşıya. **Orta direk toplum kesimleri, giderek ‘dar gelirli-yoksul’ konumuna ilerlerken kitlesel refah kaybı her alanda yaygınlaşıyor!**

YABANCILAR 9 YILDA TÜRKİYE’DE 293 BİN KONUT SATIN ALDI

Türk vatandaşları yüksek fiyatlar nedeniyle konut krizi yaşarken, son 9 yılda yabancılara satılan konut sayısı 293 bine ulaştı. 250 bin dolarlık gayrimenkule vatandaşlık uygulaması ve TL’deki değer kaybıyla birlikte yabancılara satışlar hızla arttı.

Türkiye’de konut krizi yaşanırken, yabancılara satılan konut sayılarının giderek artması dikkat çekiyor.

TÜİK verilerine göre, 2013 yılından bu yana geçen 9 yıl 3 aylık dönemde yabancılar Türkiye’de toplamda 293 bin 271 adet konut satın aldı.

250 bin dolar ve üstü bedelle gayrimenkul satın alan yabancılara vatandaşlık verilmesi uygulaması ve son yıllarda Türk Lirası’nda görülen sert değer kaybı ile birlikte yabancılara konut satışları arttı.

Nitekim, 2021 yılında yabancılar, 58 bin 576 konutla yıllık bazda rekor alım yaptı.

Antalya’da Her Dört Konuttan Biri Yabancıya

2013 yılında toplam konut satışları içinde yüzde 1,1 olan yabancıya satışların payı, 2022’nin ilk üç ayında yüzde 4,5’e yükseldi.

Antalya’da 2022’nin ilk üç ayında 15 bin 386 konut satılırken, bunun 3 bin 447’sini yabancılar aldı ve toplam içinde yabancı payı yüzde 22,4 oldu.

İstanbul’da bu dönemde 57 bin 836 konut satılırken, bunun 5 bin 974’ünü yabancılar aldı ve toplam içinde yabancı payı yüzde 10,3 oldu.

Yıl	Toplam	Yabancıya Satış	Pay %
2013	1.157.190	12.181	1,10
2014	1.165.381	18.959	1,60
2015	1.289.320	22.830	1,80
2016	1.341.453	18.189	1,40
2017	1.409.314	22.234	1,60
2018	1.375.398	39.663	2,90
2019	1.348.729	45.483	3,40
2020	1.499.316	40.812	2,70
2021	1.491.856	58.576	3,90
2022 (Ocak-Mart)	320.063	14.344	4,50

İstanbul ve Antalya Öne Çıkıyor

2013 yılından bu yana İstanbul'da yabancıların aldığı konut sayısı, 116 bin 258'e ulaştı. Bu dönemde yabancılar Antalya'da 67 bin 766 konut aldı.

Başkent Ankara, bu dönemde 14 bin 577 adet konut satışıyla yabancıların ilgi gösterdiği bir diğer il oldu.

Sadece 2022'nin ilk üç ayında yabancılar 14 bin 344 konut satın alırken, bunun 5 bin 974 konutla ilk sırada yer aldı. Antalya'da üç ayda yabancılar 3 bin 447 konut satıldı.

En Çok Iraklılar ve İranlılar Alıyor

2015 yılından bu yana Türkiye'de Iraklılar 44 bin 92 adet konut satın alırken, bu rakam İranlılar için 30 bin 776 oldu.

Bu dönemde Ruslar da 19 bin 773 konut satın alırken, Ukraynalılar 5 bin 338 konut satın aldı.

2022'nin ilk üç ayında İranlılar 2 bin 256 adet konutla ilk sırada yer alırken, Iraklılar 1887 konutla ikinci, Ruslar 1535 konutla üçüncü oldu.

Konut Fiyatlarını Yükseltiyor

Gayrimenkul yatırımı karşılığında vatandaşlık programı ilk olarak 2017 yılında hayata geçirildi. Bir yıl sonra vatandaşlık için gerekli olan yatırım miktarı 1 milyon dolardan 250 bin dolara düşürüldü. 2021'de yabancılar toplam 58 bin 576 konut satıldı.

Uzmanlar, gayrimenkul alımı karşılığı vatandaşlık uygulamasının, son dönemde konut fiyatlarındaki görülen astronomik artışlarda etkili olduğuna işaret ediyor. Uzmanlar, inşaat maliyetlerindeki artış ve negatif reel faizin yanı sıra yabancıların giderek artan konut alımlarının da fiyatları yukarı ittiğini vurguluyor.

Gelen tepkiler üzerine hükümetin, 250 bin dolar sınırını 400 bin dolara yükseltmeyi planladığı basına yansımıştı.

CHP İKTİDARINDA ENFLASYONLA MÜCADELE İÇİN ATILACAK ADIMLAR

Milletimiz içini ferah tutsun. Milletimiz bizi göreve getirir getirmez enflasyonla mücadele için şu adımları derhal atacağız:

Bir, Merkez Bankası Başkanını ve Para Politikası Kurulu üyelerini hemen değiştireceğiz. Banka'nın başına, tüm dünyada saygı uyandıracak bir ismi atayacağız.

İki, Merkez Bankası'nın araç bağımsızlığının üzerinden siyasetin vesayetini kaldıracacağız. Bunun içinde gereken hukuki düzenlemeleri derhal yapacağız.

Üç, Merkez Bankası'nın kasasına arka kapıdan el uzatılmasına izin veren uygulamalara, karşılıksız para basmaya yönelik, muhasebe oyunlarına son vereceğiz. Buharlaştırılan 128 milyar doların hesabını mutlaka soracağız.

Dört, ölçemediğiniz şeyi kontrol edemezsiniz. Kontrol edemediğiniz şeyleri yönetemezsiniz. İş başına gelir gelmez, Stratejik Planlama Teşkilatını kuracağız. Bu teşkilattaki uzman kadroların eliyle, TÜİK'in, enflasyon ve

milli gelir başta olmak üzere, yayımladığı tüm istatistikleri denetimden geçireceğiz. Sarayın halinin altına süpürdüğü tüm yükümlülükleri açığa çıkaracağız. İlgililer hakkında da gereğini hemen yapacağız.

Beş, kamuda mali disiplini sağlayacağız. Mali çapaları kuvvetlendireceğiz. Araç ve bina saltanatına, üçer beşer ballı maaşlara, şatafata, israfa son vereceğiz.

Altı, dünya standartlarında bir Kamu İhale Yasası çıkaracağız. Yolsuzluğa müsamaha göstermeyeceğiz. Şeffaflığı ve hesap vermeyi sağlamak için Meclis'te Kesin Hesap Komisyonunu kuracağız. Sayıştay'ı uluslararası normlarda çalışır hale getireceğiz.

Yedi, kamu borç yönetiminde yabancı parayla ve altınla borçlanmanın ağırlığını azaltacağız. Borçlanmak gerekirse, onu milli paramızla yapacağız. Kamu Özel İşbirliği Projelerinde dövizle belirlenen tarifeleri ve gelir garantilerini, ivedilikle Türk Lirası'na çevireceğiz. Gerekirse, söz konusu projelerin işletme haklarını hukuk çerçevesinde kamuya devredeceğiz.

Sekiz, sağlanacak tasarrufları özellikle dar ve sabit gelirli yurttaşlarımızı desteklemek için kullanacağız. Aile Destekleri Sigortasıyla hiçbir çocuğumuzun yatağa aç girmemesini sağlayacağız. Yoksullukla hemen mücadele etmeye başlayacağız.

Dokuz, gıda ve enerji arz güvenliğini, milli güvenlik meselesi olarak göreceğiz. Bu çerçevede; özellikle tarımsal üretimi artıracak, tarladan, sofraya kadar uzanacak tedarik zincirini güçlendirecek adımları vakit geçirmeden atacağız.

ÜLKEDENİ İŞSİZLİK AZALMADI AKSİNE İŞ BAŞVURUSU KUYRUKLARI ARTTI

İŞKUR'a Mart ayı itibariyle kayıtlı işsiz sayısı TÜİK'in Şubat ayı işsiz sayısını geride bıraktı.

TÜİK tarafından açıklanan şubat ayı iş gücü verileri yine gerçeklikten uzaktır. TÜİK'İN işsizlik hesabı artık tam bir karmaşa dönüşmüş durumda. İŞKUR'a Mart ayı itibariyle kayıtlı işsiz sayısı TÜİK'İN Şubat ayı resmi işsiz sayısını geride bıraktı. Ülkede 319 kişilik işe alım için 126 bin kişi işe başvuruyor ama ne hikmetse işsizlik TÜİK'E göre bir ayda 178 bin kişi azalıyor.

İŞKUR'a Kayıtlı İşsiz Sayısı TÜİK'E Kayıtlı İşsiz Sayısını Geçmiş Durumda

Şubat ayında TÜİK kendisine kayıtlı işsiz sayısını 3 milyon 579 bin kişi olarak açıklıyor. İŞKUR'UN Mart ayı verilerine göre ise kuruma kayıtlı işsiz sayısı 3 milyon 635 bin kişi. Yani İŞKUR'un son güncel verilerine göre kayıtlı işsiz sayısı TÜİK'İN işsiz sayısını geride bıraktığı durumda.

Yine TÜİK işsizliğin Şubat ayında, Ocak ayına göre 178 bin kişi azaldığını açıklıyor. Ocak ve Şubat ayları arasında ise işsizlik başvurusu yapanlar sayısındaki artış ise 131 bin kişi. Yani İŞKUR verilerine göre işsiz kaldıkları için işsizlik ödeneğine başvuru yapanların sayısında 131 bin kişilik azalış var. Bu durumda TÜİK'İN şubat ayında işsizliğin azaldığını söylemesinin mantıkla izah edilebilir hiçbir yanı yok. TÜİK işsizliği düşük göstermek için her defasında kırk takla atıyor ama bir işe yaramıyor.

Ülkede İşsizlik Azalmadı Aksine İş Başvurusu Kuyrukları Arttı

İşsizlik azalmasına rağmen verilerine göre sadece bir ayda 87 bin kişi iş gücünden çekilmiş. Bir başka deyişle artık iş bulmaktan ümidi kalmamış. Yine 178 bin kişinin iş bulduğu söylene de TÜİK verilerine göre bir ayda ki istihdam artışı sadece 90 bin ile sınırlı. Tüm bunların yanı sıra ülkede herkesin gözle gördüğü başka bir gerçeklik mevcut. Geçtiğimiz ay Türkiye'nin sadece 4 ilinde toplamda 319 kişilik işe alım için 126 bin kişinin işe başvurduğunu unutmamalıyız. Yani ülkede TÜİK'İN iddia ettiği gibi işsizlik azalmadı aksine iş başvurusu kuyrukları arttı. İnkârcı TÜİK her ne kadar "işsizlik azaldı" dese de ülkedeki iş başvurusu kuyrukları işsizlik gerçekliğini gizleyemiyor.

İŞSİZDEN ÇİMRİ, PATRONA CÖMERT FON

İşsizden çok işverene kaynak aktarılan İşsizlik Sigortası Fonu'ndan yine patronlara kaynak çıkıyor. Ek istihdam sözü veren firmaların işe aldığı her işçi için 3-6 ay arası ücret ve primlerin bakanlıkça karşılanacağı açıklandı.

AKP'li Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, önceki gün Kabine Toplantısı'nın ardından yaptığı açıklamada, "Piyasayı sakinleştirecek düzenlemelere hız veriyoruz. İstihdamda yeni bir proje hayata geçiyor. İşe giren her bireye 1 veya 2 yıllık istihdam garantisi sağlayacağız" ifadelerini kullandı.

İlave istihdam taahhüt eden firmalara ilişkin destek açıklaması yapan Erdoğan, “Ek istihdam taahhüt eden firmaların işe alacakları her işçinin 3 veya 6 ay boyunca tüm ücretleri ve sosyal destek primlerini Çalışma Bakanlığı karşılayacak” dedi.

Sosyal Güvenlik Kurumu’ndan (SGK) sonra ülkenin ikinci büyük sosyal sigorta sistemi olan İşsizlik Sigortası Fonu’nun kaynakları son dönemde verimsiz kullanılması nedeniyle tartışılıyor. Hali hazırda işsizlerin faydalanması gereken fon kaynaklarının büyük bir bölümü işverenlere teşvik adı altında aktarılıyor. 2022’nin ilk üç ayında işsizi 2,8 milyar işsizlik ödeneği veren fon, sermayeye toplam 7,1 milyar lira kaynak ve teşvik aktarmış durumda. Mart ayı itibarıyla İŞKUR’a kayıtlı 3,6 milyon işsizden sadece 483 bini fondan ödenek alabilmiş görünüyor.

Prof. Dr. Aziz Çelik, Erdoğan’ın açıklamalarını değerlendirdi. Çelik, son yıllarda İşsizlik Sigorta Fonu’nun giderlerinin arttığına dikkat çekti.

İşbaşı eğitim programı çerçevesinde İŞKUR’un cep harçlığı olarak adlandırılan bir ödeme yaptığını dile getiren Çelik, “İş arayanlara ve öğrencilere İŞKUR kapsamında ödeme yapılıyor ve sigorta primleri ödeniyor. Ne olacağı uygulama şekillenince ortaya çıkacak ama en önemli yönü bunun kaynağı bütçe ve Hazine değil, İşsizlik Sigortası Fonu olacak, şimdiye kadar olduğu gibi...” ifadelerini kullandı.

İşbaşı eğitim programının işsizlik sigortası fonunun en büyük giderlerinden olduğunu ifade eden Çelik, “2021 yılında işsizlik ödeneği olarak 5,5 milyar ödeme yapılmış. İşbaşı eğitim programı için ise 3,6 milyar. İşverene 21,6 milyarlık da teşvik ödemesi yapılmış. İşsizlik sigortası fonunun giderleri artıyor. İşsizlik sigortası fonundan büyük bir kaynak işverenlere aktarılacak” dedi.

Teşvikler İşe Yaramıyor

Teşviklerin istihdamı artırmadığını söyleyen Çelik, “Şimdiye kadar çok miktarda teşvik vardı ama istihdamı artırdığına dair değerlendirme yok. Bu teşviklerin istihdamı artırması da çok olanaklı görünmüyor” dedi.

İşçilere yapılması gereken ödeneklerin işverenlere verildiğini söyleyen Çelik, “Son yıllarda işverenlere fazlaca teşvik veriliyor. İşçilere yapılması gereken ödemeler işverenlere yapılıyor. Hükümet kaynakları işverenlere aktarıyor. Şu anda bile işbaşı eğitimlerinin çok ciddi gideri var” ifadelerini kullandı.

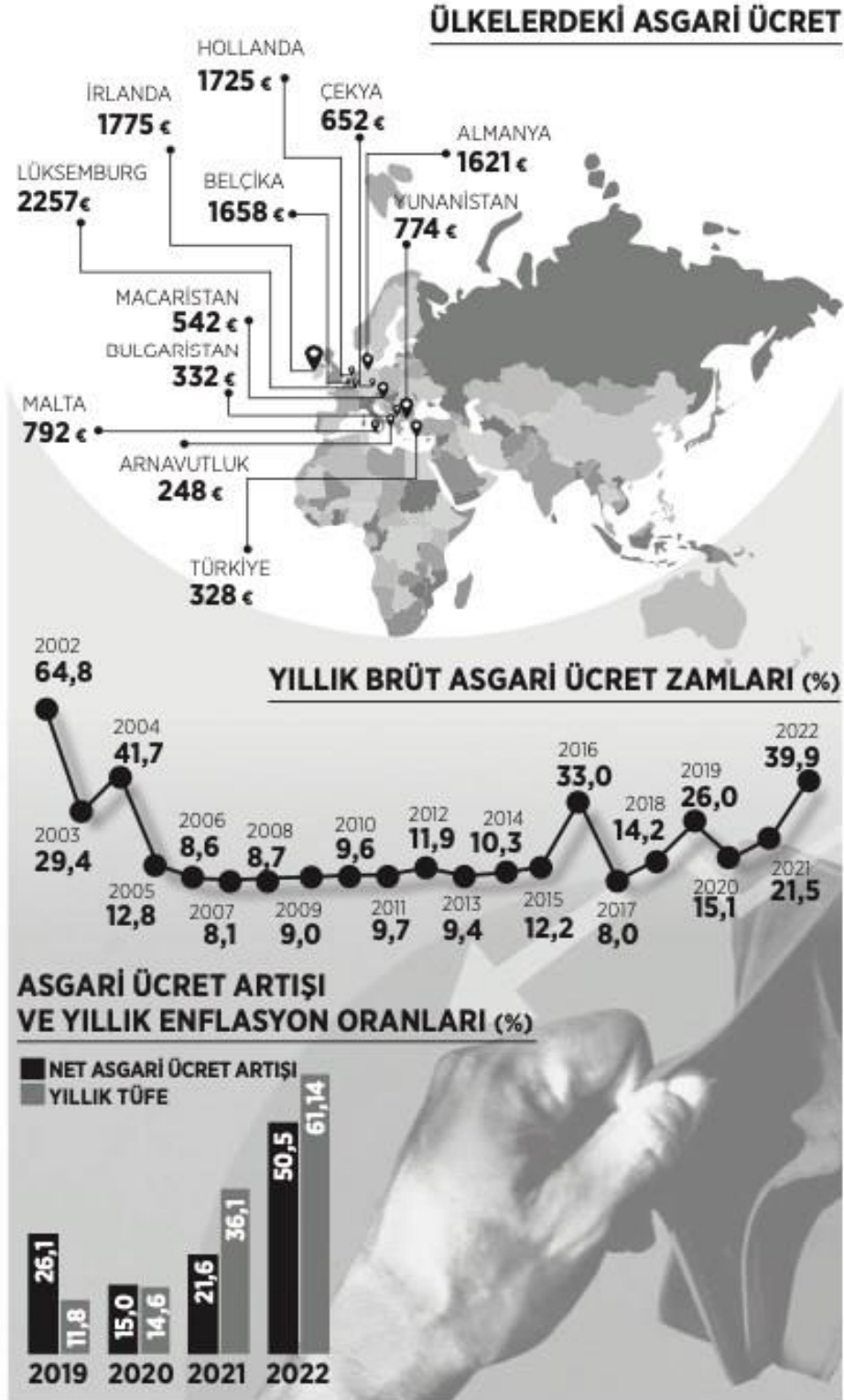
SORULARLA ASGARİ ÜCRET GERÇEĞİ

Hızla artan hayat pahalılığı asgari ücretin satın alma gücünü giderek yok ediyor. Asgari ücretin enflasyon karşısındaki durumu, Avrupa ile karşılaştırması ve güncellenmesiyle ilgili yasal durumu sorularla ele alındı.

Ülke tarihinde daha önce deneyimlenmiş bir kriz yaşanıyor. Hızla artan hayat pahalılığı ortalama ücret haline dönen asgari ücretin satın alma gücünün giderek yok olmasına neden oluyor. Hal böyle olunca henüz daha yılın ilk çeyreği dahi tamamlanmadan asgari ücret tartışmaları başladı.

“Tarihin en yüksek asgari ücret zammı” iddialarıyla yüzde 50,5’lik bir artışla 4 bin 253 TL olarak belirlenen 2022 asgari ücreti daha yılın üçüncü ayında enflasyonun ve gıda enflasyonunun çok altında kaldı.

2022 asgari ücreti yılın ilk aylarında resmi enflasyonun altında kaldı. Türk-İş tarafından açıklanan açlık sınırı mart ayında 4 bin 928 lira ile asgari ücretin 675 TL üstüne çıktı. Bekâr bir işçinin yaşam maliyeti 6 bin 500 liraya yoksulluk sınırı ise 16 bin liraya aştı.

Asgari Ücret Enflasyona Karşı Korundu Mu?

AKP Aralık 2002'de yüzde 29,4 ile devraldığı enflasyonu 20 yıl sonra yüzde 61,14'e yükseltti.

Asgari ücret artışı 2019 yılında yüzde 11,8 olan yıllık enflasyonun 14,3 puan üzerindedir. 2020'de ise yıllık yüzde 15 artış ile 2 bin 324 TL olarak belirlenmişti. 2020'de enflasyon 14,6 olarak gerçekleşti ve asgari ücret artışı ile enflasyon artışı başa baş oldu. 2021'e gelindiğinde de asgari ücret yüzde 21,6'lık bir artış ile 2 bin 825 lira olarak belirlenmişti. 2021 asgari ücret artışı enflasyonun yaklaşık 15 puan altında kaldı.

2022 yılında asgari ücrete yapılan yüzde 50,4'lük ücret artışının ise yılın daha üçüncü ayında enflasyonun yaklaşık 10 puan altında kaldı.

TÜFE'den yüksek seyreden gıda fiyatları artışına göre ise asgari ücret artışı çok daha düşük kaldı. 2018 Ocak ayını baz alarak yaptığımız hesaplama göre asgari ücret artışı birkaç ay hariç enflasyonun altında seyretti. 2018 Ocak ve 2022 Mart arasında geçen sürede asgari ücret endeksi genellikle gıda enflasyonu endeksinin altında kaldı.

2022 Asgari Ücreti Tarihin En Yüksek Artışı mı?

2022 yılı için net asgari ücrete yüzde 50,4'lük ve brüt asgari ücrete ise yüzde 39,9'luk bir zam yapıldı. Ancak bu oran hükümetin öne sürdüğü gibi tarihin en büyük zammı değil. 1976'dan bu yana özellikle enflasyonun ve pahalılığın olduğu dönemlerde, brüt asgari ücrete 20 kez yüzde 40 ve üzerinde zam yapıldı. Net asgari ücrete ise 15 kez yüzde 50'nin üzerinde zam yapıldı. 1996, 1997 ve 1998 yıllarında ise brüt asgari ücret yüzde 100'ün üzerinde zamlandı. Dolayısıyla 2022 zammının tarihin en yüksek zam oranı olduğunu söylemek gerçeklerle bağdaşmıyor.

Türkiye'de Asgari Ücret Avrupa Sıralamasında Nerede?

Eurostat 2022 Ocak verilerine göre Türkiye, 328 avro ile Avrupa'nın en düşük asgari ücretli ikinci ülkesi olarak yer alıyor. Türkiye'den sonra 248 avro ile Arnavutluk geliyor. AB ülkeleri arasında en yüksek asgari ücrete sahip ülke sıralamasında ilk üçte 2 bin 257 avro ile Lüksemburg, 1775 avro ile İrlanda ve 1725 avro ile Hollanda geliyor.

Yasal Bir Engel Var mı?

4857 sayılı İş Kanunu'nun 39. maddesinde "iş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanun kapsamında olan ve olmayan her türlü işçinin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile ücretlerin asgari sınırları en geç iki yılda bir belirlenebileceği" belirtiliyor. Yasa metninden açıkça görüleceği üzere asgari ücret "en geç iki yılda bir" belirlenebilir. Dolayısıyla iki yıl dolmadan asgari ücretin yeniden belirlenmesini engelleyecek herhangi bir kısıtlayıcı hüküm bulunmuyor. Bakanlık istediğinde Komisyon her zaman toplantıya çağrılabilir ve asgari ücret yeniden belirlenebilir.

1990'lardan bu yana özellikle enflasyonun ve pahalılığın yüksek olduğu yıllarda asgari ücret yılda birden fazla belirlendi. 2015 öncesinde bazı yıllarda asgari ücret altışar aylık olarak saptanırken bazı yıllarda ise Komisyon yılda 2 kez toplandı.

AVRUPA'DAKİ ASGARİ ÜCRETLİLER BOLLUK ÜLKEMİZDEKİ ASGARİ ÜCRETLİLER İSE SEFALET İÇİNDE YAŞIYOR

AKP Genel Başkanı Erdoğan, "Avrupa ülkelerinde durum bizden daha vahim" sözünü resmi verilere dayanmayan bir safsatadır. EURO bölgesinde yıllık gıda enflasyonunda yaşanan artış yüzde 4,7 iken Türkiye'de bir yıllık gıda enflasyonu yüzde 70,33 artış ile Euro bölgesinden tam 14 kat daha fazla. Yine Avrupa ülkelerindeki asgari ücretle temel besin maddelerindeki alım gücü ülkemizdeki asgari ücretten kat be kat fazla. Türkiye yüksek enflasyonda Dünya'da zirveye oynarken, AKP Genel Başkanının ülkemizi düşük enflasyona sahip Avrupa ülkeleri ile kıyaslaması, bu ülkelerde durumun dahi vahim olduğunu öne sürmesinin akılla, mantıkla izah edilebilecek bir yanı yoktur.

Almanya, Fransa hatta Yunanistan alım gücünde bize fark atmış durumda

ÜRÜN	ALMANYA ASGARİ ÜCRET ALIM	FRANSA ASGARİ ÜCRET ALIM	HOLLANDA ASGARİ ÜCRET ALIM	BELÇİKA ASGARİ ÜCRET ALIM	YUNANİSTAN ASGARİ ÜCRET ALIM	TÜRKİYE ASGARİ ÜCRET ALIM
UN	910 Kg	1801 Kg	2029 Kg	3855 Kg	979 Kg	405 Kg
PIRİNÇ	1191 Kg	1161 Kg	889 Kg	1507 Kg	600 Kg	280 Kg
YAĞ	531 Litre	712 Litre	692 Litre	1004 Litre	368 Litre	146 Litre
ŞEKER	1256 Kg	2003 Kg	1938 Kg	3383 Kg	943 Kg	223 Kg
YUMURTA	8105 Adet	5343 Adet	7840 Adet	7895 Adet	3518 Adet	2674 Adet
SÜT	910 Litre	1979Litre	1337 Litre	1549Litre	595 Litre	462 Litre
PATATES	2349 Kg	1603 Kg	963 Kg	1658 Kg	789 Kg	712 Kg
SOĞAN	1637 Kg	1406 Kg	1938 Kg	2210 Kg	1433 Kg	945 Kg
TAVUK ETİ	217 Kg	263 Kg	261 Kg	255 Kg	372 Kg	131 Kg
ET	101 Kg	172 Kg	86 Kg	151 Kg	72 Kg	43 Kg

FASULYE	370 Kg	805 Kg	556 Kg	362 Kg	186 Kg	177 Kg
---------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Kaynak; globalproductprices.com, TÜİK Madde sepeti.

Türkiye’de 5004 TL brüt asgari ücret ortalama 311 Euro’ya denk gelirken, Almanya’da brüt asgari ücret 1621 Euro, Fransa’da 1603, Hollanda’da 1725, Belçika’da 1658 Euro ve Yunanistan’da ise 774 Euro civarında. Türkiye Avrupa’da en düşük asgari ücrete sahip üç ülkeden biriyken aynı zamanda tüm Avrupa ülkeleri içinde en yüksek asgari ücrete çalışana sahip ülke durumundadır.

Almanya’da 1621 Euro asgari ücretle 8105 adet yumurta, 910 Kg un, 2439 Kg patates alınabilirken, Türkiye’de asgari ücretle sadece 2647 adet yumurta, 405 Kg un ve 712 Kg patates alınabiliyor.

Yine Erdoğan’ın raflar boş kaldı dediği Avrupa ülkelerinden Fransa, Hollanda, Belçika hatta yıllardır krizle boğuşan Yunanistan’da dahi asgari ücretliler ülkemizdeki asgari ücretliye göre temel besin maddelerinden daha fazla alabiliyor.

Fransa’daki bir asgari ücret ile 263 Kg tavuk, Belçika’da ki bir asgari ücret ile 255 Kg ve Yunanistan’da bir asgari ücret ile 372 Kg tavuk alınabiliyorken, Türkiye’deki asgari ücret ile sadece 131 Kg tavuk alınabiliyor. Bu durum şekerde, yağda, pirinçte, soğanda, et ve sütte de geçerli. Bu ülkelerin hepsinde asgari ücretlinin alım gücü ülkemizdeki asgari ücretlinin alım gücünü kat be kat geride bırakmış durumda. Bir başka deyişle Avrupa ülkelerindeki asgari ücretliler bolluk, ülkemizdeki asgari ücretliler ise sefalet ve açlık içerisinde yaşıyor.

Türkiye’de Bir Yıllık Gıda Enflasyonu Euro Bölgesindeki Bir Yıllık Gıda Enflasyonundan 14 Kat Daha Fazla

Almanya’da yıllık enflasyon Mart ayında %7,3, Fransa’da 4,5, Hollanda’da 9,7 Belçika’da 8,3 ve Yunanistan’da ise % 7,2 civarında yer alıyor. Sadece bu 5 ülke ile kıyaslandığında; Türkiye yüzde 61 resmi enflasyonla Hollanda’dan 6 kat, Fransa’dan 13,5 kat, komşu Yunanistan’dan 8,5 kat daha fazla enflasyona sahip. Ayrıca EURO bölgesinde yıllık gıda enflasyonunda yaşanan artış yüzde 4,7 iken Türkiye’de bir yıllık gıda enflasyonu yüzde 70,33 artış ile Euro bölgesinden tam 14 kat daha fazla. Türkiye artık yüksek enflasyonda Venezüella, Zimbabve ile birlikte dünyanın en yüksek üçüncü enflasyonuna sahip ülke. Türkiye yüksek enflasyonda Dünya’da zirveye oynarken, AKP Genel Başkanının ülkemizi düşük enflasyona sahip Avrupa ülkeleri ile kıyaslaması, bu ülkelerde durumun dahi vahim olduğunu öne sürmesinin akılla, mantıkla izah edilebilecek bir yanı yoktur.

2021’DE MİLYONLARCA VATANDAŞIN ELEKTRİK VE DOĞALGAZI KESİLDİ

Hayat pahalılığının arttığı ve vatandaşın alım gücünün düştüğü 2021 yılında 2 milyon 776 bini mesken olmak üzere toplam 3 milyon 449 bin 344 abonenin elektriği; 951 bini konut olmak üzere toplam 1 milyon 93 bin 581 abonenin ise doğalgazı kesildi.

Cumhuriyet tarihinin en büyük elektrik zammı öncesinde bile milyonlarca vatandaşımızın elektriği faturasını ödeyemediği için kesildi. Resmi verilere göre bütün abonelerde elektrik ve doğalgazı kesilenlerin sayısı toplamda 4,5 milyonu geçiyor. Tek başına bu veri bile vatandaşımızın enerji faturalarını ödeyemediğini ve ülkemizdeki krizin ne kadar derin olduğunu gösteriyor.

Meskende 2,7 Milyon Abonenin Elektriği Kesildi

Vatandaşların hayat pahalılığı nedeniyle neredeyse her ay alım gücünün düştüğü 2021 yılında hem elektrikte hem de doğalgazda milyonlarca mesken, ticarethane, sanayi ve tarımsal sulama abonesine kesinti uygulandı. Konut aboneleri için 2021 yılında her ay ortalama 27 milyon 853 bin fatura üretildi. Ocak ayı; geçici olarak elektrik kesintisi uygulanan mesken abone sayısının en fazla olduğu dönem oldu. Türkiye genelinde 2021 yılında toplam 2 milyon 776 bin 461 mesken abonesinin elektriği geçici olarak kesildi.

Toplam 3 Milyon 449 Bin Abonenin Elektriği Kesildi

2021 yılı içerisinde elektrik kesintisi uygulanan ticarethane abone sayısı 597 bin 980 olurken; kesinti uygulanan sanayi abone sayısı 3 bin 277; kesinti uygulanan tarımsal sulama abone sayısı ise 71 bin 626 oldu. Buna göre 2021 yılında elektrik kesintisi yaşanan bütün abonelerin sayısı toplamda 3 milyon 449 bin 344 olarak gerçekleşti.

951 Bin Konut Abonesinin Doğalgaz Kesintisi Yaşandı

2021 yılında her ay ortalama 15 milyon 350 bin doğalgaz faturası üretildi. Mart ayı; geçtiğimiz yıl içinde konutlarda en çok doğalgaz kesintisinin yaşandığı dönem oldu. 2021’de doğalgaz mesken abonelerinde uygulanan kesinti sayısı 951 bin 294 olarak gerçekleşti.

Toplam 1 Milyon 93 Bin Abonenin Doğalgazı Kesildi

Doğalgazda mesken abonelerinin ardından ticarethane abonelerinde yaşanan kesintiler ikinci sırada yer aldı. 2021 yılında doğalgaz kesintisi uygulanan ticarethane abone sayısı 142 bin 287 olarak gerçekleşti. Buna göre 2021 yılı içinde hem konut hem de ticarethane abonelerinde toplam 1 milyon 93 bin 581 abonenin doğalgazı kesildi.

Her Ay Ortalama 378 Bin Aboneye Enerji Kesintisi

2021 yılı içerisinde elektrik ve doğalgazda bütün abonelerine uygulanan toplam kesinti sayısı 4 milyon 542 bin 925 oldu. Başka bir deyişle 2021 yılı içerisinde her ay ortalama 378 bin aboneye enerji kesintisi uygulanmış oldu.

YOKSULLUK ARTIYOR TRAVMA BÜYÜYOR

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın yayımladığı dergideki araştırma iktidarın yarattığı krizin yoksullar üzerindeki etkisini gözler önüne serdi. Yoksulluktan etkilenen çocuklar, okullarda arkadaş dahi edinemiyor.

Ülkede derinleşen yoksulluk, birçok açıdan yurttaşları zor durumda bırakıyor. Sosyal politikadaki çarpıklık, AKP iktidarının yoksulları kendisine mahkûm etmeye yönelik politikaları toplum üzerinde travmatik etkilere yol açıyor. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın bilimsel yayın organları arasında yer alan Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi'nde, sosyal yardım alan yurttaşların yaşamlarını inceleyen bir çalışmaya imza atıldı. "Yoksulluk, Damgalama ve Utanma" isimli çalışmada, iki ayrı kuruluştan yardım alan çok sayıda muhtaç aile ile gerçekleştirilen görüşmelerin sonuçları kaleme alındı. Aile büyükleri ve çocuklarla yapılan görüşmelerde, yoksulluğun neden olduğu sonuçların kalıcı bir hâl aldığı vurgulandı.

Sosyal İzolasyon

Bakanlığın yayımladığı araştırmaya göre, yardım alan yurttaşlar kendilerini "değersiz" hissediyor. Çekinme, korkma, dışlanma ve yalnızlık duygularını yoğunlukla yaşayan yoksul aileler, en yakınlarının bile zaman zaman kendilerini yok saydığından yakınıyor. Araştırmaya göre, yoksulluk sonucu sosyal izolasyona uğrayan aileler, en yakınlarının bile davetlerine çağrılmıyor.

Çocuklarda Durum Vahim

Çalışmaya göre ayrıca, yoksulluktan en çok çocuklar etkileniyor. Çocukların arkadaşlarından utandıkları ve bu nedenle onlarla iletişimlerinde sorunlar yaşadıkları bildirilen çalışmada, "Okul ortamında arkadaşları ile aralarındaki keskin farklar, bir utanç kaynağı olabilmektedir. Bu durum daha çok yoksul çocukların, kıyafet, beslenme çantası, cep harçlığı ve sosyal etkinliklere katılamamaktan kaynaklandığı değerlendirilmektedir. Katılımcılar, özellikle okula giden çocuklarının akranları gibi giyinememeleri, yeterli harçlıkları olmamaları nedeniyle onlarla birlikte sosyal aktivitelere katılamamalarından dolayı utandıklarını, bu nedenle de arkadaş edinemedikleri ve kendilerini onlardan soyutladıklarını beyan ettiler" ifadelerine yer verildi.

Kalıcı Sorunlar

Yoksulluğun tüm yaş grupları için kalıcı etkilerine de yer verilen çalışmada, "Anlatılanlar, yoksulluğun özgüven eksikliğine, depresyona ve dışlanma duygularına yol açtığı yönündeki araştırma sonuçları ile benzeşmektedir. Araştırmamızda tespit ettiğimiz bulgulardan bir diğeri de yoksulların toplum içine girmekten çekinmeleri, dolayısıyla kendilerini toplumundan dışlamaları. Kadınlar ve erkeklerde farklı şekillerde gerçekleşse de her iki grup da utanç duygusundan ve diğer insanların kendilerini yargılamalarından kaçmak için sosyal ortamlara katılmamakta ya da toplum içerisinde daha az görünür olduklarını düşündükleri yerlerde bulunmayı tercih etmektedirler" denildi.

Ailelerin ağzından yoksulluk dramı

Sosyal yardım alan ailelerin anlattıkları da çalışmada kendisine yer buldu. Ailelerin özellikle çocukları konusundaki endişeleri dile getirdiği ifadelerden öne çıkan şöyle:

- Çocuklar rahat olamıyor okulda öğretmenlerine kendini rahat ifade edemiyor. Ondan sonra geliyor çocuk evde bana diyor ki 'Anne nereye kadar böyle gidecek?' Lise ikiye gittiği halde kendini çekiyor arkadaş ortamına girmiyor.
- Herkesin kıyafeti alınmıştı sonra okuldan yardım edildi kıyafet konusunda. Oradan yardım alınca rahatladık. Bana bir şey söylemiyor ama ben anlıyordum. Biraz buruk geliyordu okuldan. Mesela 'Anne, arkadaşımın beslenmesinde her şey tamamdı benim eksikti' diyordu.
- 3 aydır durumdan dolayı psikolojim alt üst oldu. İnsanlardan uzaklaşıyorum, gidiyorum sahilde oturuyorum.
- Mesela toplumda olsam konuşmak bile istemiyorum. Bilmiyorum sanki onlar daha farklı gibi benden.

HALKA SABIR, YANDAŞA HUZUR

THY'de yeni huzur hakkı 25 bin TL!

Milyonlarca yurttaşı yoksulluğa ve açlığa mahkûm eden ekonomik kriz, kamu işletmelerinin yönetim kurulu üyelerinin ballı huzur hakkı ücretlerini etkilemedi. THY'de yeni huzur hakkı 25 bin TL olarak belirlendi.

Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı, 2021 yılı Olağan Genel Kurul Toplantısı'nı 29 Mart'ta gerçekleştirdi. Toplantıda, idarenin 2021 yılı hesap ve faaliyetleri masaya yatırıldı. THY 2021 Yılı Olağan Genel Kurul Toplantı Tutanağı, kurumun yönetim kurulu üyelerine ödenmek üzere belirlenen fahiş huzur hakkını ve kurumun şüpheli alacağının büyüklüğünü ortaya koydu.

Şüpheli Alacaklar

Toplantıda kurumun şüpheli alacakları gündeme geldi. THY hissedarı Bilal Yıldız, kurumun şüpheli alacaklarının 2021 yılı itibarıyla 91 milyon dolara ulaştığını belirtti. Yıldız'ın, "Şüpheli alacakların tahsili için ne gibi işlemler yapılıyor?" sorusunu, THY Mali İşlerden Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Murat Şeker yanıtladı. Şeker, 2017 yılında şüpheli alacakların takibi için bir şeflik kurulduğunu ifade ederek, şüpheli alacakların etkin takibi ve tahsili için gerekli aksiyonların alındığı belirtti. Şeker, Yıldız'ın eleştirisinin polemik amaçlı olduğunu savunarak, "THY ülkemizin göz bebeğidir" dedi.

Toplantıda, THY Yönetim Kurulu üyelerinin ücretleri de belirlendi. THY Yönetim Kurulu üyelerinin her birine net 25 bin TL huzur hakkı ödenmesi, personel ücretlerine zam yapılması halinde ise huzur hakkının personel zammı oranında artırılması teklif edildi. Tüm yönetim kurulu üyelerine personele ödenen sayıda net huzur hakları tutarında ikramiye verilmesi ve ödemelerden dolayı oluşacak gelir vergisinin THY ödemelerine dahil edilerek karşılanması önerisi de önergede yer aldı.

Yönetim Kurulu ücretlerine yönelik teklif, oylamaya sunuldu. Elektronik oylama sonucunda teklif oy çokluğu ile kabul edildi. THY'nin 2021 yılı faaliyet raporuna göre ise THY Teknik A.Ş., THY Uçuş Eğitim ve Havalimanı İşletme A.Ş., ve THY Teknoloji ve Bilişim A.Ş'deki üst düzey yöneticilere, kullanımları için tahsis edilen araçlar ve iletişim harcamaları dahil toplam 27 milyon 716 bin TL'lik menfaat sağlandı.

Altun Yönetimde

2019 yılında, "Yönetiminde 80'e yakın Kartal İmam Hatip Lisesi mezunu var" iddiası ile gündeme gelen THY'nin mevcut Yönetim Kurulu'nda dikkati çeken isimler yer alıyor. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un eşi ve TÜRGEV Yönetim Kurulu Başkanı Fatmanur Altun ile Eski AKP Gençlik Kolları Başkanı, Kartal İmam Hatip Lisesi mezunu Melih Şükrü Ecertaş da THY Yönetim Kurulu Üyeliği görevinde bulunuyor.

Maaşlara Doymuyorlar

Kamu kurum ve kuruluşları yöneticilerine ödenen huzur hakları, AKP iktidarları döneminde en çok tartışılan konuların başında geldi. Halk ekonomik kriz karşısında yoksullukla mücadele ederken birçok kamu kurumunda huzur hakkı adı altında yüz binlerce lira kazanan AKP'li yer alıyor. Ziraat Bankası'nda kamu görevi bulunmayan yöneticiler 30 bin 940 TL maaş alıyor.

Kamu kurumunda görevli olup hem de kamu bankalarının yönetim kurulunda bulunan isimler için belirlenen aylık ücret ise 17 bin 230 TL oldu. Ziraat Bankası'nın yanı sıra Halkbank, Vakıfbank gibi kamu bankalarında da birçok AKP'li yer alıyor. Son olarak CHP Lideri Kemal Kılıçdaroğlu'nun gittiği, ancak içeri giremediği Et ve Süt Kurumu'nun 6 yönetim kurulu üyesinden 3'ünün çift maaş aldığı ortaya çıktı.

CUMHURBAŞKANLIĞINDAN ÖRTÜLÜ HARCAMADA REKOR ÜSTÜNE REKOR!

Cumhurbaşkanlığının örtülü ödenek harcaması Martta 788,5 milyon TL ile rekor kırdı. 2022 yılının ilk üç ayında örtülü harcama 1 milyar 15 milyon TL oldu.

Cumhurbaşkanlığı'nın örtülü ödenek harcaması, Martta 788,5 milyon TL ile aylık bazda rekor kırdı. Mart 2021'deki 371,6 milyon TL'lik rakama göre yıllık artış yüzde 112 oldu.

Önceki rekor, Haziran 2021'de 463,7 milyon TL ile kırılmıştı.

Sözcü'nün haberine göre, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın bugün açıkladığı merkezi bütçe istatistiklerine göre, 'gizli hizmet giderleri' olarak adlandırılan örtülü harcama, 2022 yılının ilk üç ayında 1 milyar 15 milyon TL'ye ulaştı.

Geçen senenin ilk üç ayında 728,7 milyon TL olan örtülü harcama, yıllık bazda yüzde 39 oranında artmış oldu. 2021'in tamamında örtülü harcama toplamda 2 milyar 714 milyon TL olmuştur.

Örtülü Ödenek Nedir?

5018 sayılı 'Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun' 24. maddesinde 'örtülü ödenek' tanımlanıyor.

Madde 24'te "Örtülü ödenek; kapalı istihbarat ve kapalı savunma hizmetleri, Devletin millî güvenliği ve yüksek menfaatleri ile Devlet itibarının gerekleri, siyasi, sosyal ve kültürel amaçlar ve olağanüstü hizmetlerle ilgili Devlet ve Hükümet icapları için kullanılmak üzere Cumhurbaşkanlığı bütçesine konulan ödenektir" ifadesi yer alıyor.

İlgili maddeye göre "kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle verilen görevlerin gerektirdiği istihbarat hizmetlerini yürüten diğer kamu idarelerinin bütçelerine" de örtülü ödenek konulabiliyor.

Örtülü ödenek, bu amaçlar dışında, Cumhurbaşkanının ve ailesinin kişisel harcamaları ile siyasi partilerin idare, propaganda ve seçim ihtiyaçlarında kullanılmıyor.

İlgili yılda bu amaçla tahsis edilen ödenekler toplamı, genel bütçe başlangıç ödenekleri toplamının binde beşini geçemiyor.

Cumhurbaşkanı tarafından...

İlgili kanuna göre, Cumhurbaşkanlığı ve diğer ilgili idare bütçelerinde yer alan örtülü ödeneklerin kullanılma yeri, giderin kimin tarafından yapılacağı, hesapların tutulma ve kapatılma yöntemi, gideri yapanın değişmesi halinde yeni yetkiliye hangi belgelerin aktarılacağı Cumhurbaşkanı tarafından belirleniyor.

Örtülü ödeneklere ilişkin giderler Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen esaslara göre gerçekleştiriliyor ve ödeniyor.

BİR BARAJ PROJESİ, BEŞLİ ÇETE VE MİLYAR LİRALIK RANT...

DSİ, Yusufeli Barajı için beşli çeteden Cengiz, Limak ve Kolin'e 3,4 milyar TL ödedi. TOKİ'nin Yusufeli için düzenlediği ihaleleri de eski Bakan Erdoğan Bayraktar'ın 17-25 Aralık'ta gözaltına alınan oğlunun ortağı aldı.

Kamuoyunda beşli çete olarak bilinen şirketlere yaptırılan ve ülkenin en yüksek barajı olan Artvin'deki Yusufeli Barajı projesi adeta yandaşlara rant kapısı oldu. Çoruh Nehri üzerinde inşa edilen Yusufeli Barajı, ilçe merkezi ve köyleri de su altında bırakacak. Bu nedenle de 152 yıllık tarihinde 7'nci kez taşınmaya hazırlanan ilçede taşınma işlemi 5 ay sürecek. Yeni ilçe merkezinde, konut, dükkân ve okulların inşaatları ise sürüyor.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na bağlı Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanlığı da 150 yıllık tarihinde 7'nci kez yerleşim yeri değiştirecek olan ilçe için çok sayıda ihale düzenledi. Sadece TOKİ'nin ilçenin yeni yerleşim yerinde 2 bin 597 konut inşa edeceği açıklandı. TOKİ'nin düzenlediği ihaleler de yine yandaşların sahibi veya ortağı olduğu inşaat şirketlerine verildi.

DSİ 5'li Çeteye Yaptırdı

Yusufeli Barajı'nın yapımı için DSİ'nin kasasından milyarlarca lira harcandı. Bu ihale pastasının en büyük dilimi ise kamuoyunda beşli çete olarak bilinen ve AKP'ye yakınlığıyla bilinen inşaat şirketlerine gitti. DSİ, 2012 ile 2021 yılları arasında düzenlediği toplam yaklaşık 3 milyar 400 milyon TL değerindeki 5 ayrı ihaleyi beşli çeteden Limak İnşaat, Cengiz İnşaat ve Kolin İnşaat'a verdi. Beşli çeteye verilen ihaleler şu şekilde:

Yusufeli Barajı için ilk ihaleyi Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğü "Yusufeli Barajı ve HES İnşaatı" adı altında 13 Ağustos 2012 tarihinde düzenledi. Bu ihale tam 486 milyon 875 bin TL'ye beşli çeteden Limak İnşaat, Cengiz İnşaat ve Kolin İnşaat'ın kurduğu iş ortaklığına verildi.

9 Mayıs 2013'te ise DSİ, Yusufeli Barajı ve HES geçici bağlantı yolları için pazarlık usulüyle ikinci bir ihale düzenledi. Bu ihale de tam 31 milyon 712 bin TL'ye Limak İnşaat'a verildi.

DSİ, 30 Mart 2018'de de "Yusufeli Barajı ve HES İkmal" adı altında üçüncü ihaleyi açtı. Pazarlık usulüyle düzenlenen ikmal inşaatı ihalesi de rekor bedelle, tam 1 milyar 428 milyon TL'ye Limak'a verildi.

9 Nisan 2021 tarihinde DSİ Yusufeli Barajı için dördüncü ihaleyi düzenledi. "Yusufeli Barajı ve HES Tamamlama ve Mansap Düzenlemesi" adı altında düzenlenen bu ihale de 1 milyar 299 milyon TL'ye yine Limak İnşaat'a verildi.

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

DSİ Yusufeli Barajı için beşinci ihaleyi ise 4 Haziran 2021 tarihinde düzenledi. “Yusufeli Barajı Gölü Altında Kalan ENH (AG-OG-YG Hattı) Deplaselerinin Yapılması” adı altında pazarlık usulüyle düzenlenen ihale de tam 104 milyon 499 bin TL’ye önceki ihalelerde olduğu gibi yine beşli çeteden Limak İnşaat’a verildi.

Yeni Yolu Limak Yaptı

Beşli çete, sadece baraj inşaatı ihaleleriyle de yetinmedi. Karayolları Genel Müdürlüğü’nün 1 Nisan 2021’de düzenlediği Yusufeli Barajı ve HES Projesi kapsamında inşa edilen Artvin-Erzurum Devlet Yolu’nun ihalesi de 208 milyon 929 bin TL’ye Limak İnşaat’a verildi.

Bayraktar Detayı

TOKİ de yeni ilçe merkezi için milyonlarca liralık ihaleler düzenledi. TOKİ’nin ihale verdiği inşaat şirketlerinin sahiplerinin bağlantıları ve ortakları da oldukça dikkat çekici.

Kamu İhale Bülteni’nde yer alan bilgilere göre TOKİ, 27 Haziran 2018’de “Artvin İli Yusufeli İlçesi 1 Bölge Kamu ve Sosyal Donatılar İnşaatı İle Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşi” adı altında bir ihale düzenledi. Bu ihaleyi 69 milyon 122 bin TL teklif veren Özülke İnşaat ile Maksem Yapı iş ortaklığının aldığı açıklandı.

TOKİ, Özülke İnşaat ile Maksem Yapı iş ortaklığına 16 Ocak 2020 tarihinde de 361 milyon 144 bin TL’lik bir ihale daha verdi. Bu ihale de yine Yusufeli’nin yeni ilçe merkezine konut, dükkan, belediye binası, ticaret merkezi ve hastane inşa edilmesi için verildi.

İhaleyi alan Özülke İnşaat ile Maksem Yapı ortakları arasında yer alan Nevzat Özülke ismi ise dikkat çekiyor. Çünkü Nevzat Özülke 17-25 Aralık operasyonun ardından görevden alınan Eski Şehircilik ve Çevre Bakanı Erdoğan Bayraktar’ın oğluydu da başka bir şirkette ortaklar.

Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde yer alan bilgilere göre, Eski AKP’li Bakan Erdoğan Bayraktar’ın 17-25 Aralık Yolsuzluk Operasyonu’nda gözaltına alınan oğlu Abdullah Oğuz Bayraktar ile TOKİ’den ihale alan Nevzat Özülke, Bmm Grup İnşaat isimli bir şirkette ortaklar.

AKP’den Aday Adayı

19 Kasım 2021 tarihinde de TOKİ yeni ilçe merkezine anaokulu, ilkokul ve lise binaları inşa edilmesi için bir ihale düzenledi. Bu ihaleyi de 75 milyon 756 bin TL’ye İzbay İnşaat ve Binbay Yapı İnşaat iş ortaklığına verildi.

Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi’nde yer alan bilgilere göre ise TOKİ’nin milyonlarca liralık ihaleler verdiği İzbay İnşaat ve Binbay Yapı İnşaat şirketlerinin merkezi Siirt’teki aynı adreste yer alıyor. Şirketlerin sahibinin de Bedrettin Binbay olduğu belirtiliyor. Binbay, 2018 Genel Seçimlerinde AKP’den milletvekili aday adayı olmuştu.

Pasifik’in de Ortağı

TOKİ, 2 Nisan 2021 tarihinde de “Artvin İli Yusufeli İlçesi Tekkale ve Meşecik Köyleri 300 Adet Köy Evi İnşaatı ile Altyapı ve Çevre Düzenlemesi İşi” adı altında bir ihale düzenledi. Pazarlık usulüyle düzenlenen bu ihalenin de 204 milyon 459 bin TL’ye Gökyol Taahhüt ve İlerleyen İnşaat iş ortaklığına verildiği açıklandı. İhaleyi alan şirketlerden İlerleyen İnşaat’ın sahibi Abdülkerim Fırat ise aynı zamanda Pasifik GYO A.Ş.’nin de ortağı.

Pasifik GYO A.Ş.’nin bir diğer ortağının ise AKP Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan’ın eşi Fatih Erdoğan olduğu biliniyor. Fatih Erdoğan, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın ise hemşehrisi. Rize Güneysu doğumlu Fatih Erdoğan, eski Ankara Büyükşehir Belediyesi (ABB) Başkanı AKP’li Melih Gökçek döneminde de belediyeden milyonlarca liralık ihaleler almıştı.

KENDİLERİ ÇALIP OYNAYACAKLAR

AKP’li Mamak Belediyesi, “2022 Yılı Kültür ve Sanat Etkinlikleri” için düzenlediği ihaleyi AKP’li Mustafa AK’ın oğlunun şirketine verdi.

Eş, dost, akraba kadrolaşması iddialarıyla gündeme gelen Mamak Belediyesi bir ihaleyi daha yabancıya bırakmadı. AKP’li Murat Köse’nin başkanlığını yaptığı Mamak Belediyesi, 2 Şubat’ta “2022 Yılı Kültür ve Sanat Etkinlikleri” ihalesi düzenledi. Ankara’da dört ay boyunca sürecektir kültür ve sanat etkinliklerinin organizasyonunu kapsayan ihaleye iki şirket teklif verdi. Teklifleri değerlendiren idare, 21 Şubat’ta Sata Reklam Tasarım Basın Yayın Matbaacılık Organizasyon Danışmanlık isimli şirketle sözleşme imzaladı. Mamak Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü ile şirket arasında imzalanan sözleşmenin bedeli 398 bin 750 TL oldu.

Belediyenin, 16 Nisan’da AKP eski Milletvekili Uğur Işılak konseri ile başlayacak organizasyonlar için düzenlediği ihaleyi alan şirket, iktidara yakın bir ismin. Sata’nın yönetiminde, Keçiören eski Belediye Başkanı AKP’li Mustafa

Ak'ın oğlu Muhammet Ali Ak da bulunuyor. Şirket, kamudan aldığı ihalelerle daha önce de gündeme geldi. Ticaret Bakanlığı'nın otobüs hizmeti satın almak için düzenlediği 1,6 milyon TL maliyetli ihaleyi de 2021 yılında Sata üstlendi. İhalenin 1,6 milyon lira bedelle sonuçlanmasına rağmen firmaya 1,9 milyon lira ödendiği öne sürüldü.

AKP'DEN ŞİRKET DENETİMİNE ENGEL

Torba teklif ile Türk Telekom ve Turkcell'in denetlenmesinin önü tamamen kapatılıyor. FETÖ ile bağlantılı olduğu gerekçesiyle el konan önemli şirketlerin TMSF aracılığıyla elden çıkarılmasına olanak sağlıyor.

AKP milletvekilleri tarafından TBMM Başkanlığı'na sunulan torba kanun teklifi, Varlık Fonu bünyesine alınan şirketlerin denetlenmesinin önünü tamamen kapatıyor. Teklifin yasalaşması durumunda, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'nun (TMSF) kayyum olarak atandığı şirketler satılabilecek.

Yarın TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda görüşmelerine başlanacak AKP'nin teklifine göre, aralarında Boydak, Koza Madencilik ve İpek Holding'in de bulunduğu, FETÖ ile iltisaklı olduğu gerekçesiyle kayyum atanmış şirketler TMSF tarafından satılabilecek. TMSF, kayyum görevini yürüttüğü şirketlerin yetkilerini, Türk Ticaret Kanunu'na tabi olmadan yürütebilecek. Bu durumda 2016'dan beri sahipleri kaçak pozisyonda olduğu için elden çıkarılamayan şirketler, istenilen miktarda teklifin gelmesi durumunda satılabilecek. Bu şirketler, Varlık Fonu'na da satılabilecek. Teklifte ayrıca, TMSF'ye kaynaklarını devlet aleyhine açılan uluslararası davaların takibine ilişkin Cumhurbaşkanlığı'nca verilen görev ve yetkilerinin gerektirdiği ölçüde kullanma hakkı da verilecek. TMSF, kayyum olarak görevlendirildiği şirketlerin genel kurullarının yetkilerini, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tabi olmadan kullanılabilecek. Bu kapsamda bir şirketin bölünmesine karar verilmesi halinde Fon, bölünme yolu ile kurulan bu şirkete de kayyum olarak atanacak.

Şirketlere Muafiyet

Teklifle, Varlık Fonu bünyesinde bulunan, fon tarafından kurulan ya da fonun sonradan devraldığı şirketlere de çeşitli istisnalar getiriliyor. Buna göre, kamu şirketlerine uygulanan mevzuat kısıtlamaları ve Rekabetin Korunması Kanunu dışındaki kanunlar, fon şirketleri için uygulanamayacak. Fona sonradan devredilen Türk Telekom ve Turkcell gibi şirketler, kamu denetiminin dışına çıkarılacak. Bu şirketlerin Sayıştay tarafından denetlenip denetlenmeyeceği konusundaki tereddütler de bu yola giderildi.

Teklifle ayrıca TMSF tarafından tasfiye süreci yürütülen bankaların haklarında mahkumiyet kararı bulunmayan hissedarlarına sermaye payları oranında kar payı ödemesine imkan veren düzenleme de hayata geçecek.

ZARARIN FİLMİ

4,4 milyar borcu bulunan TCDD, tanıtım için kesenin ağzını açtı. Turistik Doğu Ekspresi, Güney Ekspresi ve Ankara-İstanbul Hızlı Treni'nin tanıtımı için Kanal İstanbul'un da tanıtım videosunu çeken şirket ile 580 bin TL'lik anlaşma yapıldı.

Hazine'ye 2,1 milyar TL'si gecikmiş 4,4 milyar TL'lik borcu olan Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD) tanıtım için harekete geçti. TCDD Taşımacılık A.Ş. Genel Müdürlüğü, genellikle bilet bulmakta güçlük çekilen Turistik Doğu Ekspresi, Güney Ekspresi ve Ankara-İstanbul Hızlı Treni'ne yönelik tanıtım filmleri için ihale açtı.

16 Şubat'ta Ankara'da gerçekleştirilen ihalede pazarlık yöntemi kullanıldı. Üç şirketin e-döküman indirdiği ihale için iki şirket teklif verdi.

HD Kalite Tanıtım

Teklifleri değerlendiren idare 8 Mart'ta kararını verdi. TCDD ile 4 Yüz Prodüksiyon isimli şirket arasında 580 bin TL'lik sözleşme imzalandı. İhale kapsamında yapılacak tanıtım filmlerinin 8 Temmuz'a kadar teslim TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye teslim edileceği bildirildi. Turistik Doğu Ekspresi, Güney Ekspresi ve Ankara-İstanbul Hızlı Treni'ne yönelik tanıtım filmlerinin HD kalitede olacağı belirtildi. İhale kapsamında Ankara-İstanbul Hızlı Treni'nin, "VR 360" videosunun da çekileceği ifade edildi.

BORÇLARIN VADESİ GEÇİYOR

4,4 milyar TL
TOPLAM BORÇ

2,1 milyar TL
VADESİ GEÇEN BORÇ

580 bin TL
REKLAM İÇİN HARCANAN MİKTAR

TCDD'nin tanıtım filmi ihalesini alan şirketin, Kanal İstanbul Projesi'nin tanıtım videosunun hazırlanması amacıyla Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'nca 16 Mart 2020 tarihinde düzenlenen ihaleyi alan şirket olduğu öğrenildi. Pazarlık yöntemiyle gerçekleştirilen ihale kapsamında geçerli tek teklifi sunan şirket ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı arasında 289 bin 550 TL'lik anlaşma yapıldı.

TCDD'nin içinde olduğu ekonomik çıkmaz Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın raporları ile bir kez daha gün yüzüne çıktı. Hazine Alacak Stoku verilerine göre 30 Kasım 2021 tarihinde Hazine'nin TCDD'den vadesi geçmiş alacak toplamı 2 milyar 125 milyon TL oldu.

PANDEMİDEN ÇOK DAHA KÖTÜ OLACAK

Dünya Bankası, Türkiye'nin büyüme tahminini yüzde 2'den yüzde 1,4'e çekti. Raporunda, Ukrayna-Rusya savaşının Doğu Avrupa ülkelerinin ekonomisini salgından daha fazla etkileyeceği belirtildi.

Dünya Bankası, Rusya'nın Ukrayna'yı işgal etmesinin ardından Avrupa ve Orta Asya (ECA) ülkelerinin ekonomilerine yönelik yeni bir rapor yayımladı. Raporunda, savaşın, Covid-19'un ardından ikinci büyük şok olduğu belirtilirken, gelişmekte olan ülkelerin savaştan çok daha olumsuz etkileneceği vurgulandı. Rapora göre, Rusya ve Ukrayna'nın yanı sıra, Moldova, Tacikistan, Kırgızistan ve Belarus ekonomisinin resesyona girmesi bekleniyor.

Dünya Bankası, daha önce yüzde 2 olarak açıkladığı Türkiye'nin 2022 yılı büyüme tahminini yüzde 1,4 olarak revize etti. Enerji fiyatları ve fiyat artışları sebebiyle savaşın Türkiye'de etkilerinin en ağır hissedileceği grubun dar gelirler olacağı belirtildi. Raporunda en alt grupta yer alanların bütçesinde gıda gibi zorunlu harcamaların payının zenginlere göre iki kat fazla olduğu hatırlatıldı.

Türkiye'nin Rusya ve Ukrayna'ya yakın olması nedeniyle savaşın, başta turizm, tarım, enerji ve ülke dışı yatırımlar olmak üzere birçok alanı etkileyeceğinin altı çizildi. Raporunda, Türkiye ekonomisinin 2018 yılından bu yana özel sektör borcu, kalıcı cari açık, yüksek işsizlik ve bozulan makroekonomik dengeler ile mücadele ettiği vurgulanırken enerji fiyatları ve Türk Lirası'ndaki istikrarsızlıkların sorunları artırabileceği uyarısı yapıldı.

Yılsonu Enflasyon Tahmini Yüzde 61

Raporunda ayrıca Türkiye için 2022 yılı enflasyon beklentisi yüzde 61 olarak revize edildi. 2023'te yüzde 27, 2024'te ise yüzde 20 olarak açıkladı. TÜİK, mart ayında tüketici fiyat endeksindeki artışın yüzde 61,14 olduğunu açıklamıştı.

Merkez Bankası'nın yılsonu enflasyon tahmini yüzde 23,2, Orta Vadeli Program'da (OVP) ise yüzde 9,8 seviyesinde bulunuyor.

Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati enflasyonun aralık ayından itibaren, yardımcısı Mahmut Gürcan ise kasım ayından sonra düşeceğini iddia ediyor.

Öte yandan savaştaki iki ülke için yapılan enflasyon tahminleri dahi Türkiye'nin gerisinde yer alması dikkat çekti. Batı yaptırımlarının gölgesindeki Rusya için yılsonu enflasyon beklentisi yüzde 22, işgale uğrayan Ukrayna için yüzde 15 olacağı tahmin ediliyor.

Doğu Avrupa Ülkeleri İçin Küçülme Beklentisi

Raporda ayrıca, Doğu Avrupa ülkelerinin ekonomilerinin yüzde 30,7 küçülmesi bekleniyor. Dünya ekonomisindeki büyümenin ise bir önceki tahmine göre yüzde 1'lik bir azalışla yüzde 3 olacağı öngörülüyor. Emtia fiyatlarından da örnekler verilen raporda, savaşın başlamasının ardından doğal gazın yüzde 65, kömürün yüzde 40, buğdayın yüzde 40 ve Brent petrolün yüzde 30'a varan oranda arttığı açıklandı. Şubat ayına göre, Ukrayna limanlarındaki ticaretin yüzde 82, Rus limanlarındaki ticaretin ise yüzde 45 azalmasından dolayı Karadeniz'de yapılan deniz ticaretinin azaldığı belirtildi.

Dünya Bankası raporunda, Ukrayna-Rusya savaşı nedeniyle enerji fiyatlarındaki artışın temiz ve güvenilir olan yenilebilir enerji kaynaklarına yapılan yatırımın önemini gösterdiğinin altı çizildi. Sosyal politikaların artırılması gerektiğinin vurgulandığı raporda, ekonomik toparlanmanın eğitim, sağlık ve dijital altyapı yatırımlarıyla mümkün olduğu belirtildi. Raporda, ayrıca kurumların güçlendirilmesi gerektiği çağrısı yineleni.

MEB'İN KAYNAĞINI MAARİF VAKFI YUTTU

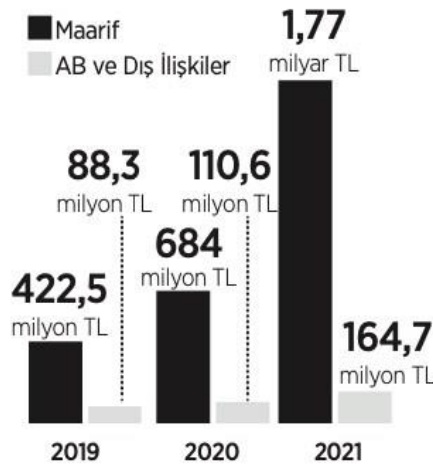
15 Temmuz sonrası yurtdışındaki FETÖ okullarını devralmak için kurulan Maarif Vakfı, eğitim bütçesinden 3 yılda 2,1 milyar TL aldı. Bu rakam benzer alanda faaliyet gösteren AB ve Dış İlişkiler Müdürlüğü bütçesinin tam 6,5 katı.

15 Temmuz Darbe Girişimi'nin ardından, "Yurtdışındaki FETÖ okullarını devralmak" için kurulan ve "gölge bakanlık" olarak adlandırılan Maarif Vakfı'na bütçeden aktarılan payın büyüklüğü, resmi verilerle bir kez daha gözler önüne serildi. Vakfa 2021 yılında MEB bütçesinden Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü'nden 6,5 kat daha fazla pay verildi.

Kuruluş yasasında yer almasına karşın MEB temsilcisinin bulunmadığı Türkiye Maarif Vakfı'na bütçeden 2019 yılında aktarılan para 422 milyon 547 bin TL oldu. Vakfa 2020 yılında MEB bütçesinden 684 milyon TL aktarıldı. Vakfın 2021 yılında MEB bütçesinden aldığı pay ise rekor seviyeye ulaştı. MEB'in, "Yardım Yapılan Birlik, Kurum ve Kuruluşlar" adı altında paylaştığı verilere göre, Maarif Vakfı eğitim bütçesinden 2021 yılında tam 1 milyar 77 milyon TL para aldı.

Ödenek uçurumu

2019, 2020 ve 2021 yıllarında
Maarif Vakfı'na ve AB ve Dış
İlişkiler Genel Müdürlüğü'ne
verilen ödenekler şöyle:

Kaynak İsrافی

MEB bütçesinden 2019, 2020 ve 2021 yıllarında aldığı toplam para 2 milyar 183 milyon 547 TL'ye ulaşan vakfın, faaliyetleri itibarıyla MEB'de yetki karmaşasına yol açtığı da öğrenildi. MEB çatısı altında olan ve "Bakanlığın uluslararası işbirliğine dayanan projelerinin koordinasyonunu sağlamak" ile "Dil, tarih veya kültür birliği bulunan

ülke ve topluluklar ile diğer ülkelerle işbirliğine yönelik işleri yürütmek” gibi görevleri bulunan müdürlükleri ile Maarif’in aynı sahalarda çalışmasının kaynak israfına yol açtığı değerlendiriliyor.

SINIR ZEKA DÜZEYİNDEKİ ÇOCUKLARIN ÖZEL EĞİTİM MERKEZLERİNE YÖNLENDİRİLMESİ

Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri doğrultusunda öğrencilere; **bireysel farklılıkları, gelişim özellikleri ve eğitim ihtiyaçları dikkate alınarak eğitim hizmeti sunulması, özel eğitimin temel ilkesidir.**

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), özel eğitim ihtiyacı olan bireyi “**Bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösteren birey**” şeklinde tanımlamaktadır. **Bireydeki bu farklılıkların tespitinde sağlık kurumları ve MEB’e bağlı Rehberlik ve Araştırma Hizmetleri yer almaktadır.** Rehberlik ve Araştırma Merkezi; rehberlik hizmetleri ile özel eğitim hizmetlerini planlayarak hizmetlerin koordineli bir şekilde yürütülmesini sağlayan kurumdur.

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği’ne göre; bireylerin eğitsel değerlendirmesi ve tanılması ile ilgili iş ve işlemler **RAM’larda oluşturulan özel eğitim değerlendirme kurulu tarafından yapılır. Eğitsel değerlendirme ve tanılama uygun ortamda, bireyin özelliklerine uygun ölçme araçlarıyla yapılır.** Bu ölçme araçları okula kayıtlı öğrenciler için okuldan gelen Eğitsel Değerlendirme İstek Formu, RAM’larda kullanılan Performans Belirleme Formu ve Veli Görüşme Formu, gerektiğinde sağlık kuruluşlarından alınan Sağlık Raporu ve RAM’larda yapılan Standart Zeka Testleridir.

Zeka testleri için puan aralıkları ve kategori adları:

Standart puan aralığı	Genel zeka puanı için kategori adları
130 ve üstü	Üstün zeka
116-129	Normalin üstünde
85-115	Normal zeka
70-84	Normalin altında zeka / Sınır zeka
69-55	Hafif düzeyde zihinsel gelişim geriliği
54-40	Orta düzeyde zihinsel gelişim geriliği
39 ve altı	İleri düzeyde zihinsel gelişim geriliği

Çocuk ve ergen psikiyatrisi uzmanı Prof. Dr. Bengi Semerci tarafından, “Sınır Zeka” ve “Zeka Geriliği” şu şekilde tanımlanmıştır:

Sınır ve donuk zekâ: (Zekâ bölümü düzeyi: 71-90): Ağır öğrenen çocuklar, **özel eğitim gerekmez**, geç kavrar, çabuk unuturlar. Akranlarını birkaç yıl geriden izlerler ama normal eğitim alırlar.

Hafif derecede zekâ geriliği: (Zekâ bölümü düzeyi: 50-55 ile 70): Gerilikleri azdır. Özel eğitim sınıflarında eğitim görebilirler. Destekle iş ve beceri eğitimi kazanabilirler. Yaşam olayları için desteğe gereksinim duyarlar.

Bengi Semerci ayrıca, **zekâ geriliği tanısı koymak için bazı ölçütlerden bahsetmektedir:**

- Ortalamanın önemli derecede altında zekâ işlevselliği: Zekâ testinde 70 ya da altında zekâ bölümü olması.
- İletişim, kendine bakım, ev yaşamı, toplumsal-kişiler arası beceriler, sağlanan olanakları kullanma, kendi kendini yönetip, yönlendirme, okulla ilgili beceriler, iş, boş zamanlar, sağlık ve güvenlik alanlarından en az ikisinde yetersizlik ya da bozukluk olması.
- 18 yaşından önce başlamış olma.

Bu ölçütlere göre tanımlanan zekâ geriliğinin çeşitli düzeyleri vardır. **Bu düzeyler testlerden alınan sonuçlara göre belirlenir ve her düzeyin yapabilecekleriyle yapamayacakları söylenebilir.**

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği’ne göre; Eğitsel değerlendirme ve tanılama sonucunda özel eğitim ihtiyacı olduğu tespit edilen bireyler, **Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu düzenlenerek uygun eğitim ortamına ve özel eğitim hizmetine yönlendirilirler.**

Yukarıda bahsedilen zeka testlerinden elde edilen puana göre normalin altında zeka/ sınır zeka çıkan öğrenciler RAM’larda farklı değerlendirmelere tabi tutulmaktadır.

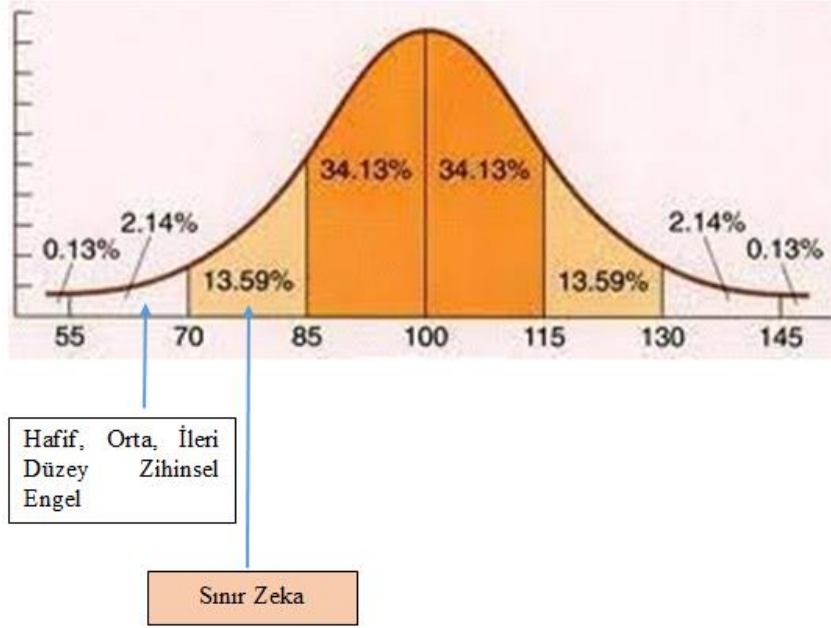
HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Ancak: Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Rehberlik ve Araştırma Merkezleri'nde **sınır zekaya sahip çocuklara, "hafif zeka geriliği" raporu verildiği** ve MEB'in yönetmeliğindeki eksiklikten kaynaklanan uygulama nedeniyle, alacağı eğitim ile gelişim gösterebilecek çocukların **yanlış bir eğitime tabi tutulduğu, Eğitim-İş Ankara 3 No'lu Şube'nin raporu ile gündeme geldi.**

Söz konusu rapora göre, bazı RAM'lar bu öğrencilere okullarda uygulanması gereken ama öğretmen yetersizliğinden çoğu zaman uygulanamayan destek eğitimden yararlanması amacıyla **'Hafif Zeka Geriliği' şeklinde etiketlemektedir.**

TÜİK'in 2002 yılında yaptığı Türkiye Engelliler Araştırması'na göre engelli olan nüfusun toplam nüfus içindeki oranı ortopedik, görme, işitme, dil ve konuşma ile zihinsel engellilerin oranı yüzde 2.58 şeklinde ifade edilmiştir. **RAM'lardaki farklı uygulamalardan ötürü yüzde 13.59'luk dilimde yer alan sınır zeka olan çocuklar da bu alana dahil edilerek özel eğitime gereksinim duyan bireylerin oranı yüzde 15.86'ya çıkarılmıştır.**

Şekil 1. Örnek bir zeka testi için normal dağılım eğrisi

RAM'larda yönetmeliğin bilerek ya da bilmeyerek yanlış uygulanması ile **nüfusun yaklaşık yüzde 2.5'ine verilmesi gereken destek yüzde 15-16'sına kadar çıkabilmektedir.**

Bu farklılık temelde öğrencilerin **hafif düzeyde zihinsel engele sahip olmamalarına rağmen bu şekilde etiketlenmelerine neden olmaktadır.** Oysa sınır zekada yer alan öğrenciler kaynaştırma öğrencisi olarak yer almazlar ve biraz daha geç öğrenmelerine rağmen **sınıf içi uygun yöntem ve teknikler uygulanarak müdahalelerle öğrenim kademelerinde ilerleyebilirler.**

MEB'e göre hafif düzeyde zihinsel engeli bulunan öğrenciler ise özel eğitim sınıflarında veya kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları içinde yer alırlar. MEB, hafif düzeyde zihinsel engelli bireyi, "zihinsel işlevler ile kavramsal, sosyal ve pratik uyum becerilerinde hafif düzeydeki yetersizliği nedeniyle özel eğitim ve destek eğitim hizmetine sınırlı düzeyde ihtiyacı olan birey" olarak tanımlarken zeka testlerinde **sınır düzey kategorisinde yer alan bireyler için yönetmelikte her hangi bir tanım veya açıklamaya yer vermemiştir.** Çünkü bu gruptaki çocuklar özel eğitim kapsamı içinde yer almamaktadır.

MEB, halihazırda **Bütünleştirici Eğitimin Güçlendirilmesi Projesi (BEGEP)** projesini yürütmektedir. Projenin öğretmen klavuz kitabında "Bütünleştirme, çocuğun özel gereksinimi ve/veya engeli olsun veya olmasın, sosyal, kültürel, eğitimsel, yaşamsal aktivite ve fırsatlara tüm toplum üyeleri ile eşit düzeyde erişimde güçlük yaşayan bütün çocukları kapsar. Söz konusu bireyler belirli bir gereksinimine ve/veya engele ilişkin tanı almış olanlar (işitme, görme, zihinsel engelliler vb.) ile tüm gelişim alanları açısından dezavantajlı grupları da kapsamaktadır (örneğin, ihmal ve istismar riski taşıyan, eğitim fırsatlarına erişimde dezavantajlı bölgelerde yaşayan, düşük sosyo-ekonomik düzey, suça itilmiş/suç işleme riski altındaki bireyler, sokakta yaşayan çocuklar, çocuk işçiler vb.)" şeklinde ifade edilmiştir. **Dolayısıyla çocuk hakları ve insan hakları gereği çocuğun yüksek yararı dikkate alınarak bu çocukların genel eğitim okullarında eğitim görmeleri öngörülmektedir.** Bu çocuklar özel eğitim

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

kapsamı içinde yer almadığından öğretmenler sınıflarında öğrenmede güçlük çeken bu grup çocuklar için uygun öğretim stratejileri uygulamalıdır.

MEB'in örgün eğitim istatistiklerine baktığımızda ise aşağıdaki tablo incelemeye değer görülmektedir.

Tablo 2. MEB Eğitim Göstergeleri

Eğitim Öğretim Yılı	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Kaynaştırma Eğitimi İlkokul ÖĞRENCİ SAYISI	81.380	94.897	105.098	115.556	142.670
Kaynaştırma Eğitimi Artış Sayısı		13.517	10.201	10.458	27.114
Kaynaştırma Eğitimi Artış Oranı		yüzde 16.61	yüzde 10.71	yüzde 9.95	yüzde 23.46
2015-2020 yılları arası artış oranı					yüzde 75.31

Tablo incelendiğinde 2015-2016 ile 2019-2020 yılları arasında kaynaştırma eğitimi alan ilkokul öğrenci sayısının 81.380'den 142.670'e çıktığı görülmektedir. Bu yıllar arasında toplamda yüzde 75.31'lik bir artış gerçekleşmiştir. Artış oranları yıllara göre yüzde 9.95 ile yüzde 23.46 arasında değişmektedir. Öğrenci sayılarında beş yıllık bir süreçte yüzde 75'ten daha fazla bir artışın olmasının sebeplerinden birisinin de sınır zekada bulunan öğrencilerin hafif düzeyde zihinsel engelli olarak değerlendirilmesi olduğu düşünülmektedir.

- ❖ Bu nedenle, kaynaştırma öğrencilerinin sayılarındaki bu artışla ilgili, RAM'lardaki uygulamalar arasında neden farklılık bulunduğu; toplumda yüzde 2.27 olan özel eğitime gereksinim duyan bireylerin oranının RAM'lardaki farklı uygulamalardan ötürü yüzde 15.86'ya çıkması ve daha önceki yıllarda Millî Eğitim Bakanlığı Bilişim Sistemleri Rehberlik ve Araştırma Merkezi Modülünde "sınır zeka" yer alırken bu zeka kategorisinin niçin kaldırıldığı ve yönetmeliğe bu değişikliğin niçin eklenmediği araştırılmalıdır.

DOWN SENDROMLU BİREYLERİN EĞİTİMİ VE KARŞILAŞTIKLARI SORUNLAR

Down sendromu, sıradan bir insan vücudunda bulunan kromozom sayısı 46 iken, down sendromlu bireylerde fazladan bir adet 21. kromozom olması nedeniyle ortaya çıkan bir kromozom anomalisidir. Hücre bölünmesi sırasında yanlış bölünme sonucu 21. kromozom çiftinde fazladan bir kromozom yer alması ile meydana gelir, tedavi edilmesi gereken bir hastalık değil, genetik bir farklılıktır

Down sendromu, bireylerin zihinsel özel gereksinimine sebep olur. Down sendromlu bireyler **daha yavaş öğrenir, karışık sonuca varma ve yargı konularında, soyut kavramları öğrenmede, konuşmada zorlanırlar; ancak bu durum öğrenmeye engel değildir.** Ayrıca, bu güçlükler her Down sendromlu kişide aynı şekilde etkide olmaz. Down sendromlu bireylerle ilgili önemli bir nokta da şudur: **down sendromlular öğrenir ve öğrendiğini kaybetmez.**

En önemli nokta ise şudur: Down sendromlu çocuklar çevreleri (aile, okul, akranlar, hizmet sağlayıcılar vb.) tarafından desteklenir, engelli olmayan akranları ile bir arada aynı ortamda büyürlerse hem zihinsel hem de sosyal becerileri daha üst düzeye çıkar. **Bu sebeple Hayat Boyu Eğitim, down sendromlu çocukların gelişimi ve hayata tam katılımı için en önemli araçtır.** Eğitimlerle hayat boyu yapılması gereken günlük fiziksel, zihinsel ve sosyal aktiviteleri, iş hayatında ihtiyaç duyacakları becerileri güçlenecektir.

- **Türkiye Down Sendromu Derneği'nin** tavsiyesine göre, down sendromlu bireylerin eğitim süreci Down sendromlu bebeklerin bir ayını doldurması ile başlamalı ve hayat boyu değişen ihtiyaçlarına göre devam etmelidir. 1 aydan itibaren fizyoterapi ile başlayan eğitim daha sonra bireysel eğitim, dil terapisi diye devam eder.
- Eğitimde okul öncesi kreşler ile başlayan ve örgün eğitimle devam eden bu yaşam boyu öğrenim sürecinde Down sendromlu çocukların eğitimlerden akranları gibi fayda görebilmeleri için her çocuk gibi okul öncesi eğitime 3 yaşından itibaren başlamaları ve yaşı ilerledikçe diğer çocuklar gibi eğitim basamaklarında ilerlemeleri; **okul öncesi ve okul çağında eğitimlerine engeli olmayan akranları ile aynı sınıfta, aynı okulda, aynı derslerde bireyselleştirilmiş bir müfredatla devam etmeleri; sınıflarda öğrenimlerini destekleyecek uygun araç, materyaller ile kolaylaştırıcı ve gerektiğinde özbakım ihtiyaçları için okullarda görev alacak eğitilmiş uygun destek personeline erişebilmeleri, destek eğitim**

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

hizmetlerini okul içerisinde alabilmeleri; okul yönetimleri ve öğretmenler tarafından kabul görmeleri çok önemlidir.

- **Yani, down sendromlu çocukların diğer çocuklar gibi okul süreçlerini takip etmesi, bu arada ise destek eğitimler alması gerekmektedir.**
 - ❖ Milli Eğitim Bakanlığı'nın verilerine göre **özel gereksinimli çocukların 425.774'ü okullara kayıtlıdır ama resmi veriler olmadığı veya açıklanmadığı için kaçının okula devam edebildiği ve kaçının down sendromlu olduğu bilinmemektedir.** Aynı çalışmada anasınıfı ve ilköğretimdeki öğrenci sayıları 344.292 iken Ortaöğretimde bu sayı 81.482'dir. **Yani okulda kayıtlı gözükten öğrenciler ortaöğretime geldiğinde büyük oranda sistemden ayrılmaktadır, ailelerden alınan bilgiler ışığında ortaöğretim öncesinde okula kayıtlı gözükten bir kısım öğrencinin sadece okula kayıtlı görüldüğü ama devam edemediği bilinmektedir.**

Bu durumun sebebi genellikle erişilebilirlik sıkıntıları, eğitim ortamlarının kapsayıcı şekilde düzenlenmemiş olması, ayrıştırılmış ortamlara yönlendirilmeleri, uygun müfredat, araç, materyal ve personelin sağlanmamış olması, okuldaki kişilerin olumsuz davranış ve tutumları ile yasaların olması gerektiği şekilde düzenlenmemesi ve uygulanmamasıdır.

Türkiye Down Sendromu Derneği'nin Raporuna göre,

1. Anayasamız başta olmak üzere Milli Eğitim Kanunu, Özel Eğitimi düzenleyen kanun ve yönetmelikler, Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi ve Çocuk Hakları Sözleşmesi ile eğitim hakkı koruma altına almış durumdadır. **Ne var ki yasalardaki yetersizlikler ve uyumsuzluklar sebebi ile ciddi eğitim hak ihlalleri ortaya çıkmakta, kapsayıcı eğitime bir türlü geçilememekte ve ihlali gerçekleştiren kişi ve kurumlara bir yaptırım uygulanmamaktadır.** Özel Eğitim kanunumuz çok yetersiz ve eskidir. Özel eğitim yönetmeliklerle düzenlenmekte ama kanunun yetersizliği ve BM Engelli hakları sözleşmesi ile uyumsuzluğu sebebi ile gereğini yerine getirememektedir.
2. **Yasalarda hukuki sorumluluk kısmı eksiktir.** Bilindiği üzere bir hak ihlali olduğu zaman bu ihlal ile ilgili süreç uzun sürmekte ve bu süreçte eğitim ya da sağlık hizmeti alamayan engelli bireylerin mağduriyetleri artmaktadır. **İhlali yapan kişi ve kurumlara bir hukuki sorumluluk yüklenmemektedir.** Yani örnek olarak; bir okul bir çocuğu sınıfa kabul etmediğinde o çocuğun eğitiminin kesintiye uğramasından ve ailesiyle birlikte yaşadığı travmadan dolayı bu ihlali yapan kişi veya kurum sorumlu tutulmamaktadır. Halbuki uygulamayı yanlış yapan veya yapmayan kişi ve kurumların bu davranışlarından dolayı bir hukuki sorumluluğunun olması gerekmektedir.
3. Down sendromlu çocuklar için en verimli eğitim ortamının engelli olmayan akranları ile bir arada okuyabildiği ortamlar olduğu bilimsel çalışmalarla da ortaya konmuştur. Yani down sendromlu öğrencilerin kreş yaşıyla birlikte kapsayıcı eğitim ortamlarında akranları ile eğitim alması gerekmektedir. **BM engelli Hakları sözleşmesi ayrımcı eğitim ortamlarına karşı olmasına rağmen ülkemizde özel eğitim sınıfları ve özel eğitim okulları bulunmakta ve her geçen gün ana sınıftan itibaren bu sınıf ve okulların sayısı artırılarak tecrit ve ayrımcılık pekiştirilmektedir.**
- Milli Eğitim Bakanlığı istatistiklerine göre örgün eğitimde yer alan 425.774 özel gereksinimli öğrenciden kaynaştırma sınıfında okuyan 319.300 öğrencinin kaçının Down sendromlu olduğunu belli değildir, çünkü bu veriler paylaşılmamaktadır. **Fakat bu istatistiklerden özel gereksinimli öğrencilerin 106.474'ünün ayrıştırıcı ortamlarda eğitimine devam ettiği ve bu sayının 102.392'sinin Down sendromlu, zihinsel engelli ve otizmliler çocukların okuduğu okullarda okuduğunu görmekteyiz.**
4. Engelli çocukların kendilerine bir eğitim hakkı olarak verilen ayda 8-12saat ücretsiz özel eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanabilmelerinin hastanelerden ÇÖZGER (Çocuklar İçin Özel Gereksinim Raporu) alma ve bu raporu veren hekim heyetinin çocuğun alabileceği eğitimleri belirlemesi ön şartına bağlanmış olması **Down sendromlu çocuklar için 1 aylık olduğundan itibaren alması gereken eğitimlere erişimin önünde ciddi bir engeldir.**
5. Özel eğitim düzenlemeleri bireysel ihtiyaç ve farklılıkları göz önüne almamaktadır. Bu sebeple tüm Down sendromlu çocuklar haftada 2 saat ve aynı içeriklerde özel eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlanmaktadır. **Halbuki tanısı aynı olsa dahi bu çocukların gelişimleri ve destek ihtiyaçları birbirinden farklıdır.** Ayrıca verilen eğitimlerin çeşitliliği çok sınırlıdır. Fizyoterapi, dil terapisi ve bireysel eğitimlerle sınırlı tutulmaktadır. Halbuki bu çocukların zaman zaman başka destek eğitimlere ihtiyacı olmaktadır.

6. **Özel eğitim öğretmeni eksikliği önemli bir konudur. 2021 yılında MEB'nin açıkladığı rakamlara göre 22.427 özel eğitim öğretmeni açığı vardır.** Yıllardır devam eden bu sorun çeşitli ortamlarda bildirilmiş olmasına rağmen YÖK ve MEB tarafından personel açığının kapatılabilmesine yönelik uygun çalışmalar yapılmamakta, bunun yerine alan dışı öğretmen atamaları, uzaktan sertifika programları ile eğitim niteliğini düşürecek çözümler getirilmektedir.
7. Down sendromlu çocukların dil gelişimi ve konuşmasına yönelik olarak dil ve konuşma terapisinden yararlanmaları elzemdir. Bu hizmeti kişiler özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinden (ÖERM) alabilmektedir ama çoğu rehabilitasyon merkezinde bu uzmanlar yer almamaktadır. **ÖERM sayısı 2020 Nisan ayında MEB tarafından 2673 adet olarak açıklanmıştır. Pek çok ilde çocuklar bu hizmete erişememektedir.** Devlet tarafından bu terapiler için yapılan ödemelerin yetersizliği ve yeterli sayıda uzman yetiştirilememesi sorunun ana kaynağıdır.
8. **Kaynaştırma öğrencilerine bir hak olarak verilmiş olan ve okullarda açılması zorunlu olan destek eğitim odaları çoğu zaman açılmamaktadır.** Bu sınıflarda görev alacak öğretmenler bulunamamaktadır. Destek eğitim kaynaştırma uygulaması ile okuyan öğrencilerin ihtiyacı ve hakkıdır.
9. Kaynaştırma veya daha ileri versiyonu olan ve Milli Eğitim Bakanlığının 2023 vizyon belgesinde de geçen kapsayıcı eğitimden Down sendromlu çocukların faydalanabilmesi için destek personelin sağlanması gerekmektedir. **Okullarda engelli öğrencilerin bireysel programlarını takip edecek, eğitim desteklerini belirleyecek, öğretmenlere yol gösterecek birimlerin yanı sıra sınıf içinde öğrenciye ve öğretmene destek olacak MEB tarafından görevlendirilmiş kolaylaştırıcı kişilerin olması gerekmektedir.**

(Pandemi öncesi imzalanan bir genelgeyle sadece kaynaştırmada okuyan otizmli çocuklar için ailelere kendi kolaylaştırıcı kişilerini sınıfa sokma hakkı tanınmıştır. Bu düzenleme başlı başına diğer engel gruplarını ve kolaylaştırıcı kişinin ücretini karşılayamayacak ailelerin çocuklarını dışarıda bırakan ayrımcı bir uygulamadır.)

10. **Down sendromlu gençler üniversite sınavlarına girebilmekte ama sınav esnasında gerekli destekleri alamadıkları için başarılı olamamaktadırlar. Okul süresince sadeleştirilmiş bir müfredat okumalarına rağmen herkes ile aynı sorulara cevap vermeleri beklenmektedir.** Her engelli öğrenciye yapıldığı gibi Down sendromlu öğrencilere de sınavda gerekli destekler sağlanmalıdır.
11. Down sendromlu bireyler ve diğer zihinsel özel gereksinimli bireylerin istihdamı büyük önem arz etmektedir. Bu bireylerin kendilerine gelir yaratabilen, topluma katma değer sağlayabilen, toplumla birlikte yaşayabilen bireyler olması gereklidir. Okul hayatından sonra bunu sağlamanın yolu istikrarlı bir iş hayatıdır. **Maalesef engelli kotaları veya diğer teşvikler firmaların Down sendromlu veya diğer zihinsel özel gereksinimli bireyleri tercih etmesine yeterli gelmemektedir.**

Bu sebeple istihdamda zihinsel özel gereksinimli bireyler yok denecek kadar azdır, var olanların da işlerinde sürekliliğin sağlanması oldukça zordur veya gerçek bir çalışan olarak görülmemektedir.

Türkiye Down Sendromu Derneği'nin down sendromlu bireylerin eğitim alanında yaşadıkları sorunların çözümü açısından talepleri ise şöyle;

1. Down sendromlu kişilere ait verilerin tutularak kamuoyu ile paylaşılması,
2. Down sendromlu çocukların okullaşma oranlarının, hangi kademe ve hangi eğitim ortamında kaç Down sendromlu çocuk olduğu verilerinin paylaşılması,
3. Milli Eğitim Kanunun "Kapsayıcı Eğitim İlkesi" ile BM Engelli Hakları sözleşmesine uygun biçimde yenilenmesi ve özel eğitimin de bu kanun içerisinde yer almasını, tüm yönetmeliklerin bu kapsamda güncellenmesini,
4. Yeni ayrıştırılmış ortamlar yaratılmamasını mevcut bütçelerin kapsayıcı okullar için kullanılması,
5. **Kapsayıcı eğitime geçebilmek için şu anda uygulanmakta olan kaynaştırma/bütünleştirme uygulamalarının iyileştirilmesi** ve çocuğun üstün yararı ilkesi gözetilerek akademik ve destek biriminin kurulması, burada

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

görev alacak personellerin ve sorumluluklarının belirlenmesi, okullarda özbakım konusunda engelli öğrencilere yardımcı olacak uygun eğitimden geçmiş hem kadın, hem erkek destek personelinin verilmesi, sınıf içi uygulamalarda destek ihtiyacı olan öğrenciler için sınıflara MEB tarafından birer kolaylaştırıcı kişisi (gölge öğretmen) atanmasını sağlayacak **gerekli yasal düzenlemelerin yapılması,**

6. Özel eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinin saat ve içeriklerinin çocuğa özel olarak RAM'lar tarafından belirlenmesi, bu kapsamda devlet tarafından yapılan ödemelerin yine çocuğun üstün yararı ilkesi gözetilerek çocuğa göre planlanmasına yönelik sistem değişikliği çalışmalarının başlatılması,
7. Özel eğitim öğretmeni açığının hem okullarda hem özel eğitim rehabilitasyon merkezlerinde kapatılabilmesi için MEB ve YÖK tarafından gerekli projeksiyonların yapılması, üniversitelerin bu konudaki kapasitelerinin hızla artırılması, **ihtiyaç olan açıkların karşılanması için sertifika programları ile öğretmen açığının kapatılması uygulamasının bırakılması,**
8. Down sendromlu çocukların dil terapistlerine erişimi kolaylaştıracak önlemlerin hızla hayata geçirilmesi,
9. **Okulların açılması ile destek eğitim odalarının açılmasının yasal bir zorunluluk olduğu konusunda okul yönetimlerine gerekli bilgilendirmenin yapılması,** destek eğitim odaları ile ilgili yasal düzenlemelerin revize edilerek bu odaların eğitim yılı başladığı andan itibaren kaç gün süre içinde açılması gerektiğinin yönetmelikte net şekilde yazılması ve sınıf için öğretmen bulunamamasının önüne geçecek düzenlemelerin yapılması,
10. **Üniversite sınavına giren Down sendromlu gençlere ek süre verilmesi, sınav cevap şıklarının azaltılması, yanlış cevapların doğru cevapları etkilememesi, sınav sorularının kendi seviyelerine uygun şekilde sadeleştirilmesi,** sınavda bir okutman verilmesi, sınav kitapçığının okutmanda değil sınav boyunca önlerinde olmasının sağlanması gibi kolaylaştırıcı önlemlerin alınması,
11. Down sendromu bireyler için doğumdan itibaren yaşam sonuna kadar ailelere ve kişinin kendisine yol gösterici olacak kişiye özgü yan bireyselleştirilmiş bir Bağımsız Yaşam Planı (BYP) oluşturulması,
12. **Destekli İstihdam Sisteminin ülkemizde hızla kurulması, korumalı işyerleri yerine bu sistemin geliştirilmesine bütçe ayrılması, İŞKUR'un Destekli İstihdam Sisteminde çalışabilmesi için yönetmeliklerin düzenlenmesi ve İŞKUR personel sayısının arttırılmasına yönelik çalışmalar yapılması.**

EPDK'DAN ELEKTRİKTE 'TEMİN ZORUNLULUĞU' KARARINDA GERİ ADIM

EPDK, 8 Nisan 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan kararıyla, elektrikte tedarikçilerin EÜAŞ'tan temin zorunluluğu kaldırdı. Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu (EPDK), 24 Şubat'ta aldığı kararla, tedarik şirketlerinin, son kaynak tedariki kapsamındaki tüketiciler için 4. tarife uygulama döneminin kalan süresi boyunca temin edeceği elektrik enerjisinin, takvim yılı bazında yüzde 50'sinden az olmamak kaydıyla yüzde 90'ına kadar olan miktarını EÜAŞ'tan temin etmeleri yönünde karar almıştı.

EPDK; 26 Şubat 2022 tarihinde aldığı karar ile görevli tedarik şirketlerinin son kaynak tedarik müşterilerinin ihtiyacı için en az yüzde 50 en fazla yüzde 90 kadar kısmını EÜAŞ'tan alma şartı getirmişti. EPDK'nın kararı öncesi yüzde 30 olan bu oran yüzde 90'a kadar çıkarılırken; söz konusu yüksek oran nedeniyle şirketlerin EÜAŞ'tan elektrik alması bir anlamda zorunlu hale getirilmişti.

Görevli tedarik şirketlerinin son kaynak tedarik müşterilerine daha önce sattığı elektriğin yüzde 70'i ikili anlaşmalarla alınırken; EPDK'nın yeni kararıyla yüzde 90'ı EÜAŞ'tan alınabileceği için ikili anlaşmalarla alınacak elektriğin payı 10'a inecekti. Başka bir deyişle elektrik alımında maliyetleri düşürülecek ve **bu şekilde şirketler EÜAŞ aracılığıyla kollarını kullanmış olacaktı.**

EÜAŞ İhale Açtı İhaleye Giren Olmadı

EPDK'nın söz konusu kararının ardından EÜAŞ da **1 Nisan 2022 - 31 Aralık 2025 döneminde yerli kömür, ithal kömür, doğalgaz yakıtlı santraller ve yenilenebilir enerji kaynaklı santralleri işleten özel şirketlerden elektrik satın almak için ihale duyurusu yapmıştı**. EÜAŞ, yıl boyu baz yük dağılımıyla; özel yerli kömür santrallerinden 150 milyar kWh'ye, özel ithal kömür santrallerinden 44 milyar kWh'ye, özel doğalgaz santrallerinden 44 milyar kWh'ye, özel yenilenebilir enerji kaynaklı santrallerinden 17,5 milyar kWh'ye kadar elektrik satın alacaktı. Ancak **ihale 29 Mart'ta iptal edildi**. Edindiğimiz bilgilere göre; beklenen teklifler gelmedi. Teklif gelmemesi planlanan sistemin kurulması açısından sıkıntı yarattı. İhaleyi giren şirket olmayınca evdeki hesap çarşıya uymadı ve sürecin sonlandırılması kararlaştırıldı. **Bundan sonra elektrik fiyatlarının düşmesi için nasıl bir yol izleneceği konusu yeniden değerlendirilmesi bekleniyor**. AK Parti iktidarının hesabı bu sistemle elektrik fiyatlarını stabil tutmak hatta düşürmekti.

Kamunun Zarar Ettirilmesine Neden Olacaktı

Elektrik fiyatlarının oy kaybına yol açtığını bilen AK Parti iktidarı, kamuyu zarara uğratmayı bile göze alarak bu kararı EPDK'ya aldırılmıştı. Çünkü, Türkiye'de elektrik üretiminin yaklaşık yüzde 85'i özel şirketler tarafından yapılmaktadır. Elektrik piyasa satış fiyatı ise "borsa gibi çalışan bir sistemle" oluşmaktadır ve EPDK'nın açıkladığı elektrik ulusal tarifelerinin üzerinde bir satış fiyatında seyretmektedir. Yani EÜAŞ elektrik üreten özel şirketlerden pahalıya elektrik satın alacaktı. Bu kapsamda EÜAŞ'ın ihaleyle alacağı elektrik ile vatandaşın faturalarının düşeceği vaadinin gerçekçi olmadığı ortadaydı. **EÜAŞ'ın özel üretim şirketlerinden piyasa fiyatına elektrik alarak bunu tedarik şirketlerine daha ucuza satması kamunun zarar ettirilmesine neden olacaktı**. Kamu iktisadi teşebbüsü statüsünde olan EÜAŞ'ın zarar etmesi durumunda zararları Hazine'den gider olarak karşılanacaktı. Başka bir deyişle iktidar şirketlere ucuz elektrik sağlayabilmek için EÜAŞ'ın zarar ettirilmesi ve bunun da vatandaşın vergilerinden karşılanmasına göz yumulacaktı.

ORMAN YANGINLARINDA İKTİDAR, YİNE SORUMSUZLUK VE AYMAZLIK İÇİNDE

Geçen yıl on binlerce hektar ormanlık alanın kül olmasını seyreden, envanterinde bir tane bile yangın söndürme uçağı olmadığı açığa çıkan Tarım ve Orman Bakanlığı suskun! Savunma Sanayi Başkanlığı'na verilen yangın uçağı kiralama görevi, her ay ayrı bir ihale açılmasına rağmen sonuçlandırılmış değil. İktidar yine sorumsuzluk ve aymazlık içinde ama ormanlarımız tehdit altında!

Geçen yıl yaşanan orman yangınlarında yok olan ormanlık alanların milyarlarca metrekare, yüzbinlerce hektar olduğu biliniyor. Yangınlar yaygınlaşınca açığa çıktı ki Tarım ve Orman Bakanlığı'nın envanterinde, Orman Genel Müdürlüğü'nün elinde yangına müdahale edecek uçak ve helikopter yok. Türk Hava Kurumu'nun (THK) yangın uçaklarını 'hurda' olarak nitelendiren eski bakan Bekir Pakdemirli'nin yerine getirilen yeni bakan Vahit Kirişçi'den şu ana kadar alınan önlemler, yangın uçağı temini konusunda bir ses çıkmadı. Geçen hafta İzmir-Çeşme ve Çanakkale'de orman yangınları çıktı. Müdahalelerde **yine yangın uçağının olmadığı görüldü**. Cumhurbaşkanı Kararıyla yangın uçağı ve helikopteri satın alma ve kiralama yetkisi Savunma Sanayi Başkanlığına (SSB) verildi. SSB tarafından geçen yıl 2 Aralık'ta 20 yangın söndürme uçağı ve sayısı ihtiyaca göre belirlenecek yangın söndürme helikopterlerinin 3 yıl süreyle kiralınması için ihale açıldı. Üzerinden 4 ay geçti hâlâ ortada sonuç yok. Şubat ayında SSB, 5 adet ağır sınıf yangın söndürme helikopteri kiralamak için ihaleye çıktı, sonuç yok. Bu kez martta ve nisan ayının başında peş peşe 20 adet, 5 adet, 4 adet 5-8 ton arasında değişen tank kapasiteli tanker uçak kiralama ihaleleri açıldı. Anlaşılan iktidar, yaşananlardan ders almadı ve yine yangınla mücadele uçağı ve helikopteri kiralamakta geç kaldı. Aralık ayından bu yana her ay peş peşe ihaleler açılması ya ihalelere teklif gelmediği ya da gelen kiralama talebi ücretlerinin çok yüksek olduğu veya istenen sayıda uçak-helikopter bulunmadığını akla getiriyor. Kiralanacak uçak ve helikopterlerin mayıs ayında tesliminin öngörülmesi, yangınların başladığı göz önünde tutulduğunda çok geç. Ormanlar, tatil beldeleri tehdit altında iken iktidar bir yangın uçağı ihalesini sonuçlandıramıyor. Tüm dünyada yangın sezonuna hazırlık için aylar öncesinden uçak kiralama kontratları yapılırken, SSB'nin panik halde ihaleler açması, her ihalede şartnamelerde farklı tonajda uçaklar tanımlaması, **yine 'adrese teslim' bir ihalenin söz konusu olduğunu** düşündürüyor!

Olası orman yangını felaketinde mevcut savaş koşullarında Rusya'dan, Ukrayna'dan ve başka ülkelerden uçak bulunamayabilir, ormanlarımız kül olabilir. İktidarın hâlâ orman yangınlarına karşı bir mücadele programı yok. Türkiye geçen yıla benzer bir tabloyla karşı karşıya kalırsa vebali **iktidarın ve tek adamın izni-onayı olmadan adım bile atamayan liyakatsiz kamu yönetiminin omzunda olacaktır!**

BU ZİHNİYET ORMAN BIRAKMAZ

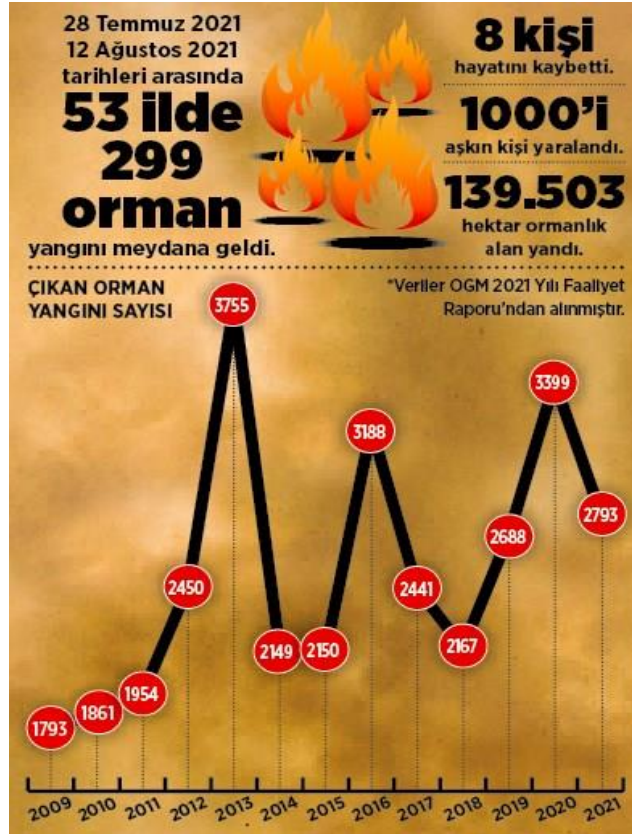
2009-2020 yılları arasında 80 bin hektar ormanlık alan yanarken, 2021’de sadece bir sene içerisinde 140 bin hektar alan kül oldu. Yanan alanlar her yıl artarken iktidar bütçeyi kısarak yangınla mücadele etmeye çalışıyor.

Havaların yavaş yavaş ısınmasıyla son haftalarda birçok kentte orman yangını meydana geldi. Uzmanlar bu yaz mevsiminin geçen yıllara oranla 5-6 derece daha sıcak geçeceğini vurgularken orman yangınlarına karşı etkili ve hızlı bir mücadelenin yürütülmesi gerektiğini kaydediyor. Ancak; iktidarı boyunca ormanları yapılaşmaya ve madenlere açan AKP, yangınlarda da bir kez daha sınıfta kaldığını gösterdi. Önceki yıllarda meydana gelen orman yangınlarından ders çıkarmayan iktidarın yönetememe kabiliyeti, doğaya felaket getirdi. Geçen sene 28 Temmuz’da başlayan ve 12 Ağustos’ta sona eren ülke tarihinin en büyük orman yangınlarında 139 bin 503 hektar ormanlık alan kül oldu.

Yangın Artıyor Bütçe Kısılıyor

Ormanlık Politikası Uzmanı Prof. Dr. Erdoğan Atmış, 2009-2020 yılları arasında 80 bin hektar ormanlık alan yanarken, 2021’de sadece bir sene içerisinde 140 bin hektar alanın yandığını hatırlattı. Orman Genel Müdürlüğü’nün (OGM) her yıl yanan alanların artmasına rağmen yangınla mücadelede bütçe kısıtlamasına gittiğini kaydeden Prof. Dr. Atmış, şöyle konuştu:

“Yanan alan miktarının 2018’den sonra giderek arttığını görüyoruz. Çünkü 2018 yılı büyük ekonomik krizin başladığı yılı. Türk Lirası döviz karşısında değer yitirmeye başladı. OGM ne yaptı? Yangınla mücadele bütçesini azalttı. Orman Koruma ve Yangınla Mücadele Bütçesi 2017’de 158 milyon lirayken 2018’de 191 milyon liraya çıkarılıyor. Krizle bu bütçeyi 2019’da 28 milyon liraya düşürüyorlar. 2020’de 55 milyon lira; 2021’de 67 milyon lira; 2022 için ayırdıkları bütçe 106 milyon. Hepsi 2017-2018 rakamlarından düşük. Bütçeyi kısmak ne demek. Orman yangınlarıyla mücadelede alet-araç alımı ve işçi alımının azalmasına neden olur. Yangınların giderek artması ve bu kadar büyük alanların yanmasının nedeni bu. 2020’de de büyük yangınlar oldu. O zaman önlem alınması gerekiyordu. O zaman almadı 2021’de ‘Türkiye tarihinin en büyük orman yangınları’ dediğimiz yangınlar meydana geldi.”

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Prof. Dr. Atmış'a göre yangınların bir diğer sebebi ise ormanların paramparça edilişi: "Ormanlara şehirler kuruldu, turizm için, madencilik için, yol için ormanlar kullanılıyor. Ormanlar paramparça oluyor. Burada yoğun insan faaliyeti olursa yangın çıkma riski artıyor.

Çözüm Üretmeleri Oldukça Zor

Geçen sene meydana gelen yangınlardan ders çıkarılmadığını ifade eden Prof. Dr. Atmış, OGM'nin 13-15 Ekim 2021 tarihleri arasında düzenlediği yangın çalıştayını dile getirdi: "Çalıştayda alınan kararlar gösteriyor ki OGM, 2020-2021 yangınlarının ne anlama geldiğini, nereden kaynaklandığının hâlâ farkında değil. Ciddi ayakları yere basan olayı anlayacak kararlar yok. Büyük yangınların meydana geldiği belediyeler muhalif belediye olduğu için kararlara dahil edilmiyor. Bu bakış açısıyla orman yangınlarına karşı çözüm üretmeleri oldukça zor. Alınmış ciddi önlemler yok."

YOK OLAN ORMANLIK ALAN (HEKTAR)	
2009	4.679
2010	1.861
2011	1.954
2012	2.450
2013	3.755
2014	3.117
2015	3.219
2016	9.156
2017	11.993
2018	5.644
2019	11.332
2020	20.971
2021	139.503
TOPLAM: 219.634	

Binlerce Ağaç Kesilecek

Felaketlerden ders çıkarmayan Orman Genel Müdürlüğü (OGM) tarafından tüm merkez ve taşra birimlerine "Yangın önleme çalışmaları" konulu yazı gönderildi. Yazıda "Orman içi ve bitişiğinden geçen her türlü yolların kazı ve dolgu şevlerindeki ağaçların tamamının kesilmesi ve bu noktalardan itibaren her iki yönde topografik şartlar göz önüne alınarak 5 metre mesafede tamamen tıraşlama yapılarak yanıcı maddenin ortadan kaldırılması..." ifadeleri yer aldı.

Türkiye Ormanlılar Derneği (TOD) karara tepki göstererek ormanlarda çok ciddi bir tahribat ve parçalanma olacağını kaydetti. Talimatın OGM'nin yangına karşı geliştirecek ciddi yaklaşımdan uzak olduğu vurgulanan açıklamada, şöyle denildi: "Yüz binlerce hektar orman alanında parçalanma yaşanabilecek ve orman örtüsü seyrekleşecek. Yangınların önemli zararlar verdiği Akdeniz ekosistemlerinde parçalanmanın yangınlara karşı bir mücadele yöntemi olarak açıklanması kuşku uyandırmakta."

THK Uçakları İhale Dışı

Geçen sene meydana gelen orman yangınlarında kullanılmayan ve Türk Hava Kurumu'nun (THK) çürümeye terk edilen yangın söndürme uçakları tartışması yeniden alevlendi. Sözcü'den Yusuf Demir'in haberine göre Savunma Sanayi Başkanlığı, orman yangınlarıyla mücadelede kullanılmak üzere 20 uçak kiralamak için yayınladığı ihale şartnamesine 2-4 ton tank kapasitesi şartı konuldu. Bu şart nedeniyle 4 bin 900 litrelik THK uçaklarının ihaleye sokulmayacak.

Mayısta ihalenin gerçekleşeceği iddia edilirken, SSB'nin 2-4 ton şartına uyan dünyada iki uçak bulunuyor. Biri "PZL Dromader" uçakları, diğeri ise "AT-802". Şartnameye konulan "yeni veya üretim tarihinin üzerinden en fazla 3 yıl geçmiş" şartıyla Dromader uçakları elenirken iddiaya göre ihaleye sadece ABD tarafından üretilen AT-802 uçakları kaldı.

YEŞİL EKONOMİDE, İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ YÖNETİMİNDE TÜRKİYE İRTİFA KAYBEDİYOR

MIT tarafından bu yıl 2. yayınlanan Yeşil Gelecek Endeksinde Türkiye, yeşil ekonomide geride kalan ülkeler grubunda irtifa kaybederek kalmaya devam ediyor. MIT, 2021 yılında başlattığı ülkeleri iklim değişikliği ile mücadele ve çevreyi iklim değişikliğini dikkate alan yeni ekonomi düzeni olan yeşil ekonomiye geçiş kapsamında kaydettiği ilerlemeler ve hedefleri kapsamında bu yıl da değerlendirdi. Bu kapsamda 76 ülke masaya yatırıldı. Ülkemiz adına endekste ki bulunduğumuz yer çok üzücü.

Geçen yıl 76 ülke arasında 68. olan Türkiye, 2022 yılında listede bir sıra gerileyerek 69. oldu. Sondan 8. Ülkeyiz.

MIT Yeşil Gelecek Endeksindeki Türkiye'nin Notu, AKP Hükümetinin iklim değişikliği yönetimi ve yeşil ekonomi alanındaki bizim hep söylediğimiz karnesini ortaya döktü: GÜNEŞ BALÇIKLA SIVANMIYOR. İkli konusunda davullu zurnalı seçim mitingi vari göstermelik çalışmalarınla Türkiye yerinde bile sayamıyor, irtifa kaybediyor. TOKİ Konutlarından sorumlu olan Bakanlığın sorumluluk alanına İklim Değişikliği de eklense sonuç farketmiyor..

Çözüm Önerilerimiz:

1. **Türkiye'nin 2015 yılında Paris İklim Zirvesine sunduğu "Niyet Edilen Ulusal Katkı Beyanı" çok yetersizdir. Öncelikle anlamlı şekilde bu beyanın güncellenmesi ve azaltım stratejisinin oluşturulması gerekiyor.**

Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği de "Türkiye'den tutarlı emisyon azaltım yol haritası" bekliyoruz açıklaması yapmıştır.

2. **Netkarbon sıfır olacağımızı kanuni şarta bağlamamız gerekiyor. İklim yasası hazırlanmasına ve bunun parlamentoda onaylanmasına gerek var. Dünyada** Almanya, Avrupa Birliği, Japonya, İngiltere, Fransa, Macaristan, Kanada 2050 yılında net karbon sıfır olacağını kanunlaştırmıştır. Hatta, İsveç 2045 yılında karbon net sıfır olacak şekilde kanun yapmıştır. İklim Kanunumuz yok.
3. **Daha sonrada 2050 Net Karbon Sıfır hedefine odaklanması, iklim kanunu çerçevesinde sanayi, ulaştırma, tarım, enerji, ticaret gibi her alanda dönüşüm yapması gerekiyor. Bu iş söylemle değil eylemle olması gerekiyor.**

Önümüzdeki birkaç yıl çok kritik, 2030'a kadar emisyonları %55 azaltmak istiyorsak bugün harekete geçmemiz gerekiyor. 55'e Uyum paketi, Avrupa'nın üzerinde çalıştığı bu kilit öneme sahip bir paket. Avrupa bu paket ile karbon salımları fiyatlandırılacak ve salımların azaltılması için çekici teşvikler sağlayacaktır. Bu kapsamda AB'nin sanayi, tarım, enerji ve tüketici davranışlarını dönüştürmek amacıyla iklim değişikliği ve çevre kirliliği sorunlarıyla mücadele doğrultusunda bütüncül yeni bir strateji izlemeye hazırlanmaktadır.

4. **Karbon Net Sıfır için her ülkenin çözümü farklı olmalıdır, biz bu sebeple terzi usulü bir yol haritasına ihtiyacımız var diyoruz..** Türkiye, 16 Temmuz 2021 tarihinde Resmi Gazete'de Yeşil Mutabakat Eylem Planı hazırlıkları konusunda bir genelge yayımlamıştır. **Hükümet konuyu sadece AB ile ticaret olarak görüyor olmalı ki, Yeşil Mutabakat Eylem Planının hazırlanması ve uygulanması konusundaki koordinasyon rolünü de Ticaret Bakanlığına vermiştir. Bu dökümanda karbon net sıfır konusunun en önemli mihenk taşı olan ENERJİ DÖNÜŞÜMÜ konusunda bir açıklama yoktur!**

Avrupa Konseyi tarafından 15 Mart 2022 günü yapılan açıklamaya göre Karbon Sınırı Düzenleme Mekanizması (KSMD) ilk olarak 1 Ocak 2023'ten itibaren çimento, alüminyum, gübre, elektrik enerjisi üretimi ile demir ve çelik alanındaki ürünlerinin ithalatında uygulayacağını ilan etti. Uygulama kapsamında birlik ülkelerine ihracat yapmak isteyen üreticilerin kendi ülkelerindeki ve varsa üçüncü ülkelerde yaptıkları üretim bilgilerini kapsayan merkezi bir veritabanı kurulacak. Gerekli adımlar ivedi olarak atılmazsa 2023 yılından itibaren ihracatımız çok etkilenecektir.

Görüldüğü üzere, bizim Avrupa Yeşil Mutabakatı'na gereken uyumu sağlamamız hem AB'ye ihracatımızda rekabetçiliğimizin korunmaya devam etmesi açısından hem de küresel değer zincirlerindeki yerimizin korunması ve geliştirilmesi açısından çok büyük önem taşıyor.

İklim değişikliği ve karbon net sıfır artık bir ekonomi modelidir. AKP'nin bu konuyu yönetemediği ve sınıfta kaldığını da MIT yeşil gelecek endeksi de doğrulamaktadır. Bize inanmıyorsanız MIT'ye inanın artık.

SKANDAL!

Bakanlığın gizlediği skandal: Sığırlara yapılan zorunlu aşıya virüs karıştı!

Sığırlarda ilkbahar aylarında zorunlu olarak vurulan çiçek aşısına BVD virüsünün karıştığı öğrenildi. Aşıda yaşanan skandal nedeniyle kaç hayvanın öldüğü henüz bilinmiyor. Hayvancılığın yüzde 15-20'sinin tehlike altında olduğu belirtiliyor. Öte yandan hastalık nedeniyle antibiyotik kullanılıp acilen kesilen hayvanların etlerinin insan sağlığı için tehdit oluşturduğu belirtiliyor.

Sığırlarda ilkbahar aylarında vurulan ve bakanlığın zorunlu aşılarından olan çiçek aşısına BVD virüsünün karıştığı bildirildi. Çiçek aşısı ile birlikte vurulan BVD virüsü, büyükbaş hayvanları hastalandırarak öldürürken, aşı skandalının ülke hayvancılığında derin yaralar açmasından endişe ediliyor. Tarım Bakanlığı, aşı skandalına karşı kırmızı alarma geçti, skandalın kamuoyu tarafından bilinmemesi için bütün çalışmalar gizlilikle yürütülüyor.

Bakanlık Aşı Skandalını Kamuoyundan Saklıyor

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın programlı aşılarından olan çiçek aşısının içine başka bir aşının virüsü karıştı. Aşının yapıldığı hayvanlarda ishal ve solunum güçlüğü hızla yayılırken, Bakanlık gelen şikayetler üzerine aşılamaı 81 ilde ikinci bir emre kadar durdurdu. Yapılan analizlerde çiçek aşısının içine BVD virüsünün karıştığı tespit edilirken, söz konusu BVD karışımı aşıların hangi seride ve hangi illerde yapıldığı tespit edilmeye çalışılıyor. Bakanlıkta konuyla ilgili kriz masası oluşturulurken, kriz masası çalışmaları çok gizli yürütüyor. Sahada aşılamaı yapan veteriner hekimler de sıkı bir şekilde uyarılırken, aşı skandalının kesinlikle kamuoyu tarafından duyulması istenmiyor.

Sorulara Cevap Verilmedi

Gazete, aşı skandalıyla ilgili Gıda Kontrol Genel Müdürlüğünden bilgi almak istedi. Söz konusu iddialara yönelik Gıda Kontrol Genel Müdürlüğü hiçbir bilgi vermezken devreye Basın Müşavirliği girdi. Soruların yazılı olarak gönderilmesi istendi. Ancak Bakanlık Basın Müşavirliği, yazılı olarak talep edilen sorulara da cevap vermedi.

Aşı Skandalından Dolayı Ne Kadar Hayvanın Öldüğü Bilinmiyor

BVD virüsü karışmış çiçek aşısı, sığırlarda ishal ve solunum güçlüğüne yol açarak, hayvan ölümlerini hızlandırıyor. Söz konusu hastalığın tedavisi de üreticiye çok pahalıya mal oluyor.

Aşıda yaşanan karışım skandalından dolayı ne kadar bir hayvan ölümünün gerçekleştiği bilinmezken, ülke hayvancılığının yüzde 15 ile 20'sinin tehlike altında olduğuna vurgu yapılıyor.

Antibiyotik Tedavisi Uygulanan Hayvanların Etleri İnsan Sağlığı İçin Tehlike

Söz konusu aşı skandalından dolayı aşırı derecede ishal ve solunum yetmezliğine neden olan ve acil kesilen hayvanların etleri antibiyotik tedavisi uygulanmadı ise insan sağlığı için tehlikeli görülüyor ancak habere göre antibiyotik tedavisi uygulayıp da acil kesilen hayvanların etleri insan sağlığı için büyük tehlike oluşturuyor. Söz konusu BVD hastalığından dolayı acil kesilen hayvanlarda antibiyotik tedavisinin uygulanıp uygulanmadığının incelenmesi konusunda büyük bir soru işareti bulunuyor.

Tarım Bakanlığı Tazminat Yönetmeliğini Değiştirdi

Bu arada Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 8 Nisan'da yaptığı tazminat yönetmeliği değişikliğinin de bu krizle alakalı olduğu belirtildi.

Bugüne kadar sığırların nodüler ekzantemi yani BVD hastalığında tazminat ödenmesi için laboratuvar analiz şartı bulunurken, 8 Nisan'da Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik değişikliği ile bu hastalığa karşı ödenecek tazminatlar için laboratuvar analiz şartı kaldırılarak sadece veteriner hekimlerin inisiyatifine bırakıldı. Bakanlığın burada laboratuvar analiz şartını kaldırması, aşı skandalının ülke hayvancılığına verdiği zararın boyutunun kamuoyuna yansımalarının önüne geçmek hem de yoğun bir şekilde yaşanan hayvan ölümlerinden dolayı çiftçinin zararının hemen tanzim edilmek istenmesinden dolayı yapıldığı şeklinde yorumlandı.

Aşılar Nasıl Karıştı?

Söz konusu çiçek aşısı, Türkiye'de ikisi özel sektör birisi de Bakanlığa bağlı Pendik Veteriner Enstitüsü olmak üzere 3 yerde üretiliyor. Bakanlığa bağlı Pendik Veteriner Enstitüsü, talebi karşılayamadığı için özel sektörün ürettiği çiçek aşıları da kullanılıyor. Söz konusu karışım skandalı Şanlıurfa merkezli özel sektörden alınan aşılarla yaşanırken, firmadan alınan bütün çiçek aşıları seri numarasına göre incelenerek BVD karışımı çıkan aşıların hangi illerde kullanıldığı tespit edilmeye çalışılıyor.

Çiçek Aşısını Yaptırmayan Destekten Yararlanamıyor

Çiçek aşısı (LSD) ilkbaharda uygulanıyor ve Bakanlığın programlı ve zorunlu aşılardan. Her yıl ilkbaharda tüm hayvancılık işletmeleri tek tek ziyaret edilerek LSD hastalığına karşı koruyucu aşılama yapılıyor. LSD aşısı 3 aylıktan büyük tüm büyükbaş hayvanlara uygulanıyor. Hastalık büyükbaş hayvanlara sineklerle bulaşan, deride nodül ve yumrularla karakterize edilen, et ve süt veriminde azalma yanı sıra damızlık değerinde düşme ile beraber ekonomik kayıplara neden olan ihbarı mecburi bir durumdur. Hayvanları bu hastalıktan korumanın en etkin yolu aşılama ve sineklerle mücadele etmektir. Ayrıca büyükbaş hayvan sevklerinde Veteriner Sağlık Raporu almak ve buzağı desteğinden yararlanmak için yetiştiricilerin mutlaka çiçek aşısı yaptırmaları gerekiyor. Yine çiçek aşısı olmayan hayvanların bir yerden bir yere sevkine de kesinlikle izin verilmiyor.

PAHALI VE YAVAŞ İNTERNETİN GENÇLİĞİN KADERİ OLMASINA İZİN VERMEYECEĞİZ

Türkiye’de ilk kez 12 Nisan 1993 tarihinde kullanılmaya başlanan internetin bu yıl 29. yılının kutlanıyor. İnternetin 29. yılını coşkuyla değil ne yazık ki pahalılığın, yavaşlığın ve altyapı yetersizliklerinin gölgesinde ve her an zam gelebileceği korkusuyla kutluyoruz. Ama hiç kimse özellikle de gençler umutsuzluğa kapılmasın. Pahalı ve yavaş internetin bu ülkenin, en başta da gençlerin kaderi olmasına izin vermeyeceğiz.

Sabit Geniş Bant Kullanımında OECD’nin Gerisindeyiz

İnternete erişim bugün elektriğe, suya, gıdaya erişim gibi temel bir ihtiyaç ve zorunluluk. Zaten hatırlanacağı üzere 2016 yılında Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Konseyi interneti resmi şekilde temel insan hakkı olarak da tanımladı. Ancak ne yazık ki Türkiye’de internete, özellikle sabit genişbantta erişimde halen ciddi sıkıntılar yaşanmaktadır. Sabit geniş bant kullanımı ve kalitesi bakımından OECD ülkelerine kıyasla bir hayli gerideyiz. Türkiye’de nüfusa göre sabit genişbant yaygınlık oranı %21,4 iken OECD ortalaması %33,2’dir. Yine örneğin; evine ne mobil ne sabit, hiç internet girmemiş 2 milyona yakın hane bir tarafa, 2021 yılında sabit internete erişimi olmayan hane sayısı 9 milyon 374 bin olarak gerçekleşti.

21. Yüzyılın Demiryolu Ağı: Fiber

Fiber optik altyapı, 21. yüzyılın demiryolu ağı olarak tanımlanabilecek kadar önemli bir konu. Ancak Türkiye’deki fiber optik ağ altyapısının yetersizliğini sağır sultan duydu, AKP duymadı. Bugün sahip olunması gereken fiber optik kablo altyapısı en az 2 – 3 milyon km iken, Türkiye’nin 2021 4. çeyrek itibarıyla fiber uzunluğu yalnızca 471 bin km. Bunun da zaten yüzde 80’e yakını Türk Telekom’a ait.

İnternet erişim hizmetleri pazarına hakim en stratejik kurum Türk Telekom ise ne yazık ki sunduğu hizmetin kalitesi ya da altyapıya yaptığı yatırımlar ile değil filmlere konu olacak vurgun hikayesi ile gündemde. 2005’te bu ülkenin en stratejik, köklü kurumlarından birini yok pahasına, hiçbir telekom tecrübesi olmayan Suudi Oger grubuna peşkeş çektiler. Şirket kar payını aldı, kaynak bahanesiyle Osmanlı’dan kalan bakır kabloları, taşınmazları bile sattı. Turpu heybeye doldurdu, borcunu da, evine ne mobil ne sabit, hiç internet girmemiş 2 milyona yakın hanede yaşayan yurttaşlar da dahil olmak üzere, bu milletin sırtına yükleyip kaçtı. Altyapıya yapmadığı yatırımlar da yanına kar kaldı. Türk Telekom’un özelleştirilmesi AKP’nin tarihine kara bir leke olarak geçen bir soygun hikayesidir. Soyulan da yalnızca halkın cebi, Hazine’nin kasası değil. Yapılmayan yatırımlarla bu ülkenin geleceğidir.

Ülkenin geleceğidir diyoruz çünkü bütün araştırmalar ortaya koyuyor ki sabit genişbant kullanımında %10’luk bir artış GSYİH’de %0,25 ile %1,5’a varan bir artışa yol açmaktadır. Yalnızca ABD’nin pandemi döneminde dijital uçurumu daraltmak için genişbantta 94 milyar dolar yatırım yaptığı bilinmektedir.

Bağımsız Olması Gereken BTK İktidarın Vesayeti Altında

Öte yandan, telekomünikasyon sektörünü düzenleme ve denetleme fonksiyonunun bağımsız bir idari otorite tarafından yürütülmesi amacıyla kurulmuş olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) iktidarın vesayeti altında iken, telekomünikasyon sektörünün, dolayısıyla dijitalleşmenin, bilim ve teknolojinin gelişmiş ülkelerle güçlü bir şekilde rekabet edebilmesi mümkün değildir. BTK’nın bir an evvel her tür siyasi baskı ve dayatmadan uzak, gerçek ve tam bir bağımsızlığa kavuşturulması elzemdir. Aksi takdirde, ülkemizin internet karnesi günden güne, yıldan yıla kötüye gitmeye devam edecektir.

Türkiye’de 5GB’lık Bir Filmi İndirme Süresi 58 Dakika

Genişbantta yeterli altyapı yatırımlarının yapılmadığı, genişbant piyasasındaki rekabet eksikliğinin vatandaşa fatura edildiği istatistiklerle de doğrulanmaktadır.

Gelişmiş ülkelerle kıyaslandığında Türkiye'nin özellikle sabit internet hızında oldukça geride olduğu görülmektedir. İngiltere merkezli Cable şirketi tarafından yapılan bir çalışmaya göre, Türkiye internet hızında 224 ülke arasında 124. sırada yer almaktadır. Çalışmaya göre Türkiye'de 5 GB'lık, HD çözünürlükteki bir filmi indirmek için gereken süre 58 dakika 56 saniye iken, listenin başında yer alan ilk 5 ülkede indirme için gereken süre 5 dakikanın altındadır.

Global ölçekli Speedtest'in Şubat 2022 raporuna göre Türkiye sabit geniş bant internet hızında 180 ülke arasında 27.64 Mbps ile 102., mobilde ise 138 ülke arasında 31.93 Mbps ile 58. sırada yer almaktadır.

Avrupa Ülkeleri Arasında En Düşük İnternet Alım Gücü Türkiye'de

Yine başka bir çalışmaya göre, dünya genelinde 73. sırada yer alan Türkiye Avrupa ülkeleri arasında internet satın alınabilirliğinde en düşük puana sahip ülke konumundadır.

Buna rağmen, Türkiye'de gün geçmiyor ki haberleşme ve internet ücretlerine bir zam haberi gelmesin. Türk Telekom'un toptan hat kiralama ve port ücretlerine yüzde 70'e varan zam kararı BTK'nın kararıyla 2 ay ertelendi. Bizim de en başından beri takipçisi olduğumuz bu zam düzenlemesinin ertelenmesinde, oluşan yoğun kamuoyu baskısının etkisi büyük oldu. BTK oluşan baskıyla aldığı zam kararını Haziran ayında yeniden değerlendirmek üzere erteledi. Eğer zam kararı geri çekilmezse, ne yazık ki işletmecilerin maliyet artışının önümüzdeki günlerde internet kullanıcılarının cebine yansıtacak.

İKTİDAR, ÜLKEYİ YARI AÇIK CEZAEVİNE ÇEVİRDİ!

Türkiye; Avrupa Konseyi'nin tutuklu ve hükümlü istatistiklerinde Avrupa'da birinci, 49 konsey üyesi arasında ikinci sırada, yer alıyor. Avrupa Konseyi'nin tutuklu ve hükümlü istatistikleri, yargının, cezaevlerinin, tutuklu ve hükümlülerin sayısı ve içinde buldukları koşulların ağırlığı açısından Türkiye'nin Rusya'dan sonra ikinci sırada yer aldığını gösterdi. Yüz kızartıcı bu ikincilik, Rusya'nın Avrupa Konseyi üyeliğinden çıkarıldığı göz önünde tutulduğunda birinciliğe dönüşüyor. Türkiye'de, cezaevine girenlerin sayısı son 10 yılda yüzde 89 artmış!

Cezaevlerinde en fazla kişinin yattığı ülke 478 bin kişiyle Rusya olurken, Türkiye 271 bin cezaevi nüfusu ile ikinci sırada. Rusya'nın nüfusunun 144 milyon, Türkiye'nin ise 85 milyon kişi olduğu dikkate alındığında, cezaevi nüfusu açısından Türkiye'nin konumu daha da belirginleşiyor. Türkiye'de cezaevinde bulunan kişi sayısı Avrupa ortalamasının üç katından fazla! Sadece Avrupa ülkeleri açısından veriler esas alındığında Türkiye otomatik şekilde ilk sıraya yükseliyor.

İktidarın bugüne kadar çıkarttığı yargı reformu yasaları, açıkladığı yargı reformu strateji planı, insan hakları eylem planı vb. çalışmaları tamamıyla kâğıt üzerinde kaldı. Sadece Cumhurbaşkanına hakaret davalarından 100 binin üzerinde kişinin yargılandığı göz önünde tutulduğunda Türkiye'de yargının, cezaevlerinin, tutuklu ve hükümlülerin sayısı, insanların kolaylıkla suçlanması, hapse atılması vb. açısından vahim bir halde olduğunu söylemek yanlış olmaz.

NATO ABD VE RUS OLİGARKLARIN KİRLİ PARASI

NATO üzerinden ABD ve batılı ülkelerin Türkiye'ye yaklaşımında değişim gözlenirken, Biden yönetiminin attığı adımlar dikkat çekiyor. Türkiye'nin Washington Büyükelçisine göreve atandıktan 13 ay sonra Beyaz Saray'da randevu verilirken, ABD Dışişleri Türkiye'ye F-16 satışı için Kongre'ye mektup yazdı. İktidarın uzun süredir talep ettiği, ABD'nin ayak sürüdüğü ikili ortak stratejik mekanizmanın kurulduğu resmen açıklandı. Hemen ardından Türkiye'ye 'Rus oligarkların kirli paralarının havuzu olmama' uyarısı geldi!

Rusya-Ukrayna savaşının bölgemizde ve dünyada yeni koşulların ve dengelerin ortaya çıkmasına ortam hazırlayacağını daha önce de vurguladım. Savaşın iki tarafla diyalog kanalları açık olan, ikili ilişkileri ileri düzeyde bulunan Türkiye bu avantajını olumlu yönde değerlendirirse, ağırlığının ve saygınlığının artacağını ifade ettim. Rusya'nın 24 Şubat'ta başlattığı Ukrayna işgali hamlesi 1,5 ayı bulurken, şu ana kadar taraflar arasında en ciddi üst düzey diyalog ve resmi müzakereler Antalya ve İstanbul'da Türkiye sayesinde gerçekleşti. ABD yönetimi Rusya-Ukrayna savaşını, uzun süredir dünyanın çeşitli bölgelerinde cihatçı terör örgütleriyle koalisyon halinde mücadele misyonu yürüten NATO'nun güçlendirilmesi, yeniden tasarlanması, görev kapsamının ve etkinliğinin genişletilmesi için fırsata dönüştürdü. Başta Almanya ve İngiltere olmak üzere Avrupalı müttefiklerin NATO'ya mali ve askeri katkılarının artırılması yanında, kendi ordularının da silah gücünün artırılması, Avrupa ülkelerinin ordularının ABD'nin yeni silahlarıyla donatılarak takviye edilmesi adımları peş peşe geldi. Bu süreçte iki tarafla diyalog ve aktif tarafsızlık pozisyonunda kendisini konumlandıran, buna karşılık Rusya yaptırımlarına

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

katılmayan Türkiye'ye yönelik ABD ve AB yaklaşımlarında da ağırlıklı 'NATO müttefikliği' ekseninde yakınlaşmalar yaşanmaya başladı.

İktidar özellikle S-400 yaptırımları ve buna bağlı olarak Türkiye'nin F-35 savaş uçağı projesinden çıkarılması üzerine S-400'lerin NATO müttefiklerini ve F-35 projesini etkilemeyeceğini dile getirerek konunun ikili mekanizma ile ele alınıp değerlendirilmesini, ayrıca kurulacak bu mekanizmada ABD-Türkiye arasındaki diğer gerginliklerin de müzakereler yoluyla ele alınarak çözümlenmesini istiyordu. ABD tarafı, S-400'lerden tümüyle vazgeçildiği ilan edilmedikçe yaptırımların devam edeceğini, Türkiye'nin F-35 projesine geri dönemeyeceğini savunuyordu.

Türkiye ayrıca F-35 savaş uçağı projesinden çıkarılmasının ardından hava kuvvetlerinin takviyesi için 40 adet yeni F-16 savaş uçağı alımı ve 80 adet F-16'nın da modernizasyonu için yaptığı girişimlerden bugüne kadar sonuç alamadı. Gerek Biden yönetiminin Cumhurbaşkanı Erdoğan'a mesafeli olması gerekse ABD Kongresi'nde Türkiye aleyhine yapılan engellemeler, F-16 satışını da S-400 yaptırımlarına endeksleyen karar tasarıları bu konudaki olumsuzlukları pekiştirdi.

Rusya-Ukrayna savaşı genelde NATO ve bölgesel dengeler özelde Türkiye-ABD ilişkilerinde yeni bir atmosferi ortaya çıkarttı. Türkiye-AB ilişkilerinde de bazı olumlu yansımalar görülse de AB üyelik müzakereleri, gümrük birliği ve vize serbestisi anlaşmaları açısından ciddi bir adım gelmedi. Avrupa Konseyi'nde ve AİHM'deki davalarda alınan kararların uygulanmaması, Türkiye hakkında ihlal prosedürü başlatılması vb. gerginlikler devam ediyor.

Karadeniz'deki savaşın ABD'nin Türkiye'ye yaklaşımında bazı değişikliklere zemin yarattı. Biden yönetimi özellikle Türkiye'nin NATO misyonu ve bölgesel konumuna vurgu yaparak yeni adımlar attı. Atılan adımlarda Türkiye'nin NATO müttefikliğinin özellikle vurgulanmasını, Başkan Biden'ın kendi iç kamuoyuna ve uluslararası topluma karşı Türkiye ile ilgili demokrasi, insan hakları, hukuk devleti vb. alanlardaki rezervlerini, eleştirilerini muhafaza ettiği şeklinde değerlendirmek olanaklı.

Geçen hafta ABD-Türkiye Stratejik Mekanizmasının kurulduğu ve çalışmaya başladı. 13 ay önce Washington Büyükelçiliğine atanan ancak bugüne kadar güven mektubunu sunamayan Murat Mercan'a randevu verildi ve Beyaz Saray'da Biden tarafından kabul edilerek güven mektubunu sundu.

Bir başka önemli adım ise ABD Kongresine yazılan F-16 mektubu. ABD Dışişleri Bakanlığı Türkiye'ye F-16 satışına ve modernizasyonuna karşı çıkan Kongre'ye yazdığı mektupta NATO müttefiki Türkiye'nin hava savunmasının güçlendirilmesi ve NATO'nun gücüne de katkı sağlanması doğrultusunda Türkiye'ye F-16 uçağı satışına ve mevcut F-16'ların modernizasyonuna olumlu bakıldığı bildirildi.

Mektupta Ukrayna savaşıyla birlikte bölgede NATO'nun ve müttefik ülkelerin güçlendirilmesi ve Türkiye'nin hava savunmasında doğabilecek boşluğun giderilmesinin büyük önem kazandığı, ayrıca Türkiye'nin barış ve ateşkes müzakerelerini kolaylaştırıcı bir rol üstlendiği kaydedildi.

✓ Biden yönetiminden Kongreye gönderilen bu tavsiye mektubu ve içeriğinde yer alan olumlu görüşler sonrasında ABD Kongresinden F-16 satışı ve modernizasyonuna onay çıkması ihtimali yükseldi.

İkili stratejik mekanizmanın işlemeye başlamasıyla bu süreçlerin daha da hızlanması beklenebilir. Ancak S-400 ve F-35 başlıklarında olumlu ilerleme sağlanması, özellikle Rusya-Ukrayna savaşı sürerken ABD yönetiminin S-400 yaptırımlarını kaldırmasının söz konusu olamayacağı söylenebilir. Bunun yanı sıra ABD yargısında devam eden Halkbank ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın korumalarıyla ilgili davalar için Biden yönetiminin yargıya Türkiye lehine müdahale etmesini beklemek de gerçekçi olmaz.

ABD yönetiminin bir yandan Ukrayna-Rusya savaşının ortaya çıkarttığı zorunluluklar ve Türkiye'nin dışarıda bırakılmasının yaratacağı olumsuzlukları gözeterek bu adımları attığını, ikili stratejik mekanizmanın sorunları zamana yaşmak dışında bir fonksiyonunun olmayacağını düşünüyorum. F-16 satışı ve modernizasyonunun en az 7-8 milyar dolarlık bir parasal boyutunun olduğu dikkate alındığında, ABD yönetiminin Yunanistan'a, Almanya'ya milyarlarca dolarlık F-35 satışın onay vermesi gibi Türkiye'ye F-16 satışından Amerikan şirketlerinin ve ekonomisinin elde edeceği kazancı da hesap ettiğini ifade etmek yanlış olmaz.

S-400 satışıyla NATO üyesi Türkiye üzerinden NATO'da çatlaklar yaratma stratejisi izleyen Putin ile Cumhurbaşkanı Erdoğan arasındaki ikili ilişkilerden ve Türkiye-Rusya yakınlaşmasından rahatsız olan ve Türkiye'ye yaptırım uygulayan ABD yönetimi, şimdi Rusya-Ukrayna savaşıyla yalnızlaştırarak adeta tecrit ettiği Rusya ve Putin'e karşı Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Türkiye'yi yeniden NATO'ya, batı blokuna döndürme yolunda. Ancak Biden yönetimi Türkiye ile atılan adımların NATO ve askeri müttefiklik kapsamında olduğunu sıklıkla gündeme getiriyor. Bazı beklentilerinin ve rezervlerinin olduğu yönünde mesajlar veriyor. Geçen hafta

Ankara'ya gelen ABD Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Marisa Lago'nun açıklamalarını bu çerçevede görmek gerek. **Müsteşar Lago**, ABD'nin ve AB'nin yaptırım listesine aldığı Rus oligarkların Türkiye'ye yönelmesi, yatlarını Türk limanlarında demirlemesi, servetlerini Türkiye'de park ederek yaptırımları delme olasılığı konusunda bir dizi uyarı sıraladı. Türkiye'nin dikkatli olması ve Rus oligarkların kirli parası için havuz olmasına izin vermemesinin çok önemli olduğunu ilettiler.

Savaşın ortaya çıkarttığı yeni konjonktürü göz önünde bulundurarak Türkiye'nin NATO'daki ve bölgedeki önemini, ağırlığını yeniden masaya koyan ve bu yönde adımlar atan ABD yönetimi, Rusya yaptırımları ve oligarklar konusunda Türkiye'nin tarafsız kalmasına, uzun süre sessiz kalmayabilir. ABD'li yetkililerin hemen ardından Ukrayna'nın Ankara Büyükelçisi Vasil Bodnar'ın 'Türkiye'nin Rusya karşı yaptırımlara katılmamasından ve Rus oligarklar için güvenli liman haline gelmesinden rahatsız olduklarını, memnuniyet duymadıklarını' belirterek, Türkiye'nin Rusya ile ilişkilerini kısıtlamasını beklediklerini ancak Türkiye'nin egemen bir ülke olarak alacağı kararlara saygı duyacaklarını söylemesi, Türkiye'ye karşı benzer taleplerin yakında daha da yükseleceğini gösteriyor.

Biden yönetiminin attığı yeni adımlarda resmi ve kurumsal kanalları, dışişleri, savunma, ticaret bakanlığı yöneticilerini devreye sokması, Biden'ın Cumhurbaşkanı Erdoğan ile doğrudan diyaloga girmemesi, geçen ay yapılan NATO zirvesinde ikili görüşme randevusunun gerçekleşmemesi, kanımca Biden'ın Cumhurbaşkanı Erdoğan ile mesafeli olmayı sürdüreceğinin göstergesi. NATO müttefikliği çerçevesine oturtulan yeni ilişki sürecinin ve F-16 mektubunun yanında Rus oligarklarla ilgili uyarıların eş zamanlı dile getirilmesi, dikkat çekici!

EL İYİSİ ERDOĞAN'IN TUNUS HAMLESİNİN SAMİMİYETSİZLİĞİ

Tunus'taki gelişmeler hakkında Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yaptığı açıklamalar, bu ülkeyle yeni bir krize neden oldu. Tunus, içişlerine müdahale iddiasıyla Türkiye'yi protesto etti. Türkiye'de Meclisi, yargıyı, anayasa ve yasaları, muhalefeti yok sayan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Tunus'ta demokrasi, parlamento, anayasa ve hukuk devleti savunucusu kesilmesi, oldukça samimiyezsiz ve çelişkili görünüyor!

İktidar, bazı ülkelerle başlattığı 'normalleşme' girişimleriyle, bugüne kadar uygulanan dış politikanın normal olmadığını itiraf ediyor. Bir yandan bazı ülkelerle ilişkileri normalleştirmeye gayret ediyor diğer yandan ilişkilerin normal olduğu bazı ülkelerle de ilişkileri bozacak adımlar atıyor.

✓ İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri, Ermenistan, Mısır gibi ülkelerle başlatılan normalleşme girişimleri olumlu işaretler verirken, gerçekte normalleşme hamlesi bugüne kadar uygulanan dış politikanın 'anormal ve yanlış' olduğunun itirafı.

İktidar yanıtlarından dönerek sıkışmışlıktan, yalnızlıktan kurtulmaya, yıllardır Türkiye'nin çıkarına aykırı şekilde yürütülen dış politikadan U dönüşü yapmaya çalışırken, **eş zamanlı olarak zihniyette gerekli değişikliği yapamadığı için**, bu kez ilişkilerin normal sürdüğü bazı ülkelerle gerilimlere, sorunlara zemin hazırlıyor.

Dış politikanın yürütülmesinde zaman zaman üç hatta dört başlı bir yapı gözlenirken, Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Dışişleri Bakanının yanı sıra, Cumhurbaşkanlığı sözcüsü ve Cumhurbaşkanı İletişim Başkanı da devreye girerek Türkiye'nin dış politikası, ikili ilişkileri, güncel ve sıcak diplomasi sorunları üzerine görüş beyan ediyor, dünya medyasına Türkiye adına bağlayıcı beyanlarda bulunuyor.

Mısır ile normalleşme müzakerelerinde yakında önemli gelişmeler yaşanacağını açıklayan Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'na karşılık, Tunus'ta yaşanan son gelişmeler konusunda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yaptığı açıklamalar ve kullandığı ifadeler Tunus ile gerginliğe neden oldu.

Tunus'ta bir süredir devam eden siyasi gerginlikle hükümeti değiştiren, haklarında yolsuzluk ve rüşvet iddiaları olan bakanlar ve milletvekilleri için soruşturmalar başlatan Cumhurbaşkanı Kays Said, geçen yıl temmuz ayında çalışmalarını askıya aldığı Temsilciler Meclisi üyesi milletvekillerinin bir kısmının düzenlediği çevrimiçi meclis oturumunu "darbe girişimi" olarak nitelendirip parlamentoyu feshetti. Milletvekillerinin yarısından fazlasının katıldığı oturumda, Said'in meclisin çalışmalarını askıya alan ve dokunulmazlıkları kaldıran kararlarının iptali için sunulan bir yasa tasarısı kabul edildi. Oturumun ardından Tunus terörle mücadele birimleri, İhvan çizgisindeki El Nahda partisinin genel başkanı ve aynı zamanda Meclis Başkanlığı görevinde bulunan ana muhalefet lideri Raşid Gannuşi ve diğer milletvekillerini ifadeye çağırdı. Kays Said'in bu adımları bazı kesimlerin tepkisine ve protestolara yol açtı. Baştan beri Said'e destek veren Tunus'un en büyük demokratik kitle örgütü ve etkili kurumlardan 1 milyon üyeli İşçi Sendikaları Konfederasyonu da siyasilere yolsuzluklarının ortaya çıkartılmasını ve bir an evvel ülkede seçime gidilmesini istedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Kays Said'in parlamentoyu feshetme kararı üzerine yaptığı açıklamada Tunus Cumhurbaşkanı'nı sert ifadelerle eleştirerek demokrasi, hukuk, anayasa ve yasalara uyma, en kısa sürede seçime gitme çağrısı yaptı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, Tunus'taki gelişmeleri demokrasinin lekelenmesi olarak gördüğünü, seçilmişlerin bulunduğu Meclis'in feshi, Tunus'un geleceği açısından düşündürücü olduğunu belirtti.

Türkiye'de milletin seçilmiş vekillerinin temsil edildiği meclisi devre dışı bırakan, ülkeyi gece yarısı çıkarttığı Cumhurbaşkanı kararlarıyla yöneten, TBMM'de muhalefetin söz hakkını kısıtlayan, muhalefetin gündeme getirdiği her öneriyi, yasa teklifini, araştırma taleplerini reddeden, Anayasa Mahkemesi ve AİHM kararlarını tanımadığını ilan eden bir iktidarı tek başına sürdüren Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın, Tunus'ta demokrasiyi, parlamentoyu, halk iradesini sahiplenmesi, demokratik meşruiyeti gündeme getirmesi ne kadar ciddi ve samimi?

Tunus halkının iradesine darbe eleştirisinde bulunan Cumhurbaşkanı Erdoğan,

✓ Seçilmiş belediye başkanlarının yetkilerini ellerinden almak, icraatlarını engellemek için Cumhurbaşkanlığı kararlarıyla seçilmişlerin yetkilerini atanmış bakanlarına aktarıp, seçilmiş bakanları atanmış bakanlar eliyle görevden alıp yerlerine kayyum atamadı mı?

Cumhurbaşkanı seçiminde itiraz edip mühürsüz oyları geçerli saydıran, İstanbul seçimlerinde aynı zarftan çıkan dört oydan üçünü geçerli birini geçersiz saydırmak için itiraz edip seçmen iradesine darbe yaparak seçim tekrarlatan AK Parti'nin Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan değil miydi?

✓ Ana Muhalefet Liderinin kendisi hakkında konuşmasına karşı mahkemeden tedbir kararı çıkartan, hapisle cezalandırılmasını isteyen kim?

Cumhurbaşkanı Erdoğan keşke Tunus için söylediklerinin, talep ettiklerinin, demokrasi ve halk iradesine, meclise saygı, seçilmişlerle atanmışlar konusundaki ifadelerinin milyonda birini kendi ülkesi ve halkı için söylese ve yapsa!

✓ Demokrasiyi menzile varınca inilecek bir tramvay olarak gören bu siyasi zihniyet Tunus'a demokrasi dersi vermeye çalışarak kendi ülkesindeki otokrat tavrının üzerini örtemez.

✓ O yüzden kimse de ciddiye almaz.

Tunus Dışişleri Bakanlığı, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ifadelerini "Tunus'un iç işlerine ve egemenliğine kabul edilemez bir müdahale" diye nitelendirerek Türkiye'yi protesto ettiklerini açıkladı.

Tunus Dışişleri Bakanı Osman Cerendi, resmi twitter hesabından yaptığı açıklamada, konuyla ilgili olarak Türk mevkidaşı Mevlüt Çavuşoğlu'yla bir telefon görüşmesi gerçekleştirdiğini, Türkiye'nin Tunus Büyükelçisi Çağlar Fahri Çakıralp'ın bakanlığa çağrılarak kendisine verilen notada Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yorumlarının Tunus tarafından reddedildiğinin bildirildiğini paylaştı.

Şeriatla yönetilen Suudi Arabistan ile normalleşmek, para ve kredi sağlamak için Gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayetinin dava dosyasını cinayetin faillerine devretme kararı alan iktidarın, Tunus'ta demokrasiye, seçilmişlere ve halk iradesine saygı çağrısı yapması, inandırıcı değildir. Gayriciddi ve samimiyetsizdir. İhvanı-İslamcı El Nahda Lideri Raşid Gannuşi'ye siyasi destek gösterisinden ibarettir. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Dışişlerini Bakanlığını yok sayan ve zora sokan bu tavrı, **dış politikada ve Türkiye-Tunus ilişkilerinde yeni bir gerginliğin kapısını aralayacaktır!**

TÜRKİYE İLE MACARİSTAN ARASINDAKİ FARKLILIKLAR YANDAŞ MEDYAYI VE İKTİDARI ÜZERİ

Macaristan'da 12 yıldır iktidarda olan Viktor Orban'ın, 6 muhalefet partisine karşı seçimi kazanması üzerine Türkiye siyaseti ile benzerlikler kuruluyor. İktidar medyası seçim kazanmış gibi manşetler atıyor. Oysa Türkiye ile Macaristan arasında farklılıklar söz konusu. Aday seçiminde yapılan yanlışlık ve kararsızların oyları Orban'a seçim kazandırdı. Önemli olan gemiye anketle kaptan aramak değildir, gemiyi sağ salim limana ulaştırarak kaptanı bulmaktır!

Seçim öncesinde yapılan anketlerde Orban ve Muhalefet İttifakı arasındaki oy farkı düşük görünürken, seçimlere iki hafta kala Orban 2 puan öne geçmişti. Son anketlerde muhalefetin oyu yüzde 36, Orban'ın oyu yüzde 41 olarak görünüyordu. Anketlerde muhalefetin oyu seçim sonuçlarıyla hemen hemen doğrulanırken, Orban'ın yüzde 53 olan oyuyla ilgili tahminlerde ciddi yanılma ortaya çıktı. Kanımca bunda kamuoyu

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

araştırmalarında yüzde 16 oranında görünen kararsız seçmen sonucun belirlenmesinde ve Orban'ın kazanmasında etkili oldu.

Muhalefet, 2019 Ekim ayındaki yerel seçimlerde yaptığı ittifak ile Orban'ın adayına karşı Budapeşte Belediye Başkanlığını kazanan Gergely Karacsony'yi değil, Budapeşte'nin banliyölerinden Hodmezövasarhely ilçesinde yine Orban'ın partisine karşı belediye seçimini kazanan Peter Marki-Zay'ı tek aday olarak belirledi. Beklentiler Karacsony'nin muhalefetin ortak adayı olması yönünde idi. Altı partinin aralarında anlaşamaması nedeniyle aslında seçimi kazanması daha yüksek ihtimal olarak görünen ve daha önce de Orban'a karşı çantasında bir seçim zaferi olan Karacsony değil, üzerinde uzlaşma sağlanan Marki-Zay aday gösterildi. Yine muhalefet partileri her seçim bölgesinde adaylarını kamuoyu yoklamaları ve kendi aralarında yaptıkları ön seçimde en çok oyu alan isimler olarak belirledi. Bu aday belirleme yönteminin yanlış olduğu muhalefetin güçlü olduğu pek çok yerde Orban'ın adaylarının ciddi oy farklarıyla seçilmesiyle ortaya çıktı.

3 Nisan seçimlerinden yüzde 53 oyla ve mecliste anayasayı değiştirecek çoğunlukla çıkan Viktor Orban'ın karşısında muhalefetin oyunun yüzde 35'te kalması, muhalefet ittifakında en sağdan en sola kadar taban tabana zıt farklı siyasi görüşleri benimseyen partilerin yer alması nedeniyle, belirlenen ortak adaylara diğer partilerin seçmenlerinin oy vermediğini, ittifakın ve adayların parti tabanlarında tam olarak hazmedilemediğini, önemli sayıda muhalefet seçmeninin sandığa gitmediğini gösteriyor. Muhalefet ittifakının bir başka handikabı ise ortak aday **Peter Merki-Zay'ın Orban'ın partisinden Fidesz'in eski üyesi olması**. Seçmen, Orban ile aynı partide uzun yıllar siyaset yapan ve daha sonra ayrılarak muhalefetin adayı olan **Marki-Zay yerine aslını, yani Orban'ı tercih etmeye yöneldi**.

Macaristan'da Orban yönetimi ile Türkiye arasında paralellikler kurulacaksa Orban'ın yaptığı;

- ✓ Anayasa değişiklikleriyle yargı bağımsızlığının ortadan kaldırması,
- ✓ Medyayı kontrol ve baskı altına alması,
- ✓ Seçim yasasını sıkça değiştirmesi,
- ✓ AB karşıtlığı, popülist ve otokrat yönetim anlayışı,
- ✓ Kamu ihalelerinin şeffaf olmaması, yakınlarına yüksek tutarlı kamu ihalelerini dağıtması, hakkındaki yolsuzluk iddialarının meclis ve yargıda soruşturulamaması vb. örnekler verilebilir.

Viktor Orban 12 yıllık iktidarı boyunca, 10 milyonluk Macaristan'da çok derin toplumsal ayrışmalara ve karşıtlıklara yol açtı ve bunlardan nemalandı. **Orban'ın karşısındaki muhalefet ittifakının en büyük yanılgısı**, tüm seçim stratejisini ve kampanyasını **'Orban karşıtlığı ve eleştirisi'** üzerine kurarak yaptı. Mevcut tabloyu nasıl düzelteceği, ülkeyi daha iyi bir noktaya, daha ileri bir demokrasiye nasıl taşıyacağı konusunda ortaya bir program koyamadı. Demokratikleşme ve ekonomi alanında güven verici bir program sunamadı. Bunun yanında Orban iktidara geldiğinden bu yana **Macaristan'daki ekonomik tabloda iyileşme sağladığını** görmek gerek.

	TÜRKİYE		MACARİSTAN	
	2012	2021	2012	2021
MİLLİ GELİR	878 Milyar USD	803 Milyar USD	128,5 Milyar USD	181 Milyar USD
KİŞİ B. DÜŞEN MG.	11.675 USD	9.539 USD	12,935 USD	18,527 USD
İŞSİZLİK	%8,4	%12 %11,4 (01. 2022)	%10,6	%4,1 %3,8 (02. 2022)
YILLIK ENFLASYON	%6,16	%36,08 %61,1 (04. 2022)	%4,9	%4,8 %8,5 (03. 2022)

İşsizliğin azalması, kişi başı milli gelir ve refahın artması, enflasyonun aynı düzeyde seyretmesi yanında AB üyeliğinin sağladığı olanaklar ve AB fonlarıyla milli gelirin artırılması, sosyal yardım ve desteklerin yaygınlaştırılması ve her seçimde seçim yasasını değiştirmesi sayesinde üç dönem üst üste seçim kazandı. 3 Nisan seçimleri öncesinde temel gıda maddelerinin fiyatlarının sabitlenmesi, ailelere yüklü tutarda vergi iadesi yapılması, emeklilere birer maaş ikramiye ödenmesi, elektrik ve doğalgaz faturalarına nakdi destek verilmesi, kırsal kesime çok ciddi parasal hibe destekleri akıtılması gibi uygulamalar devreye sokuldu. Orban kırsal kesimlerden çok oy topladı. Ancak bunların sürdürülmesinin olanaksızlığı ve Macaristan hazinesinin ciddi bir darboğaza girdiğine ilişkin belirtiler seçimin hemen sonrasında ortaya çıkarken, Orban hükümeti radikal kemer sıkma politikalarına yönelmek ve yüklü zamlar yapmak zorunda!

Oysa Türkiye’de, 2018’de geçilen yönetim sisteminden bu yana giderek ağırlaşan bir ekonomik kriz yaşanıyor. Buna rağmen ekonomik krizin iktidarı nasıl olsa değiştireceği gibi bir yanılsama ve rehavet içinde değil. Türkiye’de Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem’e geçiş için bir araya gelen altı parti öncelikle bu konudaki siyasi taahhütlerini liderlerin imzasıyla kamuoyuyla paylaştı. Şimdi, Türkiye ekonomisinin içine düşürüldüğü ağır ekonomik kriz tablosundan çıkış yanında, iktidar ittifakının seçimlere, sandıklara müdahale amaçlı yaptığı değişikliklere karşı alınacak önlemler, yapılacak iş birliği ve seçim organizasyonları konusunda ortak çalışmalar yürütülüyor. **Millet İttifakı ve birlikte çalıştığı diğer partilerin yaklaşımı**, Macar muhalefeti gibi sadece Erdoğan karşıtlığı değil. Liderlerin düzenli buluşmaları ve ortak çalışma gruplarıyla ekonomide, dış politikada, eğitimde, gençlere ve kadınlara dönük adımlarda vb. her alanda topluma taahhüt edilecek ortak ilkeler oluşturularak peş peşe paylaşılacak. Öncelikli hedef,

- ✓ Tek kişilik yönetim sistemini demokratik parlamenter sistemle, özgür toplumla, bağımsız yargı ve hukuk devletiyle, çok sesli sansürsüz özgür medyayla değiştirerek dönüştürmek.
- ✓ Toplumda kamplaşma-ayırışma-karşıtlığı sonlandırarak, kardeşlik-barış-huzur ortamını tesis etmek.
- ✓ Şeffaf yönetim, şeffaf ve hesap verebilir bütçe, siyasi etik ve ahlak düzenini hayata geçirmek. TBMM’ye eski saygınlığını kazandırmak.
- ✓ Devlette kayırmacılığı, partizanlığı, liyakatsizliği, adaletsizliği sonlandırmak. Tüm komşu ülkelerle ve dünyayla barışık saygın, onurlu bir dış politikayla ulusal çıkarları en üst düzeyde güvence altına almak.
- ✓ Tüm bunları ortak akılla ve altı partinin liderlerinin, örgütlerinin, seçmenlerinin ve tüm toplumun sahipleneceği bütüncül bir programla ortaya koyup, eylem planı ve icraat takvimiyle birlikte toplumsal-siyasal taahhüt belgesine dönüştürerek herkesin neler yapılacağını bilmesini, inanmasını, güvenmesini sağlamak.
- ✓ Bu toplumsal taahhütnameyi hayata geçirecek ortak adayı en geniş toplumsal kesimlerin tüm parti seçmenlerinin desteğini alacak şekilde tam mutabakatla belirleyip, seçimlerde kazanmasını sağlamak.

Ortak adayı, geminin emanet edileceği kaptanı belirlerken; **anketlerden çıkan değil gemiyi sağ salim limana ulaştıracak kaptanı bulmak**, önemli. Macaristan-Türkiye arasında kurulmaya, gündeme taşınmaya çalışılan benzerlikler gerçeklerle örtüşmediği gibi, bizim ortaya koyacağımız ittifak stratejisi ve aday profili, **Orban üzerinden zafer senaryoları yazanları hüsrana uğratacak ve yaptıkları hesapların tepe taklak olmasına yol açacaktır!**

HÜKÜMET EVE DELİ, ELE İYİ

Türkiye sadece hayat pahalılığını, işsizliği ve yoksulluğu değil artık açlığı ve sefaleti konuşmaya başladı, eve deli, ele iyi bir hükümet ülkemizi yönetiyor. Kendi vatandaşını unutan, çocuklarımızın karnını doyuramayan, ailelerin feryatlarını duymayan, gençlerimizin bir ev, bir araba alabilme umudunu elinden çalan bir hükümet bu ülkeyi yönetiyor.

Gündemde; çarşıda, pazardaki yangın, özellikle evlatlarımızı ezip geçen işsizlik, ülkede artan sefalet ve dış politikadaki gelişmeler var. Hızla artan enflasyon, yüksek işsizlik, ülkemizde görülmemiş bir sefalete sebep oldu. Olmaya da devam ediyor. Ülkede yoksulluğu ve yoksunluğu geçtik, artık açlık başladı. İnsanlarımız öğün atlamaya, pazardan topladığı kırık marul yapraklarıyla, öğün geçirmeye çalışıyor.

Eve deli, ele iyi bir hükümet ülkemizi yönetiyor. Kendi vatandaşını unutan, çocuklarımızın karnını doyuramayan, ailelerin feryatlarını duymayan, gençlerimizin bir ev, bir araba alabilme umudunu elinden çalan bir hükümet bu ülkeyi yönetiyor.

Türkiye’yi Açık Hava Mülteci Kampına Çevirdiniz

Dün Polis Teşkilatı’na verdiği iftarda saray, sığınmacı akınına rağmen, Türkiye’nin dünyanın en huzurlu ülkesi olduğundan bahsetti. Siz emperyal güçlerin Ortadoğu’da çıkarttığı, ateşini besleyip, büyüttüğü savaşlardan kaçanların yükünü, milletimizin sırtına yıktınız. Avrupa’ya geçmek isteyenlerin önünü kesmek için, 3-5 milyar Avro karşılığında Geri Kabul Anlaşması imzaladınız. Türkiye’yi, açık hava mülteci kampına çevirdiniz. Bugün ülkemizde, Suriye, Irak ve Afganistan başta olmak üzere, Ortadoğu ülkelerinden gelen 5 milyon sığınmacı var. Bu sığınmacılar için milletin kesesinden, 50 milyar dolardan fazla para harcadınız.

Ülkede İŞİD Militanları Fidyeye Topluyor, Saray Huzurdan Bahsediyor

Ülkede İŞİD militanları fidye topluyor. Siz “huzurdan” bahsediyorsunuz. Buradan tekrar söylüyoruz: CHP iktidarında Ortadoğu Barış ve İşbirliği Teşkilatını kuracağız. Ülkemizdeki Suriyelilerin, güvenli bir şekilde

ülkelerine gitmesi için masaya oturacağız. Ve onları en geç iki yıl içerisinde, ülkelerine yolcu edeceğiz güven içinde. Bu lafları bırakın, üç yıl önce polisimize söz verdiğiniz 3600 ek göstergeyi önce bir halledin. Sığınmacılar faslına ondan sonra gelirsiniz.

Orta Gelir Tuzağını Konuşuyorduk, Şimdi Orta Geliri Konuşamıyoruz

Saray ve şürekâsı eve deli, ele iyi olmakta sınırdan tanımıyor... Ülkemizde korkunç bir hayat pahalılığı milletimizi eziyor, o kalkmış Avrupalılara üzüyor. “Avrupa’da durum çok kötü” diyor. Bugün büyük şehirlerimizde tek çocuklu bir ailenin, kira, fatura, mutfak masrafından oluşan toplam temel giderleri, 13-14 bin liraya çıktı. Sarayın kibirlisi bunun farkında bile değil. Ülkemizi o kadar kötü yönetti ki, 20 yıl önce tek bir yüzükle iş başına geldiğinde, çeyrek altın 27 liraydı. Şimdi millet 27 liraya bir kilo yeşilbiber alamaz hale geldi. Bundan birkaç yıl önce orta gelir tuzağını konuşuyorduk, şimdi bıraktık tuzağını, orta geliri bile konuşamıyoruz.

Oynamayı Bilmeyen Gelin Yerim Dar Der

Saray’ın kibirlisine göre, geçen yıl Ağustos ayında enflasyon düşmeye başlayacaktı. Düşmekten vazgeçtik, enflasyon son 20 yılın en yüksek seviyesine çıktı. Faiz sebep, enflasyon sonuç dedi bizi enflasyonun şampiyonlar liginde, dünya altıncısı yaptı. Her şeyi eline yüzüne bulaştırdı. Bir de Nebati Bakanı var, ne söylese tutmuyor. Önce “Enflasyon Ocak’ta pik yapar, sonra düşer” dedi, tutturamadı. Sonra “Nisan’da yüzde 50’nin altında enflasyon pik yapar” dedi onu da tutturamadı. Sonra bir kere daha fikrini değiştirdi, “Yaz aylarında düşer” dedi onu da tutturamayacağını anladı. Ne yapsa, olmuyor. Merkez Bankası’nın arka kapısından dövizleri satıyor. Türk Lirası mevduatları dövize endeksliyor. Ama enflasyonda şahlanmaya devam ediyor. Önce; son günlerde “Enflasyon yılsonunda makul bir seviyeye gelir” dedi. Ama o makul seviye nedir hiç söylemedi. Sonra söylemediği bu makul seviyeden önce vazgeçti. Dün “Enflasyon Aralık ayından itibaren, düşmeye başlayacak” diyordu. Bugün yeniden Mardin’de makul seviyeyi tedavüle soktu. “Oynamayı bilmeyen gelin, yerim dar dermiş.” Nebati Bakanın hali tam da bu. “Enflasyonla nasıl mücadele edilir bilmiyorum” demeye, bir türlü dili varmıyor. Onun yerine türlü çeşitli bahaneler uyduruyor. Enflasyon, baz etkisiyle kendiliğinden gerileyecekse, siz o koltuklarda niye oturuyorsunuz?

Cari Fazlayla Enflasyon Düşürme Modeli İflas Etti

Reislerinin yaptığı hatalar nedeniyle hortlayan hayat pahalılığının tüm yükünü milletin üstüne yıkmaya karar vermişler. Ne diyorlardı? Bizim cari fazlayla enflasyonu düşürme modelimiz var. Ne oldu bu cari fazlayla enflasyonu düşürme modeli? Bugün itibarıyla iflas etti. Bugün Şubat ayı ödemeler dengesi rakamlarını açıkladılar. Bu yılın ilk iki ayında cari açık 12,1 milyar dolar olmuş. Tarihimizde ilk iki ayda, böyle bir cari açık vaki değil. Bu bir rekor! “Faiz düşecek, rezerv artacak” diyorlardı. İlk iki ayda resmi rezervler 3,2 milyar dolar erimiş.

Saray Sayesinde Bir Nesli Kaybediyoruz

İşte bu safasatlarla, milleti hayat pahalılığının altında, ezim ezim ezdiler. Bu ülkenin çocuklarını aç bıraktılar, bırakıyorlar. Gençlerinin umutlarını çaldılar çalıyorlar. Yetersiz beslenme, çocuklarımızda gelişme sorunlarına neden oluyor. Bugün ülkemizde her dört çocuktan birinin kilosu çok düşük... Her beş kız çocuğundan dördü, her dört erkek çocukta üçü kansızlık rahatsızlığı çekiyor. Çocuklarda kansızlık Avrupa’nın 4 katı. Bu iktidar sayesinde, bu hükümet sayesinde, saray sayesinde bir nesli kaybediyoruz. Öyle bir nesli kaybetmek kolay değil. Bu kaybın telafisi bir yıl değil, üç yıl değil, beş yıl değil... Yıllarca bir nesil boyu sürüyor.

Sarayın Atanmış Yardımcısı Şov Peşinde

Ülkemizin önündeki en önemli sorun, yoksulluk nedeniyle açlık, iyi beslenmeme, sağlık sorunları. Genel Başkanımız bu sorunlara dikkat çekmek için, “İktidarsan muktedir olacaksın, onu bunu bırakacaksın, bu işi çözeceksin” demek için, yani milletin çektiklerini duyurmak için, Et ve Süt Kurumu’na gitti. Ama Saray ve Şürekâsı, sorunun kendisine ve büyüklüğüne değil, randevu nereden alınacak ona takıldı. Sarayın atanmış yardımcısı da, işini yapacağına, boş boş konuşup, siyasi şov yapmaya kalktı. Beyefendi, sen seçilmiş siyasilere laf yetiştireceğine, atanmış bir memur olarak işine gücüne bakacaksın. Çocukların yatağa aç girmelerini önleyeceksin. Siz, sahurda menemen şovuna gittiği öğrenci evinde sucuk görünce, “Eee sucuk var, bir de şikayet ediyorlar” diyen AK Parti Grup Başkanvekilinin yaptığı şova bir bakın. “Millet sinemaya gidiyor, o zaman kriz yok” diyen sözde gazetecinin şovuna bir bakın.

Kendi Kokusuyla Sarhoş Olan Misk Keçisi

Hep söylüyorum, bunlar milleti unutmuş! Yankı odalarında oturmuşlar, sadece birbirlerinin söylediklerini duyuyorlar, adeta kendi kokusuyla sarhoş olan misk keçisi gibi, yaptıklarıyla böhülenip duruyorlar.

Sadece Yoksulluğu Değil, Artık Açlığı Konuşuyoruz

Milletimizi bir yandan enflasyon, bir yandan da işsizlik eziyor. Şubat ayına ait işsizlik verileri bugün yayımlandı. TÜİK 'in makyajlı verilerine göre; Türkiye'de resmi işsiz sayısı 3 milyon 579 bin kişi. Buna karşın, iş aramaktan vazgeçenler hesaba katıldığında işsiz sayısı 8 milyon kişi. Sözde yüzde 11 büyümeye rağmen, işsiz sayısı hala pandemi öncesi seviyesine düşmedi. İşsiz gençlerimizin sayısı ise hala bir milyonun üzerinde. 15-24 yaş arası her 5 gençten birisi işsiz. İşsizlikle hayat pahalılığı arasında ezilen gençlerimiz, artık kurtuluşu yurtdışında arar hale geldi. Bu ülkede insanlar, sadece işsiz değil, sadece yoksul değil... Artık açlığı, sefaleti konuşmaya başladı. Türkiye, işsizlik ve enflasyon oranlarının toplamından oluşan, Sefalet Endeksi'nde hem OECD hem de G-20 şampiyonu oldu. Bunlar ülkemizi dünyada en büyük 10 ekonomi arasına sokmaya söz verdiler, sözlerini tutamadıkları gibi, sefalet liginde de şampiyon yaptılar. Yoktan var edilen bu ülkede, insanları varlık içinde yokluğa mahkûm ettiler.

En karanlık işlerden biri Telekom özelleştirmesi

Eve deli, ele iyi Saray; milletimizin malını mülkünü ele peşkeş çekmekte de çok mahir. El iyisi Saray, Cumhuriyet tarihinin en karanlık işlerinden biri olan TELEKOM özelleştirmesinde Lübnanlılara, bizim tarlanın taşıyla bizim tarlanın kuşunu vurdurdu. Lübnanlılar, Suudilerle bir olup, TELEKOM'u borca batırıp çekip gittiler. Tüm bunlar olurken, devletin oraya atadığı TELEKOM yöneticileri, koltuklarında bardak gibi oturdular. Olanı biteni sessizce izlediler. Şimdi bu beyler nerede? Ben söyleyeyim, Sarayın atama Yardımcısı, Saray'ın önceki Genel Sekreteri, Sarayın bugünkü danışmanları o koltuklarda oturanlar. Tabi bu atanmış yardımcının özgeçmişine yazmaktan çekindiği, bir görev daha var. YİMPAŞ Yöneticiliği! YİMPAŞ'ın içinin boşaltıldığı, "Binlerce gurbetçimizin mağdur edildiği dönemde YİMPAŞ'ta görev yaptım" demek, belli ki beyefendinin işine gelmiyor.

Biz Söyledikçe Herhalde Zevk Alıyorlar

Şimdi bu zat, Saray yönetimin perişan ettiği milletimizi, bu karanlıktan çıkarmak için uğraşan, bunun için bir araya gelen altı muhalefet partisine, sahibinin sesi olup, ağzına geleni söylemiş. Olmadık hakaretler etmiş. Geçtiğimiz haftalarda önce Saray'ın atama İçişleri Bakanı, ardından Saray'ın kibirlisi, gelmekte olanın geldiğini görünce altı partinin birlikteliği hakkında ileri geri konuşmaya, atıp tutmaya başladılar. Biz "Ortaya attığınız bu zırvaları ispatlayın. İspatlayamazsanız, namertsiniz, alçaksınız, şerefsizsiniz, haysiyetsiniz" dedikçe. Anlaşılan bunlar zevk alıyorlar. Maksatları belli, "Söyle yalanı, bulunur inananı." Altı partiye dil uzatmaya cüret eden Saray Yardımcısına sesleniyoruz: "Bu safsataları ispatla! İspatlayamayan namerttir, alçaktır, şerefsizdir, haysiyetsizdir."

41 Ay Geçti Tank Ortada Yok

Eve deli, ele iyi saray ve şürekâsının, yabancılara peşkeş çektiği tek milli varlığımız TELEKOM değil. Sakarya Tank Palet Fabrikası... Milli ordumuzun en stratejik tesislerinden biriydi. Özelleştirildi, Saraya ilahi aşkla bağlı, eski Maocu ile Katar Ordusu ortaklığına peşkeş çekildi. Dönemin Savunma Sanayi Müsteşarı, Firma ile Altay Tankı için sözleşmenin imzalandığını, 9 Kasım 2018 tarihinde duyurdu. "İlk ALTAY tankı da 18 ay sonra Kara Kuvvetleri Komutanlığı'na teslim edilecek. Hayırlı olsun" diye açıklama yaptı. Yani tankın, en geç 2020 Haziran ayında ordumuza teslimi gerekiyordu. 2020'nin Haziranı geçti, 2021'in Haziranı geçti, 2022'nin Haziran'ı geliyor. Aradan 41 ay geçti, ortada tank falan yok. Ama bunlarda utanma da yok. Bir ay önce havuz medyasına, "Müjde... Güney Kore'den Altay tankına motor geldi" diye haber yaptırıldılar. Şimdi gelen motor ve aktarma sisteminde, sorunlar olduğu konuşuluyor. Tank hala ortada yok.

Yazık Oldu Ethem Efendi'ye...

Bu arada, Sakarya Tank Paletin peşkeş çekildiği, Erdoğan'a ilahi aşkla bağlı, çakma oligark, düz yolda teker patlattı. "AK Parti'nin, Amerika Birleşik Devletleri'nin desteği sayesinde başa geldiğini" itiraf etti, söyledi. "Yalanın dostu, gerçeğin düşmanı çoktur" derler... Bu samimi itirafın karşılığı, partisinden de ilahi aşkla bağlı olduğu reisinin sinesinden de, aforoz edilmek oldu. Oysa daha iki gün önce, bu çakma oligark fahri Dışişleri Bakanı gibi Rusya'ya gitmişti. Rus televizyonlarında, "Rusya ile S-500 yapacağız, 10-20 yıllık stratejiler geliştiriyoruz" diye açıklamalar yapmıştı. İki günde, Orhan Veli'nin şiirindeki gibi, "Kendi gitti, ismi bile kalmadı yadigâr..." Gerçekten de "yazık oldu Ethem Efendi'ye..."

Oligarkın Çakması Değil Sahisi Geliyor

Ama "Evin delisi, elin iyisi" Sarayın yeni dostları var. Hem de çakma değil, hakiki oligarklar... Oligarkların anavatanından, Rusya'dan ithal... Rusya'nın Ukraynayı işgal etmesinin ardından, Batının uyguladığı müeyyidelerden kaçmak için, Rus oligarklar dev yatlarını Türkiye'ye demirliyorlar. Umarız bu gidış bu ülkede, yeni Zarrab'ların zuhur etmesine yol açmaz. Birleşmiş Milletlerle, NATO ortaklarımızla bizi bir kere daha karşı

karşıya getirip, başka tavizler vermek zorunda bırakmaz. Sadece Oligarklar değil, parası pulu olan Ruslar, paralarını bavula koyup Türkiye'ye getiriyorlar. 250 bin doları nakit ödeyip, hem birkaç tane evi, hem de vatandaşlığımızı satın alıyorlar. Ne de olsa ev alana, Türkiye Cumhuriyeti kimlik ve pasaportu promosyon! Okyanusun öte yanında Kanada, kendi vatandaşlarını düşünerek, ev fiyatlarının artmaması için, ülkede yabancılara konut satışını 2 yıl süreyle yasaklamaya hazırlanıyor. Bizdeki Hükümet, "Batın geminin malları bunlar" diyerek, milletin malını yabancılara, bir de üstüne dumping yaparak satıyor. Şehit kanlarıyla sulanmış bu toprakların, ay yıldızlı kimliğini, pasaportunu mezada düşürdüler, haraç mezat satıyorlar! Sarayın herkese milliyetçilik dersi veren küçük ortağı da bunu seyrediyor. Böyle bir rezilliği bu ülke hiç görmedi.

Ev Almak Bu Ülkenin Vatandaşına Hayal

Vatandaşlarımız ev fiyatlarına yetişemiyor. Karı-koca çalışan bir aile için, artık ev almak hayal oldu. Ankara'da 150 metrekarelik bir evin ortalama fiyatı bir yılda 384 bin liradan, 832 bin liraya çıkmış. İstanbul'da aynı 150 metrekarelik ev, geçen sene 740 bin liraymış, bu sene 1 milyon 921 bin liraya çıkmış. Bunlarda ortalama fiyatlar. Semtine ve evin yaşına göre bu rakamlar üç, dört kat daha da artıyor. Ülkemizi başka ülkelerin vatandaşlarına peşkeş çektiler. Orta sınıfı bitirdiler. Birliğimizi, beraberliğimizi her gün biraz daha zayıflattılar, zayıflatıyorlar. Saray rejiminde, bu ülkede ev sahibi olma hakkı artık, sadece zenginlere, Ruslara, Körfez Şeyhlerine ait oldu. Bizim paramızı pul ettiler. Elin parasını bol ettiler.

Kendi Vatandaşına Ali Kıran Baş Kesen

Ev delisi ama el iyisi bu Saray zihniyeti, kendi vatandaşına Ali kıran, baş kesen! Mersin'de; "Öldük bittik, anamız ağladı" diyen çiftçiye, "Artistlik yapma, ananı da al git" diyen bunlar. Batman'da kadro isteyen taşeron işçilere, "Bir yerde çalışıyorsunuz, nankörlük yapmayın" diye bağırın bunlar. Soma maden faciasında ölenlerin yakınlarına, "Yuh çekersen tokadı yersin" diyen, madencileri yerlerde tekmeleyen bunlar.

Eloğluna Oldukça Müşfik

Ama kendi milletine bu kadar zalim olan Sarayın kibirlisi, eloğluna oldukça müşfik... "Bu fakir bu görevde olduğu sürece alamazsınız" dediği rahibi dönemin Amerikan Başkanı Trump, "Mal varlığını araştırırım" dediğinde, apar topar uçağa bindirip, tıpış tıpış beyaz saraya kadar gönderen o. Merkel bastırınca, Alman gazetesinin tutuklanan muhabirini, tıpış tıpış serbest bırakıp, Almanya'ya yollayan o. Trump'ın "aptal olma" diye yazdığı mektubu onun yüzüne çarpacağına, Beyaz Sarayda masaya gizlice masanın üstüne bırakan o. İdlid 'de 36 askerimizi şehit eden Rusya'nın ayağına, tıpış tıpış giden o. Kremlin sarayının kapısında, Putin'le görüşmek için kapıda bekleyen, bunu da Rus devlet televizyonuna kronometreyle saydırıp, ülkemizin itibarına sahip çıkamayanda o.

Delilleri Gösteririm Vermem Dedi, Dosyayı Komple Veriyor

Şimdi bunun en son örneği İstanbul'da, Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğunda öldürülen, Gazeteci Cemal Kaşıkçı olayının gelişiminde görüyoruz. Bu ülkenin toprakları üstünde, bir gazeteci hunharca öldürüldü. Erdoğan o dönem çıktı, Suudi Arabistan yönetimine; "Bunlar insanları enayi zannediyor. Bu millet enayi değil, hesabı sormasını bilir. Suçun işlendiği yer İstanbul olduğu için bunu İstanbul mahkemelerinin uluslararası hukuka göre yargılaması gerekir" dedi. Davanın delilleri için de Suudi Arabistan'a, "Gösteririz ama vermeyiz" dedi. "Suudi gazetecinin ölümünün tüm yönleriyle aydınlatılıp aydınlatılmayacağı, çocuklarımızın nasıl bir dünyada yaşayacağını belirleyecek" de dedi. Yetmedi Suudi gazeteci Kaşıkçı'yı şehit ilan etti. Şimdi de şehit dediği Kaşıkçı'nın dava dosyasını, sümen altı etsinler diye Suudi Arabistan'a iade etti.

Büyük Lokma Ye, Büyük Söz Söyleme

"Büyük lokma ye, büyük söz söyleme" demişler. Meydanlarda dünyaya kafa tutarmış gibi yapan, ama sıkışınca başka ülkelere, her türlü tavizi veren bir saray yönetimi var. Dün kavga ettikleriyle, sıkışınca bugün barışmaya uğraşılıyor. Çünkü tulumbada su bitti. Dün kavga etmeseydiniz, bugün barışmak için taviz üstüne taviz vermek zorunda kalmazdınız. Biz elbette her zaman barıştan yanayız. Ama ülkemizin şanı, şerefi bu kadar da hırpalanmaz. Barışmak için vermek zorunda kaldığınız tavizlerin bir kısmı ortada. Soruyoruz milletimizin görmediği, milletimizin sırtından verdiğiniz başka hangi tavizler var.

Dövize Çevrilebilir Mevduatın Yandan Çarklısı

Saray milletine deli, yandaşa, faizciye, rantçıya ise çok iyi... Sürekli vatandaşın kesesinden alıyor, yandaşın, faizcinin, rantçinin kasasına koyuyor. Saray "faiz sebep, enflasyon sonuç" deyip, Merkez Bankası'nın tabela faizini yüzde 14'e indirdi. Şimdi bankalar Merkez Bankası'ndan yüzde 14 faizle para alıyorlar. Sonra bu parayı Hazine'ye yüzde 24'le borç veriyorlar. Bir bakkal 20 liradan domates alıp, 25 liradan satıyor diye sopayla kovalanıyor, ama hazine ve bankalar arasındaki bu düzen tıkr tıkr saat gibi işliyor. 70 model Dövize Çevrilebilir

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

MEDYA VE KURUMSAL İLETİŞİMDEN SORUMLU GENEL BAŞKAN BAŞDANIŞMANLIĞI

Mevduatın yandan çarklısını, Kur Korumalı Mevduat diye milletin önüne getirdiler. Fakirin vergisiyle zengin mevduatına verdikleri, döviz garantisinin faturası bugünlerde ortaya çıkıyor. Sadece son iki haftada milletin cebinden ödenen para 15 milyar100 milyon TL. Bir de buna tatlandırıcı olarak verilen vergi muafiyeti nedeniyle vazgeçilen 13 küsür milyar lirayı da ekleyin. İki haftada Hazinenin üzerine binen yük yani milletimizin sırtına binen yük 29 milyar lira. Peki 2022’de çiftçiye ödenecek destek ne kadar? O da 29 milyar lira.

Atatürk’ün İçinde Olduğu Hiç Bir Hikâye Bitmez

Bir de kamu özel işbirliği nedeniyle verilen, dövizli garantilerle köşe olanlar var. Sözleşme bağlanmış, garantiler verilmiş, döviz patlasa, millet çatlasa, memleket yansa onlar paralarını tıkr tıkr alıyorlar. Tesis işliyormuş işleymiyormuş, bunun hiçbir önemi yok. İşte Balıkesir’de Havalimanı... Hayalet olmuş bu havalimanına uçak inmiyor. Her yanını ot bürümüş, şimdi otları toplatıp satmak için ihaleye çıkmışlar. Ama Saray’ın atama Ulaştırma Bakanı’na bu kamu özel işbirliği soygunları rezaleti yetmiyor. Bir de çıkıyor: “Atatürk Havalimanı hikâyesi bitti” diyor. Yerine Millet Bahçesi yapacaklarmış. Beyefendi; İstanbul’a kar yağdığında, İçişleri Bakanıyla beraber inebildikleri tek havalimanının, Atatürk Havalimanı olduğunu ne çabuk unutmuş. Saraya da, atama Bakanına da hatırlatalım, evet bu ülkede hikâyesi biten birileri var. Ama o, Büyük Önderimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün adını taşıyan, havaalanı değil, sizsiniz! Siz! Saray ve şürekâsı. Atatürk’ün içinde olduğu hiçbir hikâye bitmez. Ama sizlerin gideceğiniz yol da, anlatacağınız hikâyeler de bitti. Milletin karnı anlattığınız hikâyelere doydun, ne yaptığınızı gördü, notunuzu verdi. Artık sizi eve göndermek için sandığı bekliyor.

Sarayın Bozduğunu Biz Düzelteceğiz

Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılında, bu ülkenin ve bu milletin sevdalısı ortaklarımızla birlikte, Sarayın bozduğunu, biz düzelteceğiz. Sarayın şahlandırdığı enflasyonu, biz düşüreceğiz. Sarayın hortlattığı hayat pahalılığını, biz bitireceğiz. Sarayın işsiz bıraktığı insanlarımızı, biz iş sahibi yapacağız. Sarayın yıktığını, biz yeniden inşa edeceğiz. 20 yıldır millettten çalınanları biz yerine koyacağız. Kayıpları telafi edeceğiz. Sarayın bölüp parçaladığı milletimizi biz barıştıracacağız. Saray çok üzdü, biz milletimizin yüzünü güldüreceğiz. Biz milletimize güveniyoruz. Biz kendimize güveniyoruz. Tüm sorunların üstesinden geliriz. Yeni kadrolarla, yeni kurumlarla, yeni kurullarla ülkemizi biz ayağa kaldırırız. Biz hazırız. Milletimiz hazır.